

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
Factors Effecting on Student's Self-Discipline of Vocational
Certificate at Angthong Technical College

ภาคภูมิ อิ่มสอาด¹ อำนาจ ตั้งเจริญชัย² และผดุงชัย ภูพัฒน์³
Parkpoom Imsard¹, Amnart Tungjaroenchai² and Phadungchai Pupat³

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท ค.อ.ม. (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา)

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์

³อาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Parkpoom61@hotmail.com, ktmanart@kmitl.ac.th and Pdc_2500@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 269 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 230 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 224 คน วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง ปีการศึกษา 2554 โดยสุ่ม ตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าอำนาจจำแนก(r) .26 - .77 และค่าความเชื่อมั่น .82 - .90 ผลการวิจัยพบว่า ระดับความมีวินัย ในตนเองของนักเรียนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .47) ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(X_1) ปัจจัยด้านความ เชื่ออำนาจในตน (X_2) ปัจจัยด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง(X_3) และปัจจัยด้านสภาพชุมชน(X_4) สามารถพยากรณ์ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย(X_5) สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถพยากรณ์ความมีวินัยใน ตนเองได้ร้อยละ 62.20

สมการสมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปคะแนนดิบ คือ

$$Y' = 19.342 + .831(X_1) + .709(X_2) + .451(X_3) + .421(X_4) + .203(X_5)$$

สมการสมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ

$$Z'_y = .315(X_1) + .272(X_2) + .169(X_3) + .158(X_4) + .061(X_5)$$

คำสำคัญ: ปัจจัย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง ความมีวินัยในตนเอง นักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

Abstract

The purposes of this study were to study the level of the student's self - discipline and to study the factors effecting on student's self - discipline of vocational certificate at Angthong Technical College. The samples used for the research were 269 first year 230 second year and 224 third year vocational certificate students from Angthong Technical College in the 2011 academic year which selected by stratified random sampling. The rating scale questionnaires were applied for data collection which validated by experts, the discrimination power value (r) were .26 - .77 and the reliability was .82 - .90. The results of study were found that the student's self - discipline was at high level ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = .47). The factors about achievement motive(X_1), belief in internal locus of control(X_2), future - orientation and self - control(X_3) and the state of community(X_4) could predict the student's self - discipline at 0.01 significance level. The factor about the democratic rearing(X_5) could predict the student's self - discipline at 0.05 significance level. And the factors could predict the student's self - discipline at 62.20 percent.

The predicted equation in terms of raw score was:

$$Y' = 19.342 + .831(X_1) + .709(X_2) + .451(X_3) + .421(X_4) + .203(X_5)$$

The predicted equation in terms of standard score was:

$$Z'_y = .315(X_1) + .272(X_2) + .169(X_3) + .158(X_4) + .061(X_5)$$

Keywords : Factors, Factors Effecting on Student's Self-Discipline, Self-Discipline, Student, Vocational Certificate

1. บทนำ

การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศอย่างยั่งยืนถาวรและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของกระแสโลกาภิวัตน์ที่ครอบคลุมสังคมโลก ตั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) ของประเทศไทย มุ่งเน้นคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาเพื่อพัฒนาคุณภาพของคนไทย และสังคมไทยสู่สังคมภูมิปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งพัฒนาคนให้มีคุณธรรม ความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันที่ดี มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคมและให้คนไทยอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข [1] สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 [2] ที่กำหนดความมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาในมาตราที่ 6 ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

การมีวินัยถือเป็นคุณลักษณะที่มีความสำคัญพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดในมาตราที่ 28 มุ่งให้พัฒนาคนให้มีความดีงามและความรับผิดชอบต่อสังคม ในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่าคุณลักษณะที่สำคัญที่สุดของคนไทยที่ประเทศชาติต้องการและมีความจำเป็นต้องปลูกฝังให้มีความพร้อมในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ ความมีระเบียบวินัย ส่วนการมีความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม ขยัน ประหยัด และยึดมั่นในสัมมาอาชีวะ มีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ ความมีวินัย จึงเป็นคุณลักษณะที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้การศึกษา ต้องเน้นให้ความสำคัญเป็นพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาโดยตรง เพื่อให้เยาวชนบุคคลมีความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ

[3] [4] โดยเน้นการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551 ได้ตระหนักถึงความสำคัญของวินัยซึ่งเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีนักเรียนที่มีปัญหาการกระทำผิดวินัยปรากฏให้เห็นอยู่เสมอๆ จากพฤติกรรมดังกล่าวนี้เป็นพฤติกรรมที่ทำให้เกิดความสูญเสียระเบียบต่อสังคมและส่วนรวม ซึ่งก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ สอดคล้องกับวีระสุดสังข์ [5] ที่กล่าวว่า บรรดาเยาวชนของชาติถูกมอมเมาด้วยยาเสพติดและวัฒนธรรมต่างชาติ จักกลุ่มเสพยา มั่วสุมทางเพศ ตั้งครุฑ ทำแท้ง ทั้งลูกลงดังขยะ หรือไม่ก็รวมกลุ่มกันก่อความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นและสังคม เช่น การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนถนนที่ผู้คนสัญจร ยกพวกตีกันจนถึงแก่ชีวิต ยังมีการศึกษาสูงเท่าใดจิตสำนึกกลับยิ่งต่ำลงเท่านั้น เพราะการศึกษาของชาติมุ่งด้านวิชาการมากกว่าด้านคุณธรรม จริยธรรม สังคมยกย่องคนเก่งมากกว่าคนดี ดังนั้น คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมด้านความมีระเบียบวินัย ความรับผิดชอบ ความมานะอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความเสียสละ ความซื่อสัตย์ และความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน ฯลฯ นับวันยิ่งห่างไกลไปจากเยาวชนของชาติ

วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนประเภทอาชีวศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ ในปีการศึกษา 2554 มีจำนวนนักเรียน นักศึกษาทั้งสิ้น 2,567 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 15 – 17 ปี และมีลักษณะพฤติกรรมที่หลากหลายมาเรียนรวมกัน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูผู้สอน มักพบปัญหาการขาดวินัยในตนเองของนักเรียนเป็นประจำ เช่น ทั้งขยะไม่เป็นที่ ห้องเรียนสกปรก ชิดเขียนโต๊ะเก้าอี้ และผนังห้องเรียน ใช้ห้องสุขาไม่สะอาด ไม่ปิดไฟ พัดลมหลังเลิกใช้แล้ว ทรงผมไม่ถูกต้องตามระเบียบ แต่งกายไม่เรียบร้อย ไม่ส่งการบ้าน ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นพฤติกรรมของคนที่ไม่ดีวินัยในตนเอง และก่อให้เกิดความวุ่นวายภายในสถานศึกษาส่งผลกระทบต่องานวิชาการและงานอื่นๆ และจากรายงานผลการปฏิบัติงาน ของงานปกครอง

และงานกิจกรรมนักเรียน พบว่า ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มีนักเรียนถูกลงโทษโดยการตัดคะแนนความประพฤติในเรื่องการแต่งกายผิดระเบียบ ร้อยละ 95.9 การทะเลาะวิวาท ร้อยละ 4.2 ส่วนสิ่งเสพติด สิ่งมีเงินมา การพนัน ชู้สาวไม่มี และไม่ผ่านกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ 16

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมา ควรได้ศึกษาและหาทางป้องกันแก้ไข เพื่อปรับปรุงและส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ โดยต้องร่วมมือกันหลายฝ่าย โดยเฉพาะผู้ปกครองและครูในฐานะที่มีบทบาทใกล้ชิดเด็กมากที่สุด เพื่อจะได้มีแนวทางร่วมกัน ในการที่จะสร้างแบบแผนพฤติกรรมให้เด็กเกิด การเรียนรู้ และพฤติกรรมที่ถูกต้องเป็นที่ยอมรับของสังคม ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่จะส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในพัฒนา ปลุกฝังและส่งเสริมความมีวินัยในตนเองของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

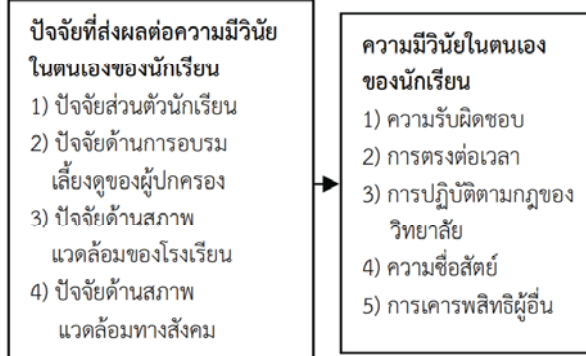
1. เพื่อศึกษาระดับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

3. สมมุติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านส่วนตัวนักเรียน ด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

4. กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง” ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง โดยศึกษาจากกรอบแนวคิดของธีระภรณ์ ดงอนนท์ [6] นำมาประยุกต์เพื่อจัดทำกรอบแนวคิดในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 826 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 541 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 507 คน วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2554 รวมทั้งสิ้น 1,874 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 1 จำนวน 269 คน ชั้นปีที่ 2 จำนวน 230 คน และชั้นปีที่ 3 จำนวน 224 คน วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง จังหวัดอ่างทอง ปีการศึกษา 2554 รวมทั้งสิ้น 724 คน โดยผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) และเลือกใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยแทนค่าประชากรตามสูตร Taro Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95%

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

5.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. ปัจจัยส่วนตัวนักเรียน ประกอบด้วย
 - 1.1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์(X_1)
 - 1.2 ด้านความเชื่ออำนาจในตน(X_2)
 - 1.3 ด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง(X_3)
 - 1.4 ด้านเจตคติต่อวินัยในตนเอง(X_4)
2. ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง ประกอบด้วย
 - 2.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย(X_5)
 - 2.2 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวด(X_6)
 - 2.3 ด้านการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย(X_7)
3. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน ประกอบด้วย
 - 3.1 ด้านการปฏิบัติตนของครู(X_8)
 - 3.2 ด้านพฤติกรรมกลุ่มเพื่อน(X_9)

4. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางสังคม

ประกอบด้วย

4.1 ด้านสภาพชุมชน (X_{10})

4.2 ด้านอิทธิพลตัวแบบสัญลักษณ์ (X_{11})

5.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความมีวินัยในตนเองของนักเรียน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง จำนวน 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลของนักเรียน เป็นแบบเลือกตอบได้แก่ประเภทวิชาและชั้นปีที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าชนิด 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า ชนิด 5 ระดับ จำนวน 74 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 724 ฉบับ ไปยังนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รับกลับคืนและตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งมีความถูกต้องสมบูรณ์ 724 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple Regression Analysis) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

9. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมีวินัยในตนเองของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง

ความมีวินัยในตนเอง		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.	ความรับผิดชอบ	3.83	.60	มาก
2.	การตรงต่อเวลา	3.89	.58	มาก
3.	การปฏิบัติตามกฎของวิทยาลัย	3.99	.58	มาก
4.	ความซื่อสัตย์	3.52	.74	มาก
5.	การเคารพสิทธิผู้อื่น	3.76	.66	มาก
รวม		3.80	.47	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า มีความมีวินัยในตนเองในภาพรวมของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, S.D. = .47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ ระหว่าง 3.52–3.99 โดยอยู่ในระดับมากทุกรายการ และพบว่า ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง ด้านการปฏิบัติตามกฎของวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.99, S.D. = .58$) รองลงมาคือด้านการตรงต่อเวลา ($\bar{X} = 3.89, S.D. = .58$) ด้านความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.83, S.D. = .60$) ด้านการเคารพสิทธิของผู้อื่น ($\bar{X} = 3.76, S.D. = .66$) และด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.52, S.D. = .74$) ตามลำดับ-

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง โดยวิธี Stepwise

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเอง	b	SE _b	β	t	Sig.
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X ₁)	.831	.089	.315	9.308**	.000
ความเชื่ออำนาจในตน (X ₂)	.709	.094	.272	7.573**	.000
ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง (X ₃)	.451	.088	.169	5.137**	.000
สภาพชุมชน (X ₄)	.421	.073	.158	5.749**	.000
การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย (X ₅)	.203	.102	.061	1.990*	.047
R	= .789		SE _{est} = 7.351		
R ²	= .622		F = 3.960* a = 19.342		

**p<.01, *p<.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง สภาพชุมชน และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ .789 โดยประสิทธิภาพในการทำนายร้อยละ 62.2 ($R^2 = .622$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่า β สูงสุด ซึ่งสามารถทำนายความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้สูงสุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($\beta = .315$) รองลงมาคือ ความเชื่ออำนาจในตน ($\beta = .272$) ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ($\beta = .169$) และสภาพชุมชน ($\beta = .158$) ตามลำดับ ตัวแปรที่สามารถทำนายความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้น้อยที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ($\beta = .061$) ซึ่งสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 19.342 + .831(X_1) + .709(X_2) + .451(X_3) + .421(X_4) + .203(X_5)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z'_y = .315(X_1) + .272(X_2) + .169(X_3) + .158(X_4) + .061(X_5)$$

10. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง มีความมีวินัยในตนเองภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80, S.D. = .47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากเป็นอันดับ ที่ 1 ได้แก่ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิทยาลัย

($\bar{X} = 3.99, S.D. = .58$) เนื่องจากวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง มีการดำเนินงานวินัยนักเรียนอย่างเป็นระบบ มีปฏิทินการปฏิบัติงานชัดเจน แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบชัดเจน มีการติดตามนิเทศติดตามผลการปฏิบัติงาน มีการเผยแพร่ระเบียบข้อบังคับให้ครู นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนได้รับทราบ จัดกิจกรรม ยกย่องชมเชยนักเรียนที่ประพฤติตนดีมีระเบียบวินัย ลงโทษผู้ที่ทำผิดวินัย และชี้แจงเหตุผลในการลงโทษเมื่อกระทำผิดวินัย สอดคล้องกับ Martinson [7] ได้ศึกษาถึงการควบคุมความประพฤติของนักเรียน โดยอาจารย์ใหญ่และครูผู้ทำหน้าที่ดูแลความประพฤติ และระเบียบวินัยของนักเรียน ผลของการวิจัย พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ ผู้ควบคุมความประพฤติ ต่างก็ต้องการให้นักเรียนลดความประพฤติหรือพฤติกรรมที่เป็นปัญหาโดยมีวิธีแก้ไขความประพฤติที่เป็นปัญหาของนักเรียนคือ การใช้ทฤษฎีที่สุภาพ ไม่ดุด่าหรือทำโทษ ถ้านักเรียนมีการตอบสนองโดยมีพฤติกรรมความประพฤติดีขึ้นก็จะได้รับรางวัล แต่ถ้านักเรียนไม่ร่วมมือก็จะมีบทลงโทษมากขึ้น และจากการสังเกตพบว่า การใช้ความสุภาพแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีการอื่นๆ

2. ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความเชื่ออำนาจในตน ด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง และปัจจัยด้านชุมชน สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแบบประชาธิปไตย สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ร้อยละ 62.20 ดังนี้คือ

2.1 ปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองได้เป็นอันดับที่ 1 โดยเป็นปัจจัยที่มีประสิทธิภาพในการพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ดีที่สุด ($\beta = .351$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง จะมีแรงจูงใจที่เป็นแรงขับให้ตนเองพยายามที่จะประกอบพฤติกรรมที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามมาตรฐาน และวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจไว้รับผิดชอบต่องานของตน พร้อมกับมีความอดทนพยายามในการทำงานเพื่อให้งานนั้นประสบความสำเร็จ ซึ่งเหล่านี้ ล้วนเป็นคุณสมบัติของผู้มีวินัยในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญรัตน์ โพธิสาร [8] ที่ศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทศนคติต่อความมีวินัย สภาพแวดล้อมในโรงเรียน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย ความเชื่ออำนาจในตน มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรงกับความมีวินัยของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .883 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อีระภาภรณ์ ดงอนนท์ [6] ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเอง ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.2 ปัจจัยด้านความเชื่ออำนาจในตน สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้เป็นอันดับที่ 2 ($\beta = .272$) กล่าวคือ นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูง ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีวินัยในตนเองสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่นักเรียนรับรู้ และยอมรับว่าตนนั้นจะประสบผลสำเร็จในสิ่งที่ตนมุ่งหวังหรือไม่นั้น ย่อมเกิดจากความสามารถหรือการกระทำของตนที่สามารถควบคุมกำหนดการกระทำต่างๆได้ กระทำในสิ่งที่ตนรับผิดชอบให้สัมฤทธิ์ผล เพราะเชื่อว่าการกระทำของตนจะก่อให้เกิดผลตามที่ตนต้องการ ดังนั้น นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตน จึงเป็นนักเรียนที่มีความมั่นใจในตนเองสูงด้วย ซึ่งถือว่าเป็นคุณลักษณะของบุคคลที่มีความมีวินัยในตนเอง สอดคล้องกับดุจเดือน พันธุมนาวิน [9] ที่กล่าวว่า ความเชื่ออำนาจในตนเป็นจิตลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งที่จะนำทางให้บุคคลสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างประสบความสำเร็จและมีความสุข ความเชื่ออำนาจในตนมีความเกี่ยวข้องกับความสามารถในการทำนายความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุหนึ่งกับผลหนึ่งที่จะขึ้นตลอดจนความเชื่อที่ว่าตนจะควบคุมให้เกิดผลดังกล่าวในปริมาณต่างๆ ได้ ผู้ที่มีความสามารถในการทำนายและควบคุม

มาก จะเป็นผู้ที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และมักเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมที่น่าปรารถนามากด้วย ความเชื่ออำนาจในตนสามารถเปลี่ยนแปลงได้จากการเรียนรู้ทางสังคม และจากสภาพแวดล้อมที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่

2.3 ปัจจัยด้านลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้เป็นอันดับที่ 3 ($\beta = .169$) กล่าวคือ นักเรียนที่มีการมุ่งอนาคตและควบคุมตนเองสูง ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีวินัยในตนเองสูงขึ้นด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนมีการวางแผนในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในอนาคตได้ด้วยตนเองและมีความพยายามในการทำสิ่งที่มุ่งหวังไว้เป็นจริงให้ได้ รู้จักบังคับตนเองให้รู้จักอดทน รอคอย และบังคับตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียนและสังคมได้ สามารถบังคับตนเองให้ปรับปรุง หรือจัดระเบียบพฤติกรรมบางชนิดของตนเอง โดยมีเป้าหมายเพื่อการจัดสร้างพฤติกรรมใหม่ที่น่าปรารถนา หรือเพิ่มปริมาณพฤติกรรมนั้นหรืออนุรักษ์พฤติกรรมที่ดีมีประโยชน์ตลอดจนการลดลงหรือขจัดพฤติกรรมที่ไม่น่าปรารถนาให้หมดไปจากตน โดยการจัดการตนเอง และไม่ต้องพึ่งพาการควบคุมบังคับจากผู้อื่นผู้มีความสามารถในการควบคุมตนเองจะมีความเป็นตัวของตัวเองสูงและมีความมั่นคงในอารมณ์ ไม่ขึ้นอยู่กับลักษณะของสถานการณ์แวดล้อมภายนอก และจะกระทำตนอย่างสม่ำเสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดก็ตาม สอดคล้องกับอีระภาภรณ์ ดงอนนท์ [6] ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า การมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.4 ปัจจัยด้านชุมชน สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้เป็นอันดับที่ 4 ($\beta = .158$) กล่าวคือ ชุมชนเป็นแหล่งสนับสนุนพฤติกรรม ชุมชนเป็นแหล่งขัดขวางพฤติกรรม และชุมชนเป็นแหล่งปลูกฝังค่านิยม หากชุมชนเป็นแหล่งต้นแบบการสนับสนุนในทางไม่ดี หรือขัดขวางความดี และมีค่านิยมที่ไม่ดีก็จะทำให้พฤติกรรมเบี่ยงเบนไปตามอิทธิพลของชุมชน นักเรียนที่อาศัยอยู่ในสภาพชุมชนที่ดี ก็จะทำให้ให้นักเรียนมีวินัยในตนเองดีขึ้นตามไปด้วย ตรงกันข้ามหากนักเรียนอาศัยอยู่ในสภาพชุมชนที่ย่ำแย่ ก็อาจทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองที่ลดน้อยลงไปด้วยเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บรรยากาศการอยู่ร่วมกันในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่ กฎระเบียบการอยู่ร่วมกันในชุมชน รวมถึงการเอาใจใส่ต่อพฤติกรรมของบุคคลในชุมชนทำให้นักเรียนมี

พฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ เป็นวัยที่มีความต้องการได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้างหรือจากบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชนนั้นๆ หากสังคมนั้นยกย่องคนดี บุคคลในสังคมย่อมประพฤติเพื่อตนจะได้รับการยกย่องด้วยเช่นกันในทางตรงกันข้ามหากชุมชนขาดกฎระเบียบวินัยในการอยู่ร่วมกัน ไม่เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ไม่ช่วยกันดูแลบุตรหลานย่อมทำให้ชุมชนมีแต่ความวุ่นวายและก่อให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาสอดคล้องกับ อีระภรณ์ ดงอนนท์ [6] ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าสภาพชุมชน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2.5 ปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแบบประชาธิปไตย สามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้เป็นอันดับที่ 5 ($\beta = .061$) กล่าวคือ นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจากผู้ปกครอง จะทำให้นักเรียนมีวินัยในตนเองสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองให้การดูแลเอาใจใส่ในเรื่องต่างๆของนักเรียนอย่างเสมอต้นเสมอปลายผู้ปกครองไม่ตามใจเด็กจนเกินไปและไม่เข้มงวดกวดขันจนเกินไป รู้จักยอมรับนับถือความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นและมีความมั่นใจในตนเอง ส่งผลต่อแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนในปัจจุบัน และศักยภาพของเด็กในอนาคตสอดคล้องกับศิริพร สอาดล้วน [10] ได้ศึกษา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าการได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวในลักษณะที่แตกต่างกัน ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองแตกต่างกันซึ่งมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย โดยเฉพาะนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูที่ไม่ดีหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวยก็ส่งผลให้นักเรียนมีวินัยในตนเองต่ำและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่ออำนาจในตน และลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน และสามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ ดังนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

นักเรียน ควรศึกษาหาเทคนิควิธีการที่จะนำมาพัฒนาให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความเชื่ออำนาจในตน มีลักษณะมุ่งอนาคตและควบคุมตนเอง ซึ่งคุณลักษณะเหล่านี้จะทำให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้านสภาพชุมชน และปัจจัยด้านการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครองแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน และสามารถพยากรณ์ความมีวินัยในตนเองของนักเรียนได้ ดังนั้น ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรศึกษาแนวทางในการประสานความร่วมมือ หรือบทบาทของผู้ปกครองหรือครอบครัว หรือชุมชน ในการเสริมสร้างวินัยในตนเองให้แก่ นักเรียน

11.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองของนักเรียน เช่น การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม

2. ควรมีการวิจัยในลักษณะนี้โดยใช้การวิเคราะห์แบบอื่นๆ เช่น การวิเคราะห์ Path Analysis เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยว่าสอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้หรือไม่ อีกทั้ง Path Analysis ทำให้ทราบว่าปัจจัยแต่ละปัจจัยส่งผลต่อกันหรือไม่ ในทางตรงหรือทางอ้อม เพื่อให้มีรายละเอียดในการพิจารณา มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554).ค้นเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2554, จาก : <http://www.udd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/index.htm>
- [2] พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. 2545. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- [3] แนวการจัดการศึกษาตามมาตรา 8 พระราชบัญญัติการอาชีวการศึกษา พ.ศ.2551. สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- [4] เกศินี งามยิ่ง. 2553. การพัฒนาชุดการสอนนิชาวจรพัลส์และดิจิทัล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม, 9(2), น. 16-23.

- [5] วีระ สดสังข์. 2549. เรื่องของครู.
สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์, 52(46), น. 36-37.
- [6] ธีระภากรณ์ ดงอนนท์. 2552. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความ
มีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [7] Martinson, T. 1991. High school principals
and students : Negotiating deviant
behavior through politeness : in paper
presented at the annual meeting of the
speech communication association.
7th ed Atlanta : Harper Brothers.
- [8] ธัญรัตน์ โพธิสาร. 2548. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อ
ความมีวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ในจังหวัดอุบลราชธานี. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุบลราชธานี.
- [9] ดุจดือน พันธุมนาวัน. 2549. ความเชื่ออำนาจในตน:
การวัด ความสำคัญและการเปลี่ยนแปลง.
[ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. วารสารพัฒนสังคม,
8(2/2549), น. 107-142. ค้นเมื่อวันที่ 25 สิงหาคม
2555, จาก <http://journal.nida.ac.th/journal/attachments/a345.pdf>.
- [10] ศิริพร สอาดล้วน. 2551. ความสัมพันธ์ระหว่าง
ความมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18
Factors Affecting on Teacher's Ability to Conduct Classroom Research
in the Secondary Educational Service Area Office 18

จันทกร สืบสาว¹ อำนาจ ตั้งเจริญชัย² และผดุงชัย ภูพัฒน์³
Janthakorn Suebsao¹, Amnart Tungjaroenchai² and Phadungchai Pupat³

¹นักศึกษาลัทธิสุตร ค.อ.ม. (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา)

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์

³อาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

toom_meng65@hotmail.com, ktamnart@kmitl.ac.th and pdc_2500@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 กลุ่มตัวอย่างเป็นครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำนวน 338 คน ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมีค่าความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้วิจัย (X_4) การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (X_6) และการสนับสนุนของผู้บริหาร (X_5) และสามารถอธิบายความแปรปรวนของความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูได้ร้อยละ 35.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เขียนเป็นสมการพยากรณ์ ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$\bar{Y} = 0.272 + 0.447X_4 + 0.261X_6 + 0.216X_5$$

$$\bar{Z}_Y = 0.326Z_{X_4} + 0.244Z_{X_6} + 0.208Z_{X_5}$$

คำสำคัญ: ปัจจัย ความสามารถ วิจัยในชั้นเรียน ครู การศึกษามัธยมศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study teacher's ability to conduct classroom research and factors affecting on teacher's ability to conduct classroom research in the secondary educational service area office 18. The samples were 338 teachers in the secondary educational service area office 18, were selected by multi - stage random sampling. Using questionnaires developed at the reliability of 0.96. The data were analyzed by statistical method comprising mean, standard deviation and stepwise multiple regression.

The results can be summarized as follow :

1. Teacher's ability to conduct classroom research value at high level an average of 4.04

2. There were 3 factors that significant predicted the teacher's ability to conduct classroom research at .01 level. Those variables factors were researcher property (X_4), friend support and other personnel (X_6), and principal support (X_5) with had the variance 35.1 percentage. The prediction equation of raw scores and standard scores as follows :

$$\hat{Y} = 0.272 + 0.447X_4 + 0.261X_6 + 0.216X_5$$

$$\hat{Z}_Y = 0.326Z_{X_4} + 0.244Z_{X_6} + 0.208Z_{X_5}$$

Keywords : factor, ability, classroom research, teacher, secondary educational

1. บทนำ

เยาวชนเป็นอนาคตของชาติ คุณภาพของเยาวชนเป็นตัวบ่งชี้อนาคตของชาติ การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นวิถีทางที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ [1] ครูเป็นบุคลากรหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นผู้ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างรอบด้าน การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 สำหรับการพัฒนาประชากรในชาติให้เกิดการเรียนรู้เพื่อให้ได้องค์ความรู้เพื่อสร้างปัญญา เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าในสังคมประชาธิปไตยและการเรียนรู้เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ซึ่งบัญญัติไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ข้อ 5 ได้กำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และในมาตรา 30 ได้กำหนดให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งการส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษาการวิจัยทางการศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาเพราะช่วยให้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการวางแผน และการพัฒนานโยบายทางการศึกษาตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สุวิมล ว่องวาณิช [2] กล่าวว่า การทำวิจัยในชั้นเรียนนับเป็นกระบวนการหนึ่งที่ครูใช้ในการประเมิน การทำงานของตนเองและเป็นกระบวนการสืบเสาะ ค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงานสอนเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นกระบวนการที่ต้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต

การปฏิบัติจริงของครูมิใช่การแยกส่วนจากการสอน ดังเช่นที่ครูส่วนใหญ่ปฏิบัติกันในช่วงเวลาที่ผ่านมา ในการจัดการเรียน การสอนครูผู้สอนย่อมมีการรับรู้และเข้าใจถึงสภาพปัญหาของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งสภาพปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นมากกว่าบุคคลอื่น ทำให้ครูเข้าใจปัญหาและแสวงหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด ด้วยเหตุนี้ครูผู้สอนจึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นนักวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนมากที่สุด แต่ถ้าครูไม่มีความรู้ความเข้าใจ ในการทำวิจัยในชั้นเรียนจะทำให้ครูไม่ยอมทำการวิจัยและไม่ได้นำงานวิจัยไปเผยแพร่ให้เกิดประโยชน์ รัตนาภรณ์ วรรณคำ [3] ได้ศึกษาสภาพการวิจัยของครูประถมศึกษา ใน อำเภอยะปริงการ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ครูขาดความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการเลือกใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล และการเลือกหัวข้อที่จะทำวิจัยในชั้นเรียน อภิชาติ เอี่ยมสะอาด [4] ได้ศึกษาสภาพปัญหา และแนวทางการพัฒนา งานวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศรีสะเกษ เขต 1 ผลการศึกษาสรุปว่า ปัญหาการทำวิจัยในชั้นเรียนด้านที่มีปัญหามาก คือ ความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการแปลผลและการวิเคราะห์ข้อมูล

จะเห็นได้ว่า การวิจัยในชั้นเรียนเป็นกระบวนการพัฒนา งานและทดลองใช้นวัตกรรมของครูอย่างเป็นระบบเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สุดที่ครูจะต้องศึกษาหาความรู้และฝึกปฏิบัติซึ่ง นอกจากจะต้องเป็นร่องรอยที่แสดงความสามารถของครูแล้วยังส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล กุศยา แสงเดช [5] แต่ปัจจุบันพบว่าการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนั้นยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการเช่น ขาดความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในด้านการทำวิจัย ไม่เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการทำวิจัย ไม่มีเวลาทำการวิจัย ไม่ได้ รับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้อง ผู้บริหารโรงเรียนหรือ หน่วยงานที่ครูสังกัดอยู่ มีภาระงานที่รับผิดชอบมาก ขาด เอกสารตำราแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ ปัญหาดังกล่าวล้วนแต่เป็นสาเหตุที่สำคัญที่ทำให้การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูไม่ประสบความสำเร็จ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 มีหน้าที่ จัด ก า ร ศึ ก ษา ให้ ส อ ด ค ล ้อง กั บ น โย บ า ย ข อ ง กระทรวงศึกษาธิการ การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนจึงเป็น นโยบายหนึ่งที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ได้ดำเนินการโดยกำหนดให้ครูสายปฏิบัติการสอนทุกคน

ทำวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 เรื่อง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลและสารสนเทศไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครูผู้สอน ให้มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

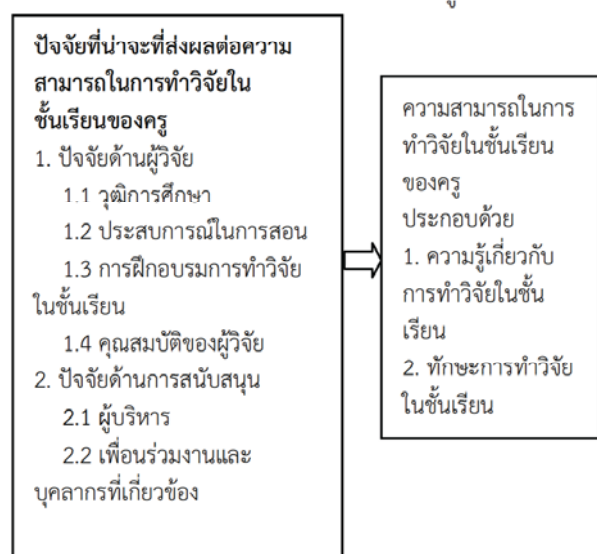
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการสังเคราะห์งานวิจัย ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบความคิดในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ดังภาพ

4. สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยด้านด้านผู้วิจัยและด้านการสนับสนุนส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ตามบัญชีรายชื่อภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 25 แห่ง รวมทั้งสิ้น 1,961 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ตามบัญชีรายชื่อภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 25 แห่ง โดยใช้เกณฑ์การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ของ Krejcie and Morgan [6] ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 338 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage Random Sampling)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรพยากรณ์ คือ ปัจจัยที่น่าจะส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ได้แก่

1. ปัจจัยด้านผู้วิจัย ประกอบด้วย
 - 1.1 วุฒิการศึกษา
 - 1.2 ประสบการณ์ในการสอน
 - 1.3 การฝึกอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน
 - 1.4 คุณสมบัติของผู้วิจัย
2. ปัจจัยด้านการสนับสนุน ประกอบด้วย
 - 2.1 ผู้บริหาร
 - 2.2 เพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปรเกณฑ์ คือ ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ประกอบด้วย ความรู้และทักษะการทำวิจัยในชั้นเรียน

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการและแบบเติมคำ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน การอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้วิจัยในชั้นเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.88

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนของผู้บริหาร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.86

ตอนที่ 4 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัจจัยด้านการสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 6 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92

ตอนที่ 5 สอบถามความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้และทักษะเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะครูศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังถึงสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาด้วยตนเองเพื่อขออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยได้รับแบบสอบถามคืนทั้ง 338 ฉบับ

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติและนำเสนอในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของครู วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละ
2. วิเคราะห์ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

9. ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป		จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	73	21.60
	หญิง	265	78.40
2. อายุ	ต่ำกว่า 35 ปี	161	47.60
	35 ปีขึ้นไป	177	52.40
3. วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี	196	58.00
	สูงกว่าปริญญาตรี	142	42.00
4. ประสบการณ์ในการสอน	น้อยกว่า 15 ปี	227	67.20
	15 ปีขึ้นไป	111	32.80
5. การอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน	ได้รับการอบรม	307	90.80
	ไม่ได้รับการอบรม	31	9.20

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 78.40 วุฒิกศษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 58 ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.20 และได้รับการอบรมการทำวิจัยในชั้นเรียนมาแล้ว คิดเป็นร้อยละ 90.80

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18

ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความรู้	4.05	0.65	มาก
2. ทักษะ	4.03	0.69	มาก
รวม	4.04	0.64	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18 มีความคิดเห็นว่าผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนควรมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) และด้านทักษะอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$)

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t
1. คุณสมบัติของผู้วิจัย	0.447	0.069	0.326	6.473**
2. การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง	0.261	0.052	0.244	5.041**
3. การสนับสนุนของผู้บริหาร	0.216	0.056	0.208	3.870**

$R = 0.593$ $R^2 = 0.351$ $F = 14.979^{**}$ $SE_{est} = 0.520$ $a = 0.272$

จากตารางที่ 3 พบว่า คุณสมบัติของผู้วิจัย (X_4) การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (X_6) และการสนับสนุนของผู้บริหาร (X_5) สามารถพยากรณ์ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ได้ร้อยละ 35.1 โดยเรียงลำดับจากตัวพยากรณ์ที่ส่งผลมากที่สุดไปอย่างน้อยที่สุด ซึ่งเสนอในรูปแบบสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 0.272 + 0.447 X_4 + 0.261 X_6 + 0.216 X_5$$

$$\hat{Z}_Y = 0.326 Z_{X_4} + 0.244 Z_{X_6} + 0.208 Z_{X_5}$$

10. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 มีความคิดเห็นว่าผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนควรมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการทำวิจัยในชั้นเรียนนั้นบุคคลต้องมีความรู้ ความเข้าใจในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเชียงหวางพิทยาคาร อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษอุดรธานีเขต 1 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ครูควรมีความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เพราะถ้าครูมีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการวิจัย โดยได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการในการวิจัยในชั้นเรียน จะทำให้ครูมีความมั่นใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้ถูกต้องมากขึ้น

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 ได้แก่

คุณสมบัติของผู้วิจัย เป็นปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากครูจะเป็นคนที่ชอบทำงานช่วยเหลือคนอื่น ขยันหมั่นเพียร อดทนต่อความยากลำบาก มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นนักประสาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และชอบทำสิ่งแปลกใหม่อยู่เสมอ มีความเป็นนักวิชาการอยู่ในตัว เป็นผู้ที่เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของภิญโญ ลองศรี [8] ที่ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษขอนแก่นเขต 1-5 ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของผู้วิจัยส่งผลต่อพฤติกรรมการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นเมื่อครูมีคุณสมบัติของครูนักวิจัยก็จะ

สามารถจะทำการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอนได้

การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เป็นปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่าเมื่อครูในหน่วยงานมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การดำเนินงานต่างๆ จะเป็นไปได้ด้วยดี ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งเป็นที่ปรึกษาซึ่งกันและกันในการทำงาน ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของกันและกันจึงส่งผลโดยตรงต่อการวิจัยในชั้นเรียนของครูซึ่งสอดคล้องกับปราณี สีลาโคตร [9] ได้ศึกษาการวิเคราะห์จำแนกปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เป็นปัจจัยที่มีแนวโน้มจะเป็นลักษณะของกลุ่มครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน

การสนับสนุนของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อาจเป็นเพราะว่าบทบาทของผู้บริหารมีความสำคัญยิ่งต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ผู้บริหารจะต้องสร้างบรรยากาศทางวิชาการ จัดให้มีสภาพที่เอื้อต่อการวิจัย สร้างความตระหนักให้ครูในโรงเรียนได้เห็นความสำคัญของการวิจัย จะต้องมีการจัดทำนโยบายให้การสนับสนุนในการจัดหา รวบรวมเอกสารงานวิจัย พร้อมทั้งนิเทศ กำกับ ติดตามการวิจัยอย่างต่อเนื่อง และเป็นประจำ แต่งตั้งคณะครูเป็นที่ปรึกษา จัดการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูที่มีความรู้ความสามารถทางการวิจัยเป็นวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ และเป็นครูพี่เลี้ยง เพื่อเพิ่มสมรรถภาพนักวิจัยแก่ครู ครูมีโอกาสนหาและแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ สอดคล้องกับเกษร กุณาใหม่ [10] ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมสนับสนุนจากผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ครูผู้ทำงานวิจัยเกิดกำลังใจในการปฏิบัติและทำงานวิจัยสำเร็จลุล่วงได้ จะส่งผลให้ครูผู้สอนปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น

11. ข้อเสนอแนะ

11.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.คุณสมบัติของผู้วิจัย ถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงสุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 18 ควรส่งเสริมให้ครูเป็นผู้สนใจใฝ่หาความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการวิจัยในชั้นเรียน แสวงหาความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อให้เกิดคุณสมบัติส่วนตัวของครูวิจัยตลอดเวลา และพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตลอดไป

2.ปัจจัยที่สำคัญลำดับสองที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ การสนับสนุนของเพื่อนร่วมงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น โรงเรียนควรมีทีมงานที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษางานวิจัยให้แก่ครูผู้สอนที่มีปัญหาในการทำวิจัย และผู้บริหารต้องเสริมสร้างสัมพันธอันดีให้กับบุคลากรในโรงเรียนและกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน ผู้นำชุมชน ครูในโรงเรียนใกล้เคียง ที่ปรึกษางานวิจัยภายนอกโรงเรียน ส่งเสริมให้ครูทำงานเป็นทีม และสร้างเครือข่ายในการทำงาน อันจะส่งผลให้ครูได้ช่วยเหลือและร่วมมือซึ่งกันและกันทั้งในด้านส่วนตัว ด้านการทำงานและด้านวิชาการ

3.ปัจจัยที่สำคัญลำดับสามที่สามารถพยากรณ์ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู คือ การสนับสนุนของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารควรกำหนดนโยบายชี้แจงนโยบาย และบทบาทที่ครูต้องมีการวิจัย สนับสนุนจัดระบบประมาณ จัดหาสื่ออุปกรณ์แหล่งค้นคว้า เอกสารตำราที่จำเป็นต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้ครูมีโอกาสดำเนินการและประสบการณ์ แต่งตั้งคณะครูเป็นที่ปรึกษา มีการประชุมอบรมเชิงปฏิบัติการวิจัยโดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยส่งเสริมครูให้เข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยพร้อมทั้งยกย่องชมเชยครูที่ทำวิจัย นอกจากนี้ ผู้บริหารควรจัดระบบงานในโรงเรียนที่เอื้อต่อครูในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาตนเองด้านสมรรถภาพของครูนักวิจัยให้มากขึ้น เพื่อเป็นที่ปรึกษาแก่ครูและเพื่อนผู้บริหารด้วยกัน

11.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1.ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งอาจส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู เช่น ทักษะการคิดที่มีต่อการทำวิจัยในชั้นเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

2.ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆ

เอกสารอ้างอิง

- [1] เอมอัชรา โคตรแก้ว. 2554. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาประเภทบริหารธุรกิจ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 10(3), น. 246-254.
- [2] สุวิมล ว่องวาณิช. 2551. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [3] รัตนาภรณ์ วรณคำ. 2549. สภาพการวิจัยของครูประถมศึกษา ในอำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [4] อภิชาติ เอี่ยมสะอาด. 2550. การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนางานวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [5] กุศยา แสงเดช. 2549. การวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : แม็ค.
- [6] พรณี ลีกิจวัฒน์. 2549. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [7] อารีย์ สุพร. 2550. การพัฒนาครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนเชิงหวางพิทยาคาร อำเภอเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- [8] ภิญโญ ลองศรี. 2549. ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม
การทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1-5.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- [9] ปราณี สีลาโคตร. 2553. การวิเคราะห์จำแนกปัจจัย
ที่ส่งผลต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- [10] เกษร ภูนาใหม่. 2549. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติ
การวิจัยในชั้นเรียนของครูผู้สอนในระดับการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาพะเยา เขต 1.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

Factors affecting on further educational motivation of Matthayom suksa III student
under the office of Ladkrabang District, Bangkok

สุนีย์ พอกสนิท¹ ผดุงชัย ภูพัฒน์² และเลิศลักษณ์ กลิ่นหอม³

Suwanee Poksanit¹, Phadungchai Pupat² and Lertlak klinhom³

¹นักศึกษาปริญญาโท ค.อ.ม. (การวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา)

²อาจารย์ ³ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

Nee_sarakam@hotmail.com, pdc_2500@yahoo.com and kklertla@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จากวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น ได้กลุ่มตัวอย่าง 366 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเป็นแบบมาตรประมาณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน(Stepwise Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่สัมพันธ์ต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี 7 ปัจจัยได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู (X_9) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_4) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_6) การสนับสนุนการศึกษาต่อของผู้ปกครอง (X_5) นิยสทางการเรียน (X_3) การเลียนแบบเพื่อน (X_8) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.577 , 0.459 , 0.363 , 0.320 , 0.277 , 0.272 และ 0.187 ตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มี 3 ปัจจัยได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู (X_9) ลักษณะมุ่งอนาคต (X_4) และความคาดหวังของผู้ปกครอง (X_6) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนได้ร้อยละ 39.40 อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 เขียนเป็นสมการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานได้ดังนี้

$$\hat{Y} = 1.286 + .364X_9 + .200X_4 + .127X_6$$

$$\hat{Z}_Y = .038Z_{X_9} + .044Z_{X_4} + .043Z_{X_6}$$

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อ แรงจูงใจในการศึกษาต่อ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู ลักษณะมุ่งอนาคต ความคาดหวังของผู้ปกครอง

Abstract

The purposes of this research were to study the relationship between motivation of the factors affecting the Matthayom suksa III student under the office of Ladkrabang District, Bangkok. The classification factors were Personel factors, family factors and environmental factors in school. The samples used in this study were Matthayom suksa III student of year 2554 from a stratified random sampling methods.

The sample of 366 students in the research were collecting questionnaires to find the percentages mean, standard deviation and stepwise multiple regression Analysis. The results were as followed:

1. Factors correlation affecting on further educational motivation of Matthayom suksa III student under the office of Ladkrabang District, Bangkok. were statistically significant at the 0.01 level on six variables. Those variables were teacher's further educational support (X_9) further orientation (X_4) guardian's expectation (X_6) guardian's further educational support (X_5) simulation friendship (X_8) physical learning environment (X_7) learning habits (X_3) were 0.577, 0.459, 0.363, 0.320, 0.277, 0.272 และ 0.187 respectively.

2. Factors affecting on further educational motivation of Matthayom suksa III student under the office of Ladkrabang District, Bangkok. were statistically significant at the 0.01 level. The factors were teacher's further educational supportive (X_9) further orientation (X_4) and guardian's expectation (X_6) as predictors of student further educational motivation. The variance of further educational motivation of students was 39.40 the percent of significant of 0.01 written equation below.

$$\hat{Y} = 1.286 + .364X_9 + .200X_4 + .127X_6$$
$$\hat{Z}_Y = .038Z_{X_9} + .044Z_{X_4} + .043Z_{X_6}$$

keywords : Factors affecting on further educational motivation, motivation, teacher's further educational supportive, further oriented

1. บทนำ

การศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา “คน” อันเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าของสังคม ให้มีคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามยุคสมัย การศึกษาจึงต้องเป็นพลวัต นั่นคือ ต้องปรับเปลี่ยนให้ทันและสอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของประเทศชาติและสังคมโลกอยู่ตลอดเวลา การศึกษายังเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ปัญหาต่างๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเอง ด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพอย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศในการเข้าสู่กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขัน

เมื่อปี พ.ศ. 2539 ประเทศไทยเราได้กำหนดวิสัยทัศน์ทางการศึกษาข้อหนึ่งว่า “เป้าหมายในการพัฒนาประเทศในอีก 25 ปีข้างหน้า หรือปี 2563 เด็กไทยจะได้เรียนขั้นต่ำถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทุกคน และกว่าร้อยละ 50 ได้เรียนถึงมหาวิทยาลัย” จากวิสัยทัศน์ดังกล่าวนี้ตีความได้ว่ารัฐต้องการ

ให้เด็กไทยมีการศึกษาสูงขึ้น การมีการศึกษาสูงขึ้นเป็นการเพิ่มคุณภาพของคนและพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่า “การศึกษา” ว่า การศึกษาคือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจากความหมายของการศึกษาดังกล่าว ได้เน้นให้เห็นถึงบทบาทของการศึกษาต่อการพัฒนาคนเพื่อให้คนมีคุณภาพ เมื่อคนไทยเป็นคนมีคุณภาพ ประเทศไทยก็มีความสามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจและความเจริญด้านอื่น ๆ ก็จะตามมา ปัจจุบันระบบการศึกษาไทยมีกฎหมายบังคับให้เยาวชนศึกษาเล่าเรียนจนสำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังจากนั้นส่วนมากก็ศึกษาต่อสายสามัญ (มัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี) และสายอาชีพ (หลักสูตร ปวช. 3 ปี หรือหลักสูตรระยะสั้น) สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ปวช. ส่วนหนึ่งก็ออกไปประกอบอาชีพและมีอีกส่วนหนึ่งศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้น คือระดับอุดมศึกษา (หลักสูตร ปวส. 2 ปีหรือหลักสูตร

ปริญญาดรี 4 ปี) ความคิดในการศึกษาต่อหรือไม่ศึกษาต่อ (ต้องการประกอบอาชีพ) ของผู้เรียนแต่ละคนย่อมเกี่ยวข้องกับความต้องการ (Needs) ของแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเรียกว่าปัจจัยภายใน (Internal factor) และการที่จะศึกษาต่อหลักสูตรใด สาขาใดสถาบันการศึกษาแห่งใด (ของรัฐหรือเอกชน) ก็ขึ้นอยู่กับสภาพความเหมาะสมของสถาบันนั้นว่าสามารถสนองความต้องการของพวกเขาได้เพียงไร ทฤษฎีแรงจูงใจของ Maslow กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลมีความสัมพันธ์กับความต้องการของบุคคล จัดเป็นระดับขั้นความต้องการเรียงจากขั้นต่ำไปจนถึงขั้นสูง ดังนี้ ขั้นที่ 1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Need) ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Need) ขั้นที่ 3 ความต้องการความรักและเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (Love and Belonging Need) ขั้นที่ 4 ความต้องการชื่อเสียง และการยกย่อง (Esteem Need) ขั้นที่ 5 ความต้องการที่จะรู้จักตนเอง และพัฒนาตนเองตามศักยภาพอย่างแท้จริง (Self Actualization Need) จากขั้นความต้องการของบุคคลดังกล่าวขั้นสูงสุดก็คือความสมบูรณ์ของตน เป็นตัวตนของตน หรือความสำเร็จ ความก้าวหน้าของตนซึ่งหมายรวมทั้งความเจริญงอกงามทั้งส่วนตนและการประกอบอาชีพ รองลงมาคือการยอมรับการให้เกียรติ การยกย่องจากเพื่อน จากชุมชนและสังคม ขั้นรองลงมาอีกก็เป็นความต้องการความเป็นเจ้าของ ความปลอดภัย และขั้นพื้นฐานสุดคือความต้องการทางด้านปัจจัยสี่คือ อาหารเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย [1]

ในสภาพปัจจุบันแรงจูงใจจึงเป็นปัจจัยหรือตัวแปรสำคัญที่จะทำให้บุคคลประสบผลสำเร็จอย่างแท้จริง และปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียนในระดับสูงได้ก็คือนักเรียนจะต้องมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อ ซึ่งแรงจูงใจในการเรียนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญอย่างหนึ่งซึ่งจะช่วยให้บุคคลนั้นก้าวหน้าในด้านการเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป และเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมต่างกัน และยังทำให้เกิดความพร้อมที่จะทำให้บุคคลเต็มอกเต็มใจที่จะเรียนและเป็นแรงผลักดันให้บุคคลมีสถานะที่สูงขึ้น มีความรับผิดชอบ มีความต้องการความสำเร็จสูง โดยเฉพาะความต้องการสัมฤทธิ์ผล เป็นแรงขับเพื่อที่จะทำให้งานที่จะทำประสบผลสำเร็จดีที่สุด เป็นแรงขับเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จหรือเป็นแรงจูงใจกระทำให้สิ่งใดให้มีคุณค่า มีประสิทธิภาพกว่า และประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย [2]

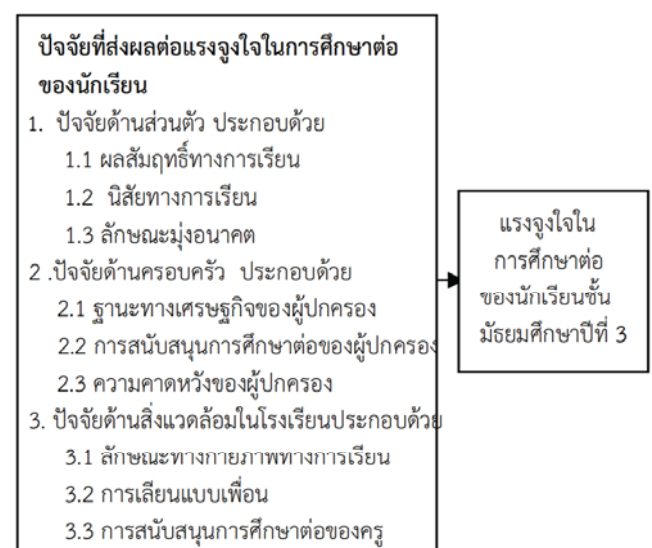
ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เพราะ ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษามีข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลยุทธ์สำคัญในยุคของการแข่งขัน และอาจารย์สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนการแนะแนวเพื่อการศึกษาต่อในสถานศึกษาต่างๆ ผู้ปกครองสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนเพื่อสนับสนุนทางการศึกษาตามความสนใจของนักเรียน ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัย ด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีและผลการวิจัยดังกล่าวผู้วิจัยนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ค้นคว้าครั้งนี้ว่าตัวแปรที่น่าจะมีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนดังภาพ

รูปที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

4. สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 9 โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 768 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 354 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 414 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร มีจำนวน 9 โรงเรียน จำนวน 366 คน เป็นนักเรียนชายจำนวน 205 คน เป็นนักเรียนหญิงจำนวน 161 คน ซึ่งได้มาโดยใช้เกณฑ์การกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด.2546:39-40)[3] สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้เพศเป็นชั้น(Stratum)

5.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

1.ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่

1.1ปัจจัยด้านส่วนตัว ประกอบด้วย

- 1.1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.2 นิสัยทางการเรียน
- 1.1.3 ลักษณะมุ่งอนาคต

1.2ปัจจัยด้านครอบครัว ประกอบด้วย

- 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
- 1.2.2 การสนับสนุนการศึกษาต่อของผู้ปกครอง
- 1.2.3 ความคาดหวังของผู้ปกครอง

1.3ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ประกอบด้วย

- 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน
- 1.3.2 การเรียนแบบเพื่อน
- 1.3.3 การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู

2.ตัวแปรเกณฑ์ คือ แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

6. เครื่องมือที่ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและบางส่วนได้นำเครื่องมือของผู้วิจัยอื่นมาปรับใช้ โดยแบ่งเป็น 9 ตอน ดังนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 9 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเติมคำโดยถามเกี่ยวกับ ผลการเรียนรู้เฉลี่ย รายได้ของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากงานวิจัยของ พระมหาทักษิณี เทาโต มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งถามเกี่ยวกับการแสดงออกของนักเรียนเป็นประจำที่มีต่อการเรียนมีค่าความเชื่อมั่น 0.869

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะมุ่งอนาคตการประกอบอาชีพ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งถามเกี่ยวกับความสามารถของนักเรียนในการเห็นความสำคัญในอนาคตข้างหน้าของนักเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.850

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนการศึกษาต่อของผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งถามเกี่ยวกับการแสดงออกของผู้ปกครองในการสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ มีค่าความเชื่อมั่น 0.811

ตอนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคาดหวังของผู้ปกครอง มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า ซึ่งถามเกี่ยวกับการรับรู้ของนักเรียนเกี่ยวกับเป้าหมายทางการศึกษาที่ผู้ปกครองได้ตั้งใจเอาไว้สำหรับนักเรียนและต้องการให้นักเรียนบรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งเอาไว้มี ค่าความเชื่อมั่น 0.759

ตอนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า ถามเกี่ยวกับสภาพการณ์ การเรียนที่เกิดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีค่าความเชื่อมั่น 0.736

ตอนที่ 7 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเรียนแบบเพื่อน มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า ถามเกี่ยวกับการกระทำของนักเรียนโดยเอาแบบอย่างที่ดีเพื่อนปฏิบัติเกี่ยวกับการศึกษาต่อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.913

ตอนที่ 8 แบบสอบถามการสนับสนุนการศึกษาต่อของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า ถามเกี่ยวกับการแสดงออก ของครูในการสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน ด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 9 แบบสอบถามแรงจูงใจในการศึกษาต่อ มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่าถามเกี่ยวกับ ความมั่นคงก้าวหน้าในชีวิต การพัฒนาตนเอง การยอมรับในสถาบัน มีค่าความเชื่อมั่น 0.940

7. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเสร็จแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้วิธีหาค่า Index of Congruency (IOC) พบว่าค่า อยู่ระหว่าง 0.6 -1.0

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try)นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.9

8. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม เพื่อขออนุญาตขอความร่วมมือไปยังผู้เชี่ยวชาญ ในการตรวจสอบแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงตรง
2. นำแบบสอบถามจำนวน 400 ฉบับไปสอบถามกับนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แบบสอบถามที่ได้รับคืนกลับมามีคิดเป็นร้อยละ 95 แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

9. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
2. การหาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานครโดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อคัดเลือกตัวแปรเกณฑ์ที่ดีที่สุด

10. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วย เครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson
2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

1. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson

ตารางที่ 1 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ระหว่างปัจจัยแต่ละด้านกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน

ตัวแปรพยากรณ์	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	Y
X ₁	1.000	-.081	.045	.039	.066	.013	-.058	-.027	-.056	.046
X ₂		1.000	-.039	-.013	.043	.052	.007	-.016	.011	.028
X ₃			1.000	.497**	.389**	.276**	.341**	.333**	.336**	.277**
X ₄				1.000	.383**	.378**	.298**	.326**	.457**	.459**
X ₅					1.000	.455**	.276**	.313**	.406**	.320**
X ₆						1.000	.340**	.250**	.354**	.363**
X ₇							1.000	.377**	.344**	.187**
X ₈								1.000	.376**	.272**
X ₉									1.000	.577**
Y										1.000

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีอยู่ 7 ปัจจัย คือ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู (X₉) ลักษณะมุงอนาคต (X₄) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X₆) การสนับสนุนการศึกษาต่อของผู้ปกครอง (X₅) นิยสยทางการเรียน (X₃) ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน (X₇) เลียนแบบเพื่อน (X₈) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .577 .459 .363 .320 .277 .272 และ .187 ตามลำดับ

2. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน โดยใช้วิธีวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรในสมการพยากรณ์แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t
1. การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู (X ₉)	.364	.038	.435	9.495**
2. ลักษณะมุงอนาคต (X ₄)	.200	.044	.211	4.557**
3. ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X ₆)	.127	.043	.129	2.940**

R = .628; R² = .395; F = 8.643** ; SE_{est} = .462; a = 1.286

หมายเหตุ **มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุดได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู (X₉) ลักษณะมุงอนาคต (X₄) ความคาดหวังของผู้ปกครอง (X₆) สามารถรวมกันพยากรณ์แรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ปัจจัยทั้ง 3 นี้ สามารถรวมกันอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน ได้ร้อยละ 39.50 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้ โดยเขียนเป็นสมการ

$$\hat{Y} = 1.286 + .364X_9 + .200X_4 + .127X_6$$

$$\hat{Z}_Y = .038Z_{X_9} + .044Z_{X_4} + .043Z_{X_6}$$

11. อภิปรายผล

การศึกษปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยจะขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนการศึกษาต่อของครูลักษณะมุงอนาคต ความคาดหวังของผู้ปกครอง การสนับสนุน

การศึกษาต่อของผู้ปกครอง การเลียนแบบเพื่อน ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.577, 0.459, 0.363, 0.320, 0.277, 0.272 และ 0.187

2. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร พบว่า ตัวแปรส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู ลักษณะมุงอนาคต และความคาดหวังของผู้ปกครอง โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานผู้วิจัยขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาเป็นลำดับที่ 1 แสดงว่า นักเรียนได้รับการสนับสนุนทางการศึกษาที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนทางการศึกษาต่อของครูมาก ทำให้นักเรียนมาแรงจูงใจในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะ ครูมีบทบาทที่สำคัญที่ต้องส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาต่อของนักเรียน โดยการเอาใจใส่ ซักถาม แนะนำและให้คำปรึกษาทั้งทางการเรียนและด้านส่วนตัวแก่นักเรียน การที่ครูให้ความสนใจนักเรียนในด้านการเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง จะช่วยให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียน เห็นความสำคัญในการศึกษาต่อและสนใจที่จะศึกษาต่อ [4]

2. ลักษณะมุงอนาคต ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นลำดับที่ 2 แสดงว่า นักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคตมาก ทำให้มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีลักษณะมุงอนาคตมาก ได้แก่ การสามารถมองเห็นถึงความสำคัญของผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เห็นประโยชน์ของการศึกษาต่อในระดับสูงเพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพที่ดีเหมาะสมเกี่ยวกับการเรียน คือ ให้ความสำคัญต่อการเรียน มีความตั้งใจศึกษาเล่าเรียน จึงทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการศึกษาต่อ [5]

3. ความคาดหวังของผู้ปกครอง ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 รองลงมาเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งเป็นลำดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนมีความคาดหวังของผู้ปกครองมาก ทำให้มีแรงจูงใจในการศึกษาต่อมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนรับรู้ถึง ความคิด ความรู้สึกของบิดามารดา หรือผู้ปกครอง ต่อเป้าหมายที่ตั้งไว้ต้องการให้นักเรียนประสบความสำเร็จทางการเรียน และบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ [6]

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้คณะผู้บริหาร ครูผู้สอน ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และผู้ปกครอง ได้ทราบข้อมูลเพื่อพิจารณา สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการส่งเสริมให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เกิดแรงจูงใจในการศึกษาต่อโดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งมี 3 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู ลักษณะมุงอนาคต และความคาดหวังของผู้ปกครอง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะทั่วไป ดังต่อไปนี้

1. การสนับสนุนการศึกษาต่อของครู ครูควรใช้วิธีต่อไปนี้เพื่อช่วยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่ดีขึ้น มีการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนไปในแนวทางที่พึงปรารถนา

2. ลักษณะมุงอนาคต เนื่องจากนักเรียนเห็นว่าการศึกษาคือทำให้ตนเองได้รับความรู้ความสามารถและประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นแรงส่งผลให้ตนเองประสบผลสำเร็จในหน้าที่การงานได้ในอนาคต

3. ความคาดหวังของผู้ปกครอง นักเรียนสามารถรับรู้ถึงความคาดหวังที่ผู้ปกครองคาดหวังไว้ในตัวเอง ดังนั้นผู้ปกครองจึงควร คอยเอาใจใส่ คอยแนะนำให้นักเรียนได้รู้จักถึงการเตรียมความพร้อมอยู่เสมอในการศึกษา และร่วมกันภายในครอบครัววางแผนในการศึกษาต่อได้เป็นอย่างดี เพื่อความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน และความคาดหวังของผู้ปกครองต่อไป

12.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 นิสิต/นักศึกษาระดับอุดมศึกษา หรือการเลือกศึกษาต่อในสาขาที่ชอบของนิสิตนักศึกษา เป็นต้น

2. ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่น่าจะส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อ เพิ่มเติมนอกเหนือจากปัจจัยที่ศึกษาแล้วครั้งนี้ เช่น ความคาดหวังของสังคมต่อการศึกษา ทศนคติต่อการศึกษาต่อ ความพึงพอใจในการเลือกเรียนในสายวิชาชีพ ลักษณะของครอบครัว หรือรูปแบบในการเลี้ยงดูที่มีผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อ และความภาคภูมิใจในตนเอง เป็นต้น

3. ควรนำปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อ 1 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะมุ่งอนาคต ไปพัฒนาเป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เพื่อพัฒนาแรงจูงใจในการศึกษาต่อ เช่น กลุ่มสัมพันธ์ เทคนิคแม่แบบ บทบาทสมมติ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุรางค์ โค้วตระกูล. 2551. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [2] ธนาวรรณ ธนพรดี. 2551. ปัจจัยที่ส่งผลต่อเป้าหมายในชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนหฤทัยคอนแวนต์ กรุงเทพมหานคร.ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- [3] พรณิ ลีกิจวัฒน์. 2549.วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3 .กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [4] พระมหารักษ์ทวี เกาโต. 2553. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโพธิสารพิทยากร เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- [5] ศรีธัญญา ศรีสุนทร. 2554. แรงจูงใจในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา ประเภทวิชาพาณิชยกรรม ของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ เขตกรุงเทพมหานคร. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 10(3), น. 315-323.

- [6] ปิยะรัตน์ ดีกลาง. 2550. ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการมาเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 โรงเรียนธนากรสงเคราะห์ จังหวัดหนองคาย. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร
Computer game playing behaviors of students at Kanchanaphisek
Technical College Mahanakorn

ปิยะณัฐ หนองเหนียว¹ อรรถพร ฤทธิเกิด² และเลิศลักษณ์ กลั่นหอม³
Piyanat Nuangniaw¹, Attaporn Ridhikerd² and Lertlak Klinhom³

¹ นักศึกษาหลักสูตร วท.ม. (การศึกษาวิทยาศาสตร์)

² รองศาสตราจารย์ ³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

topbamadness@hotmail.com, a.ridhikerd@kmitl.ac.th and kkletla@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 307 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 แบบสอบถามทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่น เกมคอมพิวเตอร์ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

- 1) นักศึกษามีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2) นักศึกษามีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน จำแนกตามเพศ และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์
- 3) นักศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: พฤติกรรม การเปรียบเทียบพฤติกรรม เกมคอมพิวเตอร์ นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

Abstract

This research has a objective for study and comparison of the behavior to play games students of Kanchanaphisek Technical college Mahanakorn. Classified by gender, Level of education and personal computer having. Samples of this research were 307 vocational certificate students and vocational diploma students of first semester academic year 2554 of Kanchanaphisek Technical college Mahanakorn selected by stratified random sampling. The tool used was a questionnaire divided into 2 parts, part 1 for general information, part 2 for computer game playing behavior with 0.90 reliability. Data analysis by frequency, percentage, standard deviation and t-test.

The results were as follows

1. Computer game playing behaviors of students were at moderate level.
2. Computer game playing behavior of student were different when classified by gender and personal computer having.
3. Computer game playing behavior of student were no different with Classified by level of education.

Keywords : Behaviors, Behavior Comparison, Computer Game, Students, Kanchanaphisek Technical College Mahanakorn

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนี้การใช้งานคอมพิวเตอร์มีอัตราเพิ่มสูงขึ้น เช่นด้านการทำงาน ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านความบันเทิง เป็นต้น เกมคอมพิวเตอร์ก็เป็นอีกด้านหนึ่งที่เป็นที่นิยมอย่างมาก ทั้งเด็ก วัยรุ่น นักเรียนนักศึกษา หรือแม้กระทั่งคนวัยทำงานแล้วก็ตาม น้อยคนนักที่จะไม่เคยเล่นเกมคอมพิวเตอร์เลย จากเกมที่ติดมากับระบบปฏิบัติการ ได้ถูกพัฒนาต่อมาเรื่อยๆ จนมีขนาดใหญ่ขึ้น ต้องใช้คอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นเพื่อรองรับระบบภายในเกม ผู้เล่นเกมจึงต้องหาซื้อฮาร์ดแวร์รุ่นใหม่ๆ เพื่อที่จะเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ออกจำหน่าย

เกม คือ การแข่งขันกันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน และยังเกิดความสามัคคี เกมบางเกม ช่วยเสริมสร้างทักษะและพัฒนาการทางด้านร่างกายและยังช่วยคลายเครียดได้อีกด้วย เกมคอมพิวเตอร์มีด้วยกันหลายรูปแบบ และมีตัวเลือกที่หลากหลาย เพราะผู้ผลิตทางด้านเกมคอมพิวเตอร์ต่างแข่งขันกันเพื่อให้เกมคอมพิวเตอร์เป็นที่นิยมของผู้ที่ชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ทำให้ปัจจุบันเกมคอมพิวเตอร์เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย ทำให้เด็กและวัยรุ่นใช้เวลาส่วนหนึ่งไปกับการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ เพราะการเล่นเกมคอมพิวเตอร์นอกจากจะทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน หรือช่วยเสริมสร้างทักษะ และพัฒนาการทางด้านร่างกายได้แล้ว การเล่นเกมคอมพิวเตอร์ในปัจจุบันนี้ยังมีเรื่องของพนันเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยเด็กนักเรียนในตอนนี้นักบางคนถึงกับหนีเรียนเพื่อไปเล่นเกมกับเพื่อน เพราะตามเพื่อนทำให้ต้องหนีเรียนไปกับเพื่อนด้วย หรือไม่ยอมกินข้าว เพื่อที่จะเอาเงินไปเล่นเกม บางคนถึงกับขโมยเงินของพ่อแม่มาเพื่อใช้ในการเล่นเกม เพื่อที่จะได้คุยกับเพื่อน เรื่องเกมรู้เรื่อง ปัจจุบันนี้ร้านเกมคอมพิวเตอร์ มีอยู่ทั่วไปตามสถานที่ศึกษา ตามห้างสรรพสินค้า หรือแม้กระทั่งมือถือก็สามารถเล่นเกมได้ เกมคอมพิวเตอร์เริ่มขึ้นในกลุ่มวัยรุ่น ประมาณปี 2533 และแพร่หลายจนถึงทุกวันนี้ จากการรวบรวมวรรณกรรม กรกฎ วิจารณ์ [1] พบว่า วัยรุ่นชายใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการเล่นวิดีโอเกมมากกว่าวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 70 ใช้เวลาเล่นประมาณ 1-4 ชั่วโมงต่อวัน วัยรุ่นชาย ร้อยละ 30 ตอบว่าติดเกม ส่วนวัยรุ่นหญิง ร้อยละ 10 ที่ตอบว่าติดเกม ทำนองเดียวกันกับการศึกษา พบว่า ร้อยละ 96 เป็นชาย และรายงานว่าติดเกมคอมพิวเตอร์อย่างน้อย 5 ปีแล้ว นอกจากนี้ยังพบว่ากลุ่มที่ติดเกมคอมพิวเตอร์ มีความฉลาดมาก กระตือรือร้น และประสบความสำเร็จ แต่มักจะมีความเข้าใจแปลกๆ กว่าคนอื่นบ่อยๆ เด็กและวัยรุ่นที่อยู่ในครอบครัวฐานะค่อนข้างดี ส่วนใหญ่จะเล่นเกมคอมพิวเตอร์กัน

ที่บ้าน ส่วนเด็กและวัยรุ่นครอบครัวฐานะปานกลาง จะเล่นตามร้านเกมหรือห้างสรรพสินค้าต่างๆ

วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร เป็นสถาบันอาชีวศึกษาที่มีประวัติความเป็นมายาวนาน จากหลักสูตรที่กำหนดไว้ในแต่ละสาขาวิชานั้น ต้องมีการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีส่วนให้นักศึกษาหาทางคลายเครียดด้วยการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ แต่หากนักศึกษาไม่รู้จักแบ่งเวลาในการเล่น เล่นเกมติดต่อกันเป็นเวลานาน หรือเล่นเกมในเวลาเรียน อาจจะทำให้ผลการเรียนลดลง และอาจทำให้สุขภาพทรุดโทรมลงอีกด้วย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการเล่นคอมพิวเตอร์เพื่อเป็นแบบอย่างสำหรับสถานศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์

3. สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ที่มีความแตกต่างกันในด้านเพศ ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน

4. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ซึ่งกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ได้ประยุกต์ใช้ของชูศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ [2] ซึ่งได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน

1. ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
2. ด้านผลกระทบที่เกิดจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

5. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จำนวน 1,520 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร จำนวน 307 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan [3] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่

- เพศ แบ่งออกเป็น เพศชาย และเพศหญิง
- ระดับการศึกษา แบ่งออกเป็น

1. นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
2. นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
- การมีเครื่องคอมพิวเตอร์ แบ่งออกเป็น
1. มีเครื่องคอมพิวเตอร์
2. ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
2. ด้านผลกระทบที่เกิดจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

6. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

6.2 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารแนวทางในการสร้างเครื่องมือและสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อตรวจสอบและขอคำแนะนำ แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ซึ่งข้อคำถามมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของ Cronbach [4] เท่ากับ 0.90

6. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

7. เก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากกลุ่มตัวอย่าง นักเรียน นักศึกษาภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2554 จำนวน 307 คน และได้รับแบบสอบถามคืนทั้งหมด 307 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

8. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียน นักศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา โดยทำการวิเคราะห์ การหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน รายข้อ และรายด้านมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มาก
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง น้อย
- 1 หมายถึง น้อยที่สุด

3. การแปลความหมายค่าเฉลี่ยรายข้อ และรายด้าน โดยใช้เกณฑ์ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์การแปลความหมายระดับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	ระดับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์
4.50 – 5.00	มากที่สุด
3.50 – 4.49	มาก
2.50 – 3.49	ปานกลาง
1.50 – 2.49	น้อย
1.00 – 1.49	น้อยที่สุดหรือไม่ใช้

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษาที่มีเพศ ระดับการศึกษา และการมีเครื่องคอมพิวเตอร์ต่างกัน โดยใช้ t-test ชนิด Independent Sample

9. ผลการวิจัย

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และลำดับที่ของพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา จำแนกเป็นรายด้าน

พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์	$\bar{X}$	S.D.	ระดับพฤติกรรม	ลำดับที่
ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์	3.71	.63	มาก	1
ด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์	3.10	.84	ปานกลาง	2
รวม	3.40	.61	ปานกลาง	-

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา ที่มีเพศต่างกัน

พฤติกรรมการเล่น เกมคอมพิวเตอร์	เพศชาย (n = 171)			เพศหญิง (n = 136)			t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม		
ด้านวัตถุประสงค์ ของการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.81	.65	มาก	3.58	.58	มาก	3.28*	.001
ด้านผลกระทบ จากการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.14	.86	ปานกลาง	3.03	.81	ปานกลาง	1.13	.259
โดยภาพรวม	3.48	.61	ปานกลาง	3.30	.60	ปานกลาง	2.48*	.014

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

พฤติกรรมการเล่น เกมคอมพิวเตอร์	ปวช. (n = 253)			ปวส. (n = 54)			t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม		
ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.71	.65	มาก	3.72	.54	มาก	-0.12	.904
ด้านผลกระทบจากการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.05	.86	ปานกลาง	3.29	.75	ปานกลาง	-1.89	.059
โดยภาพรวม	3.38	.61	ปานกลาง	3.50	.60	มาก	-1.35	.176

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ระหว่างนักเรียน นักศึกษา ที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์

พฤติกรรมการเล่น เกมคอมพิวเตอร์	มีเครื่องคอมพิวเตอร์ (n = 220)			ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ (n = 87)			t	Sig.
	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม	$\bar{X}$	S.D	ระดับ พฤติกรรม		
ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.77	.65	มาก	3.54	.56	มาก	2.89*	.004
ด้านผลกระทบจากการเล่นเกม คอมพิวเตอร์	3.13	.90	ปานกลาง	3.01	.66	ปานกลาง	1.06	.286
โดยภาพรวม	3.45	.63	ปานกลาง	3.28	.56	ปานกลาง	2.25*	.025

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

10. สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .61 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 ด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .84

พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .63 โดยพบว่า นักศึกษาแสดงความคิดเห็น เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ เพื่อความบันเทิงเร้าใจ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .93 รองลงมาคือ เพื่อความคลายเครียด อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .89 และเพื่อเสริมสร้างทักษะด้านความจำ อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .91

พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา ด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .84 โดยพบว่า นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ รู้สึกปวดตา แสบตา อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ -3.69 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.01 รองลงมาคือเวลาพักผ่อนน้อยลง อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.37 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.09 และชอบเล่นเกมคอมพิวเตอร์

มากกว่าอ่านหนังสือ อยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.13

2. จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ พบว่าเพศที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95%

3. จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาที่ระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95% และเมื่อพิจารณาด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ และด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95%

4. จากการเปรียบเทียบพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษาที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ต่างกัน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ พบว่า การมีเครื่องคอมพิวเตอร์และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ พบว่า การมีเครื่องคอมพิวเตอร์และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกันด้วยความเชื่อมั่น 95%

11. อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถสรุปประเด็นที่นำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ และอภิปรายผลเพื่อที่จะเป็นข้อมูลนำไปสู่การเสนอแนะในการวิจัยต่อไป ปรากฏว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปรายดังนี้

1. จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา พบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่เล่นเกมเพื่อความบันเทิงเร้าใจ เนื่องจากเกมคอมพิวเตอร์มีหลายรูปแบบ มีกราฟิก เอนิเมชันที่สวยงาม และมีความสมจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของกรกฎ โรจนวรรณ [1] ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคเชิงเทรา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสอดคล้องกับอภิชาติ พูลสวัสดิ์ [5] ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนโรงเรียนหลวงพ่อบ้านคลองด่าน อนุสรณ์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เล่นเกมเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน

2. จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา พบว่าผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่เล่นเกมคอมพิวเตอร์แล้วรู้สึกปวดตา แสบตา เนื่องจากต้องนั่งมองจอมอนิเตอร์ติดต่อกันเป็นเวลานาน ส่งผลให้รู้สึกปวดตา และแสบตา สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรดา มหาเจริญ [6] ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรม และผลกระทบของการเปิดรับสื่อเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เล่นเกมออนไลน์เห็นด้วยว่า เมื่อเล่นเกมออนไลน์เป็นเวลานาน รู้สึกปวดตาสูงสุด ร้อยละ 80.5 และสอดคล้องกับวิจัยของ ชูศักดิ์ ศรีสวัสดิ์ [2] ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พบว่า ผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ นักศึกษาส่วนใหญ่เล่นเกมคอมพิวเตอร์แล้วรู้สึกปวดตา แสบตา และรู้สึกปวดหลัง

3. จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา พบว่า นักเรียน นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกัน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ พบว่าเพศที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน และด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์พบว่า เพศที่ต่างกัน มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน

เนื่องจาก เพศชายส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมเพื่อสร้างสังคมและเพื่อการแข่งขัน แต่เพศหญิงจะมีวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมเพื่อคลายเครียด และเพื่อความบันเทิง เร้าใจ

4. จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา พบว่า นักเรียน นักศึกษาที่ระดับการศึกษาต่างกัน โดยภาพรวมมีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ของการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ และด้านผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่ไม่แตกต่างกัน เนื่องจาก นักเรียน นักศึกษาอยู่ในวัยเดียวกัน จึงมีความสนใจใกล้เคียงกัน ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษามีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยบางส่วนของ ปิยวรรณ รัตนภาณุศรี [7] ที่ได้ทำการศึกษา เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและความตระหนักถึงภัยจากการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า นักเรียนที่เรียนช่วงชั้นต่างกัน มีพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตโดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. จากการศึกษาพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษา พบว่า ในภาพรวมพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียน นักศึกษาที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์และไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ มีพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกัน เนื่องจาก นักเรียน นักศึกษาที่มีเครื่องคอมพิวเตอร์สามารถเล่นได้ตลอดเวลา ไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม แต่นักเรียน นักศึกษาที่ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ต้องไปเล่นตามสถานที่ต่างๆ และมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีกด้วย

12. ข้อเสนอแนะ

12.1 ข้อเสนอเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

นักศึกษาควรมีการจำกัดเวลาในการเล่นคอมพิวเตอร์ในปริมาณที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้ได้รับประโยชน์จากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในด้านการฝึกทักษะต่างๆ ซึ่งหากเล่นเกมคอมพิวเตอร์ติดต่อกันเป็นเวลานานอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบในหลายๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านสุขภาพต่างๆ ปัญหาด้านการเรียน ปัญหาด้านสังคม

12.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ ในสถาบันการศึกษาอื่นๆ ได้แก่ นักศึกษาระดับอุดมศึกษา นักเรียนระดับมัธยมศึกษา และนักเรียนระดับประถมศึกษา เพราะกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันอาจทำให้พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์แตกต่างกันด้วย

2. ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ที่มีผลต่อปัญหาสังคม และหาแนวทางป้องกันหรือแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

- [1] กรกฎ โรจนวรรณ. 2551. พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาช่างอิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [2] ชูศักดิ์ ศรีสวัสดิ์. 2551. พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (ต่อเนื่อง 2 ปี) คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [3] Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. 1970. **Determining sample size for research activities.** Education and Psychology Measurement. 30(3). 607-608
- [4] Cronbach, Lee Joseph. 1970.. **Essentials of Psychological Testing 3 rd.ed.** New York: Harper and Row.
- [5] อภิชาติ พูลสวัสดิ์. 2552. พฤติกรรมการเล่นเกมคอมพิวเตอร์ของนักเรียนโรงเรียนหลวงพ่อบาน คลองด่านอนุสรณ์. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม, 8(2), น. 249-255
- [6] จิรดา มหาเจริญ. 2547. การศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบของการเปิดรับสื่อเกมออนไลน์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์วารสารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [7] ปิยวรรณ รัตนกานูสร. 2549. การศึกษาพฤติกรรมและความตระหนักถึงภัยจากการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ วิชาเอกคอมพิวเตอร์ บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงาน
คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร
Teaching Competency of Industrial Teachers under the Office of the Private Education
Commission in Bangkok

เมธา อึ้งทอง¹ อำนาจ ตั้งเจริญชัย² และผดุงชัย ภูพัฒน์³
Metha Oungthong¹, Amnart Tungjaroenchai² and Phadungchai Pupat³

¹นักศึกษาปริญญาโท ค.อ.ม. (หลักสูตรและการสอนอาชีวศึกษา)

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ประยุกต์

³อาจารย์ สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

a.m.metha@hotmail.com, ktamnat@kmitl.ac.th and pdc_2500@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนการสอน ด้านวิชาชีพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล กลุ่มตัวอย่างคือเป็นครูผู้สอนด้านช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยครูผู้สอนแผนกช่างยนต์ 102 คน ครูผู้สอนแผนกช่างกลโรงงาน 22 คน ครูผู้สอนแผนกช่างไฟฟ้ากำลัง 64 คน และครูผู้สอนแผนกช่างอิเล็กทรอนิกส์ 30 คน รวมทั้งสิ้น 218 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะการสอนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร แผนกวิชาต่างกัน มีสมรรถนะการสอนในภาพรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: สมรรถนะ การสอน ครู ช่างอุตสาหกรรม การศึกษาเอกชน

Abstract

The purpose of this research were to study and compare teaching competence of industrial teacher in Bangkok, which had 5 aspects: lesson plan, profession, activities for learning, search and prepare for teaching Aids and evaluation. Samples were 218 persons which 102 persons of Mechanical department, 22 persons of Machinery department, 64 persons of Electrician department and 30 persons of Electronic department. The instrument for the data collection was 5 rating scales questionnaire with the reliability at 0.97. The statistic was used in analyze the data are mean, standard deviation and one way analysis of variance.

The findings were as follows:

1. The teaching competence of industrial teacher as a whole was at a most level.
2. For the whole and each aspects of teaching competency of industrial teachers under the Office of the Private Education Commission in Bangkok, The comparative study was not significantly different in terms of the variable of departments.

Keywords : competence, teaching, teacher, Industrial, The private education

1. บทนำ

"การศึกษา" นับว่ามีความสำคัญมากต่อการพัฒนาบุคลากรตลอดจนไปถึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนาส่วนอื่น ๆ เพราะไม่ว่าจะทำการพัฒนาส่วนใดต้องเริ่มมาจากการพัฒนาคนเสียก่อน [1] สำหรับศึกษานั้นมีความสำคัญในทุกส่วนทุกระดับ และในส่วนของการศึกษาด้านอาชีวศึกษาก็เช่นเดียวกัน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้ดำเนินการในการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อสนองตอบความต้องการกำลังคนในการพัฒนาประเทศ และสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียนทั้งในด้านการฝึกงานวิชาชีพและปลูกฝังจิตสำนึกการบริการสังคม เป็นต้น สำหรับการจัดอาชีวศึกษาของประเทศไทยตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษาเป็นการจัดการอาชีวศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในระดับต้น (ระดับ ปวช.) ระดับกลาง (ระดับ ปวส.) และระดับสูง (ระดับปริญญาตรีเทคโนโลยีสายปฏิบัติการ) ให้มีคุณภาพโดยเน้นความร่วมมือกับสถานประกอบการกลุ่มอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อยกระดับการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ ได้มาตรฐานและให้ตามทันต่อความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริการ โดยเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง[2] เพราะฉะนั้นครูช่างอุตสาหกรรมควรมีคุณลักษณะดังนี้คือ เข้าใจบทบาทของวิชาช่างอุตสาหกรรมในแก้ปัญหา ความต้องการและการพัฒนาเข้าใจปรัชญาของวิชาช่างอุตสาหกรรม เข้าใจงานอุตสาหกรรม บทบาทของเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับมนุษย์และแนวโน้มในอนาคต มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน มีความสามารถในการเลือกจัดประสบการณ์การเรียนการสอนการใช้วัสดุ มีความสามารถในการจัดโรงฝึกงาน ใช้วิธีการสอนอย่างเหมาะสม มีความสามารถในการประเมินผล และมีความสามารถในการสอนวิชาอุตสาหกรรมแขนงใดแขนงหนึ่งหรือมากกว่า 1 วิชา ดังนั้นในส่วน of ครูช่างอุตสาหกรรมจึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาตัวเองให้มีความรู้และ ความสามารถซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของผู้สอนจึงเป็นภารกิจ ที่สำคัญและควรดำเนินการโดยเร่งด่วน เนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรมเป็นผู้มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับผู้เรียน ครูช่างอุตสาหกรรม จึงต้องหาแนวทางหรือยุทธศาสตร์เปลี่ยนมุมมองและความคิด มุ่งปรับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ พัฒนาปัญญาคน ครูช่างอุตสาหกรรมต้องทบทวนบทบาทของตนเองว่าการจัดการเรียนการสอนที่ตนกำลังดำเนินอยู่มีคุณภาพถูกต้องเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพของสังคมไทย และสังคม

โลก มากน้อยเพียงใด [3] ในการสอนด้านวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม จะประสบความสำเร็จเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับตัวครูช่างอุตสาหกรรมเป็นสำคัญ เพราะการเรียนการสอน ในสาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม จะมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไปดังนั้นการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมต้องใช้เทคนิควิธีการเฉพาะและมีการปรับเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ดังนั้นครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ใหม่ๆ เพื่อนำไปปรับปรุงในการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษา ทางอาชีวศึกษาด้านช่างอุตสาหกรรม ครูช่างอุตสาหกรรมเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญ ในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้ เพราะการจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษานั้นเน้นการปฏิบัติงานจริงเป็นหลัก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะประจำสาขางาน จึงจำเป็นต้องพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมในสาขางานนั้นๆ ในด้านของการสอน ความรู้ ความสามารถ ทักษะในการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ให้เข้าสู่มาตรฐานทางอาชีวศึกษา [4] และ วุทธิศักดิ์ โกชนกุล [5] ได้กล่าวไว้ว่า ทิศทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดให้มีระบบการพัฒนาที่เน้นสมรรถนะ (Teachers and personals Competency) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการผนึกความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) แรงจูงใจ (Motivation) ทิศนคติ (Attitude) และคุณลักษณะส่วนตัวของบุคคลเข้าด้วยกัน แล้วแสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอน ในบทบาทหน้าที่ของครูที่โดดเด่นและมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาครูช่างอุตสาหกรรมต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

2.2 เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนกวิชา

3. กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดของ พัทธภรณ์ คล้อยตาม [6] นำมาปรับเป็นกรอบแนวคิดเพื่อใช้ในการวิจัย เรื่องสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็น 5 ด้านดังนี้ ด้านการวางแผนการสอน ด้านวิชาชีพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล

4. ขอบเขตของการวิจัย

4.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูช่างอุตสาหกรรม สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร 22 สถานศึกษา จำนวนครูช่างอุตสาหกรรม 502 คน

4.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ครูช่างอุตสาหกรรม ที่ได้ปฏิบัติการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จาก 22 สถานศึกษา จำนวน 218 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง Krejcie and Morgan [7] การเลือกกลุ่มตัวอย่างนั้นได้ใช้วิธีการ สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

4.2.1 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

4.2.1.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) คือ แผนกวิชา แบ่งเป็น แผนกวิชาช่างยนต์ แผนกวิชาช่างกลโรงงาน แผนกวิชาช่างไฟฟ้ากำลัง และแผนกวิชาอิเล็กทรอนิกส์

4.2.1.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ แบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยสอบถามเกี่ยวกับ แผนกวิชา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนการสอน ด้านวิชาชีพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงสถานศึกษาที่เปิดสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาด้วยตนเองเพื่อขออนุญาตจากผู้บริหารสถานศึกษาในการขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษา

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 วิเคราะห์สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายด้าน แผนกวิชาและภาพรวม

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน มีดังต่อไปนี้

4.50-5.00 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับ มากที่สุด

3.50-4.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับ มาก

2.50-3.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับ ปานกลาง

1.50-2.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.49 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

7.2 วิเคราะห์ความแตกต่างของสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตามแผนกวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

8. ผลการวิจัย

การศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร

สมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับสมรรถนะ
1. ด้านการวางแผนการสอน	4.18	0.53	มาก
2. ด้านวิชาชีพ	4.21	0.57	มาก
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.25	0.51	มาก
4. ด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน	3.92	0.63	มาก
5. ด้านการวัดและประเมินผล	4.14	0.59	มาก
รวม	4.14	0.52	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายสมรรถนะ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกสมรรถนะ โดยมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 3.92-4.25 สมรรถนะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) รองลงมาคือ ด้านวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.21$) ส่วนสมรรถนะการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.92$)

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรมเป็นรายด้าน และภาพรวมจำแนกตามแผนกวิชา

สมรรถนะ	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.97	0.32	1.14	0.33
	ภายในกลุ่ม	214	60.83	0.28		
	รวม	217	61.80			
ด้านวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	3	0.97	0.33	0.98	0.40
	ภายในกลุ่ม	214	70.73	0.33		
	รวม	217	71.71			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	0.19	0.06	0.24	0.87
	ภายในกลุ่ม	214	56.93	0.27		
	รวม	217	57.12			
ด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน	ระหว่างกลุ่ม	3	1.50	0.50	1.25	0.29
	ภายในกลุ่ม	214	85.51	0.40		
	รวม	217	87.00			
ด้านการวัดและประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	3	0.81	0.27	0.77	0.51
	ภายในกลุ่ม	214	75.36	0.35		
	รวม	217	76.14			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3	0.66	0.22	0.82	0.48
	ภายในกลุ่ม	214	57.39	0.27		
	รวม	217	58.06			

* $P < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ที่สอนในแผนกวิชาต่างกัน มีสมรรถนะการสอนโดยภาพรวม และรายสมรรถนะไม่แตกต่างกัน

9. อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย จึงนำเสนอรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1. สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากว่าครูช่างอุตสาหกรรม ได้เตรียมตัวหรือ พยายามพัฒนาตัวเองเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ อยู่เสมอ และสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมสมรรถนะในด้านต่างๆ และผลของการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนัย เนียมบุญขจร [8] สมรรถนะและความต้องการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนตามทัศนะของผู้บริหารและบุคลากรสายสนับสนุนในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนบน มีสมรรถนะโดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกการอธิบายเป็นรายด้านดังนี้

1.1 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการวางแผนการสอนอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก การวางแผนการสอน มีความสำคัญต่อกระบวนการสอนของครู เพราะ กระบวนการสอนจำเป็นต้องมีการเตรียมในเรื่องต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ เขียน วันทนิยตระกูล [9] ที่กล่าวว่า การวางแผนการสอน เป็นงานสำคัญของครูผู้สอน การสอนจะประสบผลสำเร็จด้วยดีหรือไม่มากนักน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการวางแผนการสอนเป็นสำคัญประการหนึ่ง

1.2 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากว่าครูผู้สอนเป็นผู้ที่จบการศึกษาตรงตามสาขาวิชาที่ทำการสอน ประกอบกับการได้รับการอบรมเพื่อให้มีความรู้ความสามารถอยู่เสมอ จึงทำให้มีสมรรถนะ ด้านวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วัชรพงษ์ ราชวงศ์ [10] ที่กล่าวว่า การจัดการอาชีวศึกษาให้ได้คุณภาพตามต้องการนั้น ได้กำหนดมาตรฐาน ซึ่งเป็นข้อกำหนด ขอบเขต คุณลักษณะ ระดับคุณภาพ ในการจัดอาชีวศึกษา ได้แก่ มาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานอาชีพ (Occupational Standards : OS) หมายถึง สมรรถนะงานหลัก และงานย่อยของแต่ละอาชีพ ประกอบด้วยเกณฑ์การปฏิบัติงาน ขอบเขตของงาน ความรู้ที่ต้องใช้ และผลงานที่เป็นรูปธรรมมาตรฐาน

1.3 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก หน้าที่หลักของครูคือ การสอน จึงทำให้ครูจำเป็นต้องมีการเตรียมตัว หรือเตรียมความพร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นอกจากนี้ครูได้มีโอกาสฝึกสอนมาบ้างแล้ว จึงทำให้มี สมรรถนะในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วุฒิสักดิ์ บุญแน่น [11] ที่กล่าวว่า การวางแผน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลากหลายวิธีและสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับผู้เรียน กับแต่ละสถานการณ์ และแต่ละสิ่งแวดล้อม

1.4 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการจัดหาและการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก ครูผู้สอนสอนในด้านสายช่างอุตสาหกรรม มีความจำเป็นต้องสร้างสื่อการสอนเพื่อให้เข้าใจหลักการทำงานของเครื่องจักรง่ายขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ วรวิทย์ นิเทศศิลป์ [12] ที่กล่าวว่า สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือช่วยถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูนทักษะ และประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาศักยภาพการคิด เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมแก่ผู้เรียน สื่อการเรียนรู้มีหลายประเภท และมีคุณลักษณะแตกต่างกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อการเรียนรู้ในปัจจุบันมีอิทธิพลสูงในการให้ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

1.5 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ด้านการวัดและประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจาก หน้าที่หลักของครูคือ ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนและจะต้องมีการประเมินผลควบคู่เสมอเพราะการประเมินผลเป็นกระบวนการที่ใช้ในการตรวจสอบผู้เรียนว่าสิ่งที่ครูผู้สอนได้ถ่ายทอดไปนั้นผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Gronlund [13] ที่กล่าวว่า การวัดและประเมินผล คำนี้มักใช้คู่กับการวัดผลอยู่เสมอ แต่จริงๆ แล้วมีความหมายแตกต่างกัน โดยเฉพาะในการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมต่างๆ ใช้คำว่า ประเมินผลการเรียนกันอยู่ประจำหลังจากการเรียนสอนเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อจะได้รู้ว่าผลการเรียนของนักเรียนก้าวหน้าเป็นอย่างไร การประเมินผลนิยามว่าเป็น กระบวนการพิจารณาตัดสินที่เป็นระบบครอบคลุมถึงจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ นั่นคือ ประเมินดูว่ากิจกรรมที่ทำทั้งหลายเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้เพียงใด บางกรณีจึงต้องมาใช้ปริมาณจากการพิจารณาตัดสินด้วยคุณธรรมแล้วลงสรุป บางกรณีไม่ต้องใช้ตัวเลขจากการวัด เป็นแต่เพียงการหาข้อมูลจากด้านอื่นมาประกอบการพิจารณาตัดสิน เช่น ประวัติ ระเบียบวินัย สุขภาพ เป็นต้น และผลของการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ สงวนเดือน [14] ได้ศึกษาสมรรถนะพื้นฐานของครูช่างตาม พ.ร.บ. การศึกษาปี 2542 ตามความต้องการของตลอดแรงงาน ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถภาพ ด้านความรู้ความสามารถในด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมมีสมรรถนะอยู่ในระดับมาก

2. สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม พิจารณาภาพรวม จำแนกตามแผนกวิชา ครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างยนต์ มีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างกลโรงงาน มีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างไฟฟ้า มีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีสมรรถนะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเนื่องจากครูช่างอุตสาหกรรม ในแต่ละแผนกวิชา มีการเตรียมตัวในการสอนอยู่เสมอ และสถานศึกษามีการสนับสนุนให้ครูได้มีโอกาสได้รับการฝึกอบรมสมรรถนะในด้านต่างๆ จากการเปรียบเทียบสมรรถนะการสอนครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้จำแนกตามแผนกวิชาที่สังกัด พบว่า ครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร มีสมรรถนะการสอนโดยภาพรวม ด้านการวางแผนการสอน ด้านวิชาชีพ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการจัดหาและผลิตสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกันอาจเนื่องมาจากว่าครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร ได้เตรียมตัวหรือ พยายามพัฒนาตัวเองเพื่อให้มีความรู้ความสามารถในด้านต่างๆ อยู่เสมอ และสถานศึกษานับสนับสนุนให้ครูมีโอกาสได้รับการฝึกอบรมสมรรถนะในด้านต่างๆ

10. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยเพื่อศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

1.1 สมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม ในด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน มีสมรรถนะต่ำกว่าทุกด้าน ควรส่งเสริมในการจัดฝึกอบรมครูช่างอุตสาหกรรม ในด้านนี้ให้มีสมรรถนะด้านการจัดหาและเตรียมสื่อการเรียนการสอน เพิ่มขึ้น

1.2 สมรรถนะการสอนการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีสมรรถนะต่ำกว่าแผนกวิชาอื่นๆ ในทุกด้านควรส่งเสริมในการจัดฝึกอบรมครูช่างอุตสาหกรรมแผนกวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ในทุกด้านให้มีสมรรถนะ เพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสมรรถนะการสอนของครูช่างอุตสาหกรรม แผนกวิชาช่างก่อสร้าง และแผนกวิชาบริหารธุรกิจ

เอกสารอ้างอิง

- [1] อภรณ์ รัตน์มณี. 2553. ทำไมการศึกษาไทยจึงพัฒนาช้า. ค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2554, จาก http://www.trueplookpanya.com/true/teacher_detail.php?cms_id=35
- [2] พชรินทร์ สุวรรณบุตร. 2554. การพัฒนาชุดฝึกวิชา ออปแอมป์ และลิเนียร์ไอซีตาม หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พ.ศ.2546. วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม.10(3),29-35
- [3] สธน โรจนตระกูล. 2550. สมรรถนะที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้สอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาดนตรี: เฉพาะมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มภาคเหนือตอนกลาง. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- [4] เสนาะ วงษ์ทองดี. 2549. การศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะการสอนของครูในโรงเรียนเทคโนโลยีสยาม (ช่างกลสยาม). วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารอาชีพและเทคโนโลยีศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [5] วุทธิศักดิ์ โภชนกุล. 2553. การเตรียมครูแห่งอนาคต. ค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.pochanukul.com/?p=142#more-142>
- [6] พชรภรณ์ คล้อยตาม. 2552. ปัญหาสมรรถนะการสอนและสอนงานของครูการงานอาชีพและเทคโนโลยี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [7] พรณี ลีกิจวัฒนะ. 2549. วิธีการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [8] ธนัย เนียมกุลสร. 2553. สมรรถนะและความต้องการพัฒนาบุคลากรสายสนับสนุนตามทัศนะของผู้บริหารบุคลากรสายสนับสนุนในสังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

- [9] เขียน วันทนียตระกูล. การวางแผนการสอน.
ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2554, จาก
[http:// www.gotoknow. org/blog/wareerat/
66247](http://www.gotoknow.org/blog/wareerat/66247)
- [10] วัชรพงษ์ ราชวงศ์. 2552. ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มี
ผลต่อการสอบประเมินมาตรฐานวิชาชีพของนักเรียน
สาขาวิชาช่างกลโรงงาน ระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นปีที่ 3 กรณีศึกษา วิทยาลัยในสังกัด
อาชีวศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรม
อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าธนบุรี.
- [11] วุฒิสักดิ์ บุญแน่น. 2553. เอกสารประกาศและ
แนวทางปฏิบัติฝ่ายวิชาการ. ค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน
2554, จาก [https://sites.google. com/site/
acadedmsu/prakas-fay-wichakar](https://sites.google.com/site/acadedmsu/prakas-fay-wichakar)
- [12] วรวิทย์ นิเทศศิลป์. 2551. สื่อและนวัตกรรมการ
เรียนรู้. กรุงเทพฯ: สกายบุ๊กส์.
- [13] ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2549. เทคนิคการวัด
ผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- [14] สมศักดิ์ สงวนเดือน. 2552.
สมรรถนะพื้นฐานของครูช่างตาม พ.ร.บ. การศึกษา
ปี 2542 ตามความต้องการของตลาดแรงงาน.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร.

สมรรถนะความรู้ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐาน
วิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

Educational Technology and Innovation Knowledge Competency According to the
Professional Standard for Instructors in Business Administration of Vocational Schools

ตระกูล จิตวัฒนากกร¹ บรรเลง ศรีนิล² ธีรวิทย์ บุญยโสภณ³ และสิทธิพร ประวัติรุ่งเรือง⁴

Trakul Chitwattanakorn¹, Teravuti Boonyasophon² and Sittiporn Prawatrungruang³

¹ นักศึกษาหลักสูตร การพัฒนาอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์

² รองศาสตราจารย์ สาขาวิศวกรรมเครื่องกล คณะบัณฑิตวิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์นานาชาติสิรินธรไทย – เยอรมัน

³ ศาสตราจารย์ ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

⁴ อาจารย์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

trakul@hotmail.com, bsn@kmutnb.ac.th, vhd@kmutnb.ac.th and sitliporn@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย 400 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าสมรรถนะเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นสมรรถนะความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning เครื่องมือสื่อสารการเรียนการสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ในขณะที่ความต้องการการพัฒนาสมรรถนะ ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สมรรถนะ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ มาตรฐานวิชาชีพ วิทยาลัยอาชีวศึกษา

Abstract

The objectives of this research was to determine competencies and needs for development in innovation and educational technology as stated in professional standard concerning of instructors who in vocational schools. Sample were 400 instructors and selected by Simple Random Sampling method. A set of questionnaire was used for data collection. The data were analyzed by the computer program with Mean and Standard Deviation. The research results indicated that levels of competencies innovation and educational technology as stated in professional standard concerning of instructors as a whole was at moderate level as well as each aspect, excepted aspect of communicative tool for e-Learning and teaching was at most level. Whereas, the needs for development as a whole was at most level as well as all each aspect.

Keywords : Educational Technology and Innovation, Competency, Electronic media, Professional Standard, Vocational Schools

1. บทนำ

นับจากที่มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติจนถึงปัจจุบันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 10 ปี ประเทศไทยได้มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ อย่างไรก็ตาม จากการประเมินผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หลายอย่างประสบผลสำเร็จ ในขณะเดียวกันมีอีกหลายอย่างยังมีปัญหาที่ต้องเร่งพัฒนาปรับปรุง โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียน ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการ รวมทั้ง การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ที่พบว่า มีสถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้งการคิด วิเคราะห์ ไม่เรียนรู้ และแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง คุณธรรม จริยธรรม ในด้านครู คณาจารย์ พบว่า มีปัญหาขาดแคลนครู คณาจารย์ที่มีคุณภาพ คุณธรรมไม่ได้คนเก่ง คนดี และใจรักมาเป็นครู คณาจารย์ [1]

ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ.2552-2561) ที่เป็นมาตรการในการพัฒนาครู และคณาจารย์ โดยต้องดำเนินการ ปรับปรุงและพัฒนาระบบและเกณฑ์การประเมินสมรรถนะวิชาชีพครู ให้เชื่อมโยงกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาครู คณาจารย์ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการพัฒนาครูประจำการสอนไม่ตรงวิชาเอกให้สามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีระบบและมาตรการจูงใจให้ครู และคณาจารย์ ให้สามารถจัดการเรียนการสอน วิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี [2] และการพัฒนาครู อาจารย์เป็นการพัฒนา ซึ่งสอดคล้องกับกำหนดของคุรุสภาที่ได้กำหนดไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีสาระความรู้ในเรื่อง ด้านแนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยี และนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและสารสนเทศ โดยต้องมีสมรรถนะ เกี่ยวกับการเลือกใช้ออกแบบ สร้างและปรับปรุงนวัตกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี การพัฒนาเทคโนโลยีและสารสนเทศเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี สามารถแสวงหาแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน [3] ซึ่งสอดคล้องกับอรรถกรธรรม [4] กล่าวว่า เทคโนโลยีการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยให้การแก้ปัญหาทางการศึกษาให้สำเร็จลุล่วงไปได้ ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหาร การจัดการเรียนการสอน

ในแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) ยังพบปัญหาทางด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า มีปัญหาการดำเนินการเนื่องมาจากขาดการพัฒนาเนื้อหาผ่านสื่อที่มีคุณภาพ รวมทั้งการเรียนการสอนและการพัฒนาครูด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

จากสภาพดังกล่าวผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของครูผู้สอน บริหารธุรกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยการที่นักศึกษาจะจบการศึกษาไปเพื่อประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อได้นั้น จะต้องผ่านกระบวนการต่าง ๆ มากมาย อาทิ ครูผู้สอนที่มีความรู้ ทักษะ และเจตคติในการทำงานที่ดี ทำให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมกับงาน ก็จะส่งผลทำให้นักศึกษาที่เรียนมีคุณภาพเมื่อจบการศึกษาไป โดยที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

2. วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตัวแปรตาม คือ สมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษา

4. วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนบริหารธุรกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 4,134 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนบริหารธุรกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษา กำหนดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ [5] ได้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำจำนวน 365 คน

การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น แบบสอบถาม สมรรถนะและความต้องการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

แบบสอบถามสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

1) ศึกษาแนวคิด หลักการ และขอบข่ายสมรรถนะด้าน นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ สำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อนำมา เป็นข้อมูลในการกำหนดขอบเขตและเนื้อหาของแบบสอบถาม

2) จัดทำร่างแบบสอบถามและรายการข้อคำถามในแต่ละ ประเด็น โดยเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีตัวเลือก 5 ระดับ คือ 5 4 3 2 และ 1 ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) วิเคราะห์ตัวแปร และประเด็นที่ต้องการศึกษา เพื่อ กำหนดเป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

4) สร้างเป็นแบบสอบถามสมรรถนะด้านนวัตกรรมและ เทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอน บริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา

5) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมเบื้องต้น

6) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ ที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบ เพื่อทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และ นำมาหาค่า IOC ซึ่งได้ค่า IOC 1.00 ทุกข้อ

7) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ตามคำแนะนำของ ผู้เชี่ยวชาญ

8) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Tryout) กับครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาที่มีลักษณะ ใกล้เคียงและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α Coefficient)

9) นำแบบสอบถามที่ผ่านการ Try-out แล้ว ไปใช้ในการ วิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 500 ฉบับ ด้วย ตนเอง และส่งทางไปรษณีย์ ได้แบบสอบถามกลับคืนมาและ อยู่ในสภาพสมบูรณ์ จำนวน 400 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการหา ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5. สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะและความต้องการใน การพัฒนาสมรรถนะเกี่ยวกับนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับสมรรถนะและระดับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาพรวม

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
1. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning	3.58	0.86	มาก	3.96	0.91	มาก
2. ระบบ LMS	3.02	1.00	ปานกลาง	4.09	0.86	มาก
3. เครื่องมือสื่อสารการเรียนการสอน/ปฏิสัมพันธ์ การเรียนการสอน	3.47	0.83	มาก	3.87	0.85	มาก
4. การออกแบบการเรียนการสอน e-Learning	3.11	1.02	ปานกลาง	3.99	0.91	มาก
5. สื่อดิจิทัล	3.17	1.10	ปานกลาง	3.92	0.96	มาก
6. การวัดและประเมินผล e-Learning	3.00	1.12	ปานกลาง	4.02	0.96	มาก
รวม	3.31	0.82	ปานกลาง	3.94	0.79	มาก

จากตาราง 1 พบว่าสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มี 2 ด้านอยู่ในระดับ มากคือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning (3.58) และด้าน เครื่องมือสื่อการเรียนการสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน

สมรรถนะที่มีอยู่ในระดับมาก (3.47) ส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ใน ระดับปานกลาง

ในขณะที่ความต้องการในการพัฒนา พบว่า ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (3.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ใน ระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับสมรรถนะและระดับความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning						
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์	3.60	0.91	มาก	3.94	0.96	มาก
2. การใช้งานระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์	3.52	0.91	มาก	3.96	0.94	มาก
3. การใช้งานชุดโปรแกรมสำนักงาน	3.60	0.93	มาก	3.97	0.95	มาก
รวม	3.58	0.86	มาก	3.96	0.91	มาก

จากตาราง 2 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษา ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.58) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ ระบบคอมพิวเตอร์ ข้อ 3 การใช้งานชุดโปรแกรมสำนักงาน ข้อ 2 การใช้งานระบบปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ (3.60, 3.60, และ 3.52) ตามลำดับ

ความต้องการในการพัฒนา ด้านความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก (3.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับ มากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 3 การใช้งานชุด โปรแกรมสำนักงาน ข้อ 2 การใช้งานระบบปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ข้อ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์ โดย (3.97, 3.96, และ 3.94) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ ด้านระบบ LMS

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านระบบ LMS						
1. ระบบ Learning Management System	3.08	1.04	ปานกลาง	4.09	0.88	มาก
2. มาตรฐานระบบ e-Learning (Sharable Content Object Reference Model : SCORM)	2.96	1.02	ปานกลาง	4.10	0.87	มาก
รวม	3.02	1.00	ปานกลาง	4.09	0.86	มาก

จากตาราง 3 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านระบบ LMS พบว่า สมรรถนะที่มีใน ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง (3.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก มากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 1 ระบบ Learning Management System สมรรถนะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ข้อ 2 มาตรฐาน

ระบบ e-Learning (Sharable Content Object Reference Model: SCORM) (3.08 และ 2.96) ตามลำดับ

ความต้องการในการพัฒนาด้านระบบ LMS พบว่า กลุ่ม ตัวอย่างมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.04) เมื่อ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดย เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 2 มาตรฐานระบบ e-Learning (Sharable Content Object Reference

Model: SCORM) ข้อ 1 ระบบ Learning Management System โดย (4.10 และ 4.09) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะ ด้านเครื่องมือสื่อสารการเรียนรู้ การสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านเครื่องมือสื่อสารการเรียนรู้ การสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน						
1. การสื่อสารข้อมูลและระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์	3.41	0.93	มาก	3.85	0.98	มาก
2. การเชื่อมต่อและการใช้งานระบบอินเทอร์เน็ต	3.57	0.91	มาก	3.92	0.92	มาก
3. บริการในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	3.55	0.89	มาก	3.91	0.94	มาก
4. การสืบค้นข้อมูล (Search Engine)	3.72	0.90	มาก	3.89	0.96	มาก
5. การรับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail)	3.79	0.95	มาก	3.79	1.04	มาก
6. การสนทนาออนไลน์ (Chat Room)	3.65	1.03	มาก	3.73	1.03	มาก
7. การใช้กระดานสนทนา (Webboard)	3.52	1.04	มาก	3.79	0.97	มาก
8. การดาวน์โหลดข้อมูล (Download)	3.68	0.96	มาก	3.84	1.05	มาก
9. การเชื่อมโยงกับสื่อต่างๆ (hypermedia)	3.40	1.00	ปานกลาง	3.96	0.92	มาก
10. การใช้งานสื่อสังคม (Social Network)	3.42	1.03	มาก	3.84	0.96	มาก
11. การอัปโหลดข้อมูล (FTP)	3.35	1.03	ปานกลาง	3.92	0.94	มาก
12. การติดตั้งและใช้งานโปรแกรม Web Server	3.06	1.13	ปานกลาง	3.95	0.96	มาก
13. การสำรองข้อมูลและการกู้คืนข้อมูล	3.07	1.11	ปานกลาง	3.93	0.96	มาก
รวม	3.47	0.83	มาก	3.87	0.85	มาก

จากตาราง 4 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านเครื่องมือสื่อสารการเรียนรู้ การสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอนในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (3.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ข้อ พบว่า ข้อ 5 การรับ-ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-Mail) ข้อ 4 การสืบค้นข้อมูล (Search Engine) ข้อ 8 การดาวน์โหลดข้อมูล (Download) มีสมรรถนะที่มีอยู่ในระดับมาก (3.79, 3.72 และ 3.68) ตามลำดับ

ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านเครื่องมือสื่อสารการเรียนรู้ การสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.87) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ข้อ 9 การเชื่อมโยงกับสื่อต่างๆ (hypermedia) ข้อ 12 การติดตั้งและใช้งานโปรแกรม Web Server ข้อ 13 การสำรองข้อมูลและการกู้คืนข้อมูล มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมาก (3.96, 3.95 และ 3.93) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ ด้านการออกแบบการเรียนการสอน e-Learning

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านการออกแบบการเรียนการสอน e-Learning						
1. การออกแบบบทเรียนและพัฒนาเว็บไซต์	3.14	1.09	ปานกลาง	4.03	0.94	มาก
2. การเขียน Story Board	3.07	1.11	ปานกลาง	3.97	0.96	มาก
3. การใส่และตกแต่งรูปภาพ	3.22	1.12	ปานกลาง	3.97	0.98	มาก
4. การใส่เสียงประกอบ	3.15	1.13	ปานกลาง	4.00	0.97	มาก
5. การใส่ภาพวีดีโอ	3.11	1.13	ปานกลาง	3.97	1.00	มาก
6. การสร้างภาพเคลื่อนไหว	3.05	1.18	ปานกลาง	3.99	0.99	มาก
7. คู่มือการใช้งานสื่อการเรียนการสอนด้วย e-Learning	3.07	1.08	ปานกลาง	3.96	0.98	มาก
รวม	3.11	1.02	ปานกลาง	3.99	0.91	มาก

จากตาราง 5 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านการออกแบบการเรียนการสอน e-Learning ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.11) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ 3 การใส่และตกแต่งรูปภาพ ข้อ 4 การใส่เสียงประกอบ ข้อ 1 การออกแบบบทเรียนและพัฒนาเว็บไซต์ มีสมรรถนะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง (3.22, 3.15 และ 3.14) ตามลำดับ

ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการออกแบบการเรียนการสอน e-Learning ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.99) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 1 การออกแบบบทเรียนและพัฒนาเว็บไซต์ ข้อ 4 การใส่เสียงประกอบ ข้อ 6 การสร้างภาพเคลื่อนไหว มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมาก (4.03, 4.00 และ 3.99) ตามลำดับ

ตารางที่ 6 ตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ ด้านสื่อดิจิทัล

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านสื่อดิจิทัล						
1. สร้างไฟล์เอกสารอิเล็กทรอนิกส์	3.18	1.21	ปานกลาง	3.90	1.01	มาก
2. การอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์	3.19	1.10	ปานกลาง	3.92	0.99	มาก
3. การเผยแพร่สื่อดิจิทัลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.15	1.14	ปานกลาง	3.94	1.00	มาก
รวม	3.17	1.10	ปานกลาง	3.92	0.96	มาก

จากตารางที่ 6 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านสื่อดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.17) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ 2 การอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ข้อ 1 การสร้างไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ ข้อ 3 การเผยแพร่สื่อดิจิทัลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต มีสมรรถนะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง (3.19, 3.18 และ 3.15) ตามลำดับ

ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านสื่อดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (3.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อ 3 การเผยแพร่สื่อดิจิทัลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ข้อ 2 การอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมาก ข้อ 1 การสร้างไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (3.94, 3.92 และ 3.90) ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ตารางค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นต่อสมรรถนะและความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านความรู้ ด้านการวัดและประเมินผล e-Learning

สมรรถนะด้านความรู้	สมรรถนะที่มี			ความต้องการพัฒนา		
	$\bar{X}$	S.D	ระดับสมรรถนะ	$\bar{X}$	S.D	ระดับที่ต้องการพัฒนา
ด้านการวัดและประเมินผล e-Learning						
1. การสร้างข้อสอบเพื่อวัดผลออนไลน์	3.01	1.14	ปานกลาง	4.02	0.96	มาก
2. การวัดและประเมินผลออนไลน์	2.99	1.13	ปานกลาง	4.02	0.98	มาก
รวม	3.00	1.12	ปานกลาง	4.02	0.96	มาก

ตารางที่ 7 สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี การศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของครูผู้สอนบริหารธุรกิจ ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านการวัดและประเมินผล e-Learning ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (3.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อ 1 การสร้างข้อสอบเพื่อวัดผลออนไลน์ ข้อ 2 การวัดและประเมินผลออนไลน์ มีสมรรถนะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง (3.01 และ 2.99) ตามลำดับ ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านการวัดและประเมินผล e-Learning ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อ 1 การสร้างข้อสอบเพื่อวัดผลออนไลน์ ข้อ 2 การวัดและประเมินผลออนไลน์ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับมาก (4.02 และ 4.02) ตามลำดับ

7. สรุปและอภิปรายผล

สมรรถนะที่มีด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านความรู้ พบว่า สมรรถนะที่มีในภาพรวม กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ e-Learning เครื่องมือสื่อสาร การเรียนการสอน/ปฏิสัมพันธ์การเรียนการสอน สมรรถนะที่มีอยู่ในระดับมาก และสื่อดิจิทัล สมรรถนะที่มีอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ซึ่งที่เป็นเช่นนี้เพราะครู อาจารย์ มีสมรรถนะด้านต่างๆ เหล่านี้อยู่แล้ว อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีสมรรถนะอยู่แล้วแต่ก็ต้องการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อให้ก้าวทันเทคโนโลยีในยุคโลกาภิวัตน์ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง สมรรถนะที่จำเป็นและที่มีในปัจจุบันของเภสัชกรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ในเขตภาคเหนือ ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะที่จำเป็นสำหรับเภสัชกร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ด้านความรู้ด้านทักษะ ด้านความสามารถ และด้านคุณลักษณะอื่นๆ เภสัชกรจำเป็นต้องมีสมรรถนะทุกด้านในระดับมากที่สุด [6] และยังสอดคล้องกับวิจัยเรื่อง ช่องว่างทาง

สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนบ้านเทอดไทยอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า สมรรถนะ ด้านความรู้ทักษะ และคุณลักษณะตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาที่จำเป็น และที่มีในปัจจุบันของครูมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยสมรรถนะที่จำเป็นด้านความรู้ ครูมีความเห็นว่าต้องอยู่ในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด แต่สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในปัจจุบันด้านความรู้ในส่วนมากอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็น ครูมีความเห็นว่าต้องอยู่ในระดับมากที่สุด แต่สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในปัจจุบันด้านทักษะนั้นอยู่ในระดับมาก และสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่จำเป็น ครูมีความเห็นว่าต้องอยู่ในระดับมากที่สุด แต่สมรรถนะที่ครูมีอยู่ในปัจจุบันด้านคุณลักษณะนั้นอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาสมรรถนะหลักทางด้านความรู้กับสมรรถนะหลักทางด้านทักษะที่ครูมีตามความเป็นจริงแล้ว จะเห็นว่ามีความสอดคล้องกัน สมรรถนะหลักด้านทักษะจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากสมรรถนะหลักด้านความรู้สมรรถนะด้านความรู้ในด้านนั้นๆ อยู่ในระดับใดสมรรถนะด้านทักษะก็จะอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน [7]

ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจของวิทยาลัยอาชีวศึกษาด้านความรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความต้องการระบบ LMS การวัดและประเมินผล e-Learning และการออกแบบการเรียนการสอน e-Learning อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ซึ่งที่เป็นเช่นนี้เพราะครู อาจารย์ยังต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องซึ่งสอดคล้องกับข้อหนดของคุรุสภาที่ได้กำหนดไว้ว่าผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องมีมาตรฐานความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมให้มีการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีสาระความรู้ในเรื่อง ด้านแนวคิด ทฤษฎี เทคโนโลยีและนวัตกรรมการศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและ

สารสนเทศ ด้านแหล่งการเรียนรู้และเครือข่ายการเรียนรู้ และด้านการออกแบบ การสร้าง การนำไปใช้การประเมินและการปรับปรุงนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะของข้าราชการครูสาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า (1) การดำเนินการของกลุ่มผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุดคือ การกำหนดเกณฑ์ในการประเมินติดตามประเมินผลโครงการฝึกอบรมเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ ส่วนกลุ่มหัวหน้าแผนก/หัวหน้าสาขาวิชา /หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน เรื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการมากที่สุดคือ การสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะให้แก่ สถานประกอบการ ชุมชน ผู้ปกครองและนักศึกษา (2) ความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการปฏิบัติของครูผู้สอน จัดเรียงลำดับได้ดังนี้ 1) ด้านการออกแบบและการจัดการเรียนการสอนแบบฐานสมรรถนะครูผู้สอน 2) ด้านการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แบบฐานสมรรถนะ 3) ด้านการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ และ 4) ด้านการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะ [8] และสอดคล้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะมาตรฐานอาชีพช่างพิมพ์ออฟเซต และศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าช่างพิมพ์ออฟเซตที่มีอยู่มีปัญหาด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่ดีในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความต้องการสมรรถนะช่างพิมพ์ ผู้ประกอบการมีความต้องการช่างพิมพ์ออฟเซตที่มีสมรรถนะความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการทำงานอยู่ในระดับมาก [9] และผลการวิจัยของมานี ดุสิตา [10] ในเรื่องบทเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องหลัก การ แก้ ปัญหา กับ ภาษาคอมพิวเตอร์ที่สร้างขึ้นด้านเนื้อหา มีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในระดับดีมาก และด้านเทคนิคการผลิตสื่อมีคุณภาพเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

8. ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนและให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพสำหรับครูผู้สอนบริหารธุรกิจในวิทยาลัยอาชีวศึกษา ผู้จัดฝึกอบรมต้องมีการวางแผนในการฝึกอบรมจะต้องตั้งกฎและหลักเกณฑ์ในการฝึกอบรมมีการคัดเลือกผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้ตรงกับลักษณะสมรรถนะเพื่อประโยชน์สูงสุดของผู้เข้าฝึกอบรม จะได้รับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปพัฒนาองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาสมรรถนะของครูผู้สอนบริหารธุรกิจของโรงเรียนอาชีวศึกษา ในด้านอื่นๆ เช่น ด้านการสร้างสื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อการตูนอนิเมชัน เป็นต้น เพื่อจะได้มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจให้ผู้บริหาร นำไปใช้ในการบริหารงานทรัพยากรมนุษย์ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- [1] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2554. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552- 2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- [2] สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2551. (ร่าง) แนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและ พัฒนาการส่งเสริมนวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อคุณภาพผู้เรียน. เอกสารประกอบการประชุมสร้างความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานโครงการวิจัยและ พัฒนาการส่งเสริม นวัตกรรมเครือข่ายการเรียนรู้ของครูและบุคลากร ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนา การเรียนรู้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- [3] สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2548. มาตรฐาน การศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐาน การศึกษา.
- [4] อรุณ รักธรรม. 2545. หน่วยที่ 4 พฤติกรรมองค์กร ในประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติ ในการบริหารการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.

- [5] พรรณี สิกิจวัฒน์. 2553. **วิจัยทางการศึกษา**.
กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- [6] มาฆมาส กาญจนกร. 2549. **สมรรถนะที่จำเป็นและที่มีในปัจจุบันของเภสัชกรซึ่งปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขตามพระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 ในเขตภาคเหนือ**.
การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
(จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ).
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [7] ลัดดาวัลย์ เชื้อนคำ. 2551. **ช่องว่างทางสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนบ้านเทอดไทยอำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย**. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง). เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [8] ดาวรุ่ง อินนอก. 2552. **การประเมินความต้องการจำเป็นในการฝึกอบรมเพื่อการจัดการเรียนรู้แบบฐานสมรรถนะของข้าราชการครูสาขาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษากลุ่มภาคกลางสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (บริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา) ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [9] พงศ์ยุทธ์ จันทอง. 2554. **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะมาตรฐานอาชีพช่างพิมพ์ออฟเซต และศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ**. วิทยานิพนธ์ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (นวัตกรรมการเรียนรู้ทางเทคโนโลยี) ครุศาสตร์อุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [10] มาณี คูลีตา. 2554. **การพัฒนาบทเรียนออนไลน์สำหรับการเรียนแบบร่วมมือ เรื่องหลักการแก้ปัญหาเกี่ยวกับภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชำนาญสามัคคีวิทยา**. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**, 11(1), น.59-67

องค์ความรู้ในการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน
เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในลักษณะไตรภาคี
Knowledge to development of strength of community
in tripartite preventing and solving drug problem

ธัญญาพร กันตธานวัฒน์
Thiyaporn Kantathanawat
อาจารย์ สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม คณะเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
kkthiyap@kmitl.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในลักษณะไตรภาคี โดยดำเนินการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อนำองค์ความรู้ที่ปรากฏในเอกสารและวรรณกรรมประเภทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาผ่านกระบวนการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้เหล่านั้นให้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้น (Systematic Analysis) ภายใต้กรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมาเพื่อจัดประเภทและหมวดหมู่ขององค์ความรู้ประเภทต่างๆ โดยมีผลงานที่นำมาใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 144 เรื่อง ซึ่งผลจากการศึกษาข้อมูลแบ่งออกเป็น 7 ประเด็น ดังนี้ 1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน 2. การปรากฏตัวของ “องค์กรชุมชน” ในงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดนั้น 3. ฐานคิดความคิดและรูปแบบการปฏิบัติงานที่สำคัญในชุมชน 4. การดำเนินงานภายใต้โครงการและกิจกรรมสำคัญต่างๆ ของชุมชน 5. การบริหารจัดการชุมชนแบบบองคร้อม 6. เครือข่ายการพัฒนา 7. การประเมินผล 8. ปัจจัยการทำงานที่สำเร็จและข้อค้นพบต่างๆ ในงานวิจัย

คำสำคัญ: ยาเสพติด การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ชุมชน ไตรภาคี การวิจัยเชิงเอกสาร

Abstract

The objective of this research was to synthesize the knowledge that related to development of community strength in tripartite preventing and solving drug problem. The research used documentary research method by review the 144 document and literature that conducted by analysis, synthesize and linkage process (Systematic Analysis). The research findings revealed 8 themes of community in preventing and solving drug problems in the tripartite were identified from analyses that 1) Information about the spread of drugs in the community 2) formations of "Community Organizations" 3) the ideas and working models in the community 4) operations under the program and activities of the community 5) management community by holistic model 6) development Network 7) Evaluation and 8) factors which encourage a success of operation and findings in research.

Keywords : drug, preventing and solving drug problem, community, tripartite, case study

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทย และความรุนแรงของปัญหามักเกิดขึ้นกับกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นกำลังหลักสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาแม้ว่ารัฐบาลจะให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ยาเสพติดมากขึ้น แต่ในปัจจุบันก็ยังมีแนวโน้มที่ชัดเจนว่าปัญหาเสพติดของประเทศไทยมีการแพร่ระบาดสูงขึ้นเรื่อยๆ ดังเห็นได้จากสถิติการจับกุมที่เกี่ยวกับยาเสพติดต่างๆ อีกทั้งกระบวนการเทคนิควิธีการลักลอบค้าเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ โดยยังคงกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชนเป็นเป้าหมายของขบวนการค้ายาเสพติดสำคัญด้วยการ

พยายามหลอกล่อ หรือ ล่อลวง ทุกวิถีทางเพื่อให้เด็กเข้าสู่ วงจร ของขบวนการค้ายาเสพติด ตกเป็นทาสของยาเสพติด และนำไปสู่การเป็นผู้ค้ายาเสพติดในที่สุด และพัฒนาเป็นวงจร การแพร่ระบาดไม่มีที่สิ้นสุดต่อไป

แม้ว่า จะมีความพยายามในการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดจากหน่วยงานภาคต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคชุมชนมาอย่างต่อเนื่องก็ตาม ก็ยังพบว่า การดำเนินงานยังเป็นแบบต่างคนต่างทำขาดความเชื่อมโยง และความต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการบูรณาการความร่วมมือจากทุกองค์กรภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสะท้อนให้เห็น จากปัญหาการดำเนินงานในพื้นที่ส่วนใหญ่มักจะเป็นรูปแบบ ที่ต่างคนต่างทำ และต่างรายงานเฉพาะเรื่องที่ตนเกี่ยวข้อง ยัง ไม่ปรากฏความร่วมมือที่เด่นชัดในภาพกว้างของการ ดำเนินงานเท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับ แนวทางการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งทำได้โดยการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการแก้ไขปัญหายาของคนที่ในพื้นที่โดยชุมชน โดยมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่อย่างเช่น ภาครัฐ (องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และจังหวัด) ภาคเอกชน (สถานประกอบการ ธุรกิจ กลุ่ม องค์กรธุรกิจ หอการค้าอุตสาหกรรมจังหวัดในพื้นที่) (ในฐานะ ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเพียงพอ) และ ภาคชุมชน (เจ้าของพื้นที่ที่เป็นเจ้าภาพการดำเนินงานในระดับพื้นที่) เพื่อ ก่อให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นในชุมชนให้สามารถต่อสู้กับปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างยั่งยืนได้ โดยลักษณะการดำเนินงานของชุมชนจะต้องเข้มแข็งจาก ภายใน และสามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานทั้งระบบเข้าสู่ เครือข่ายความร่วมมือภายนอก ทั้งในระดับที่มีพื้นที่ใกล้ชิด (เช่น หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในระดับตำบล อำเภอและ จังหวัด เป็นต้น) และพื้นที่ห่างไกล (เช่น จังหวัดใกล้เคียง หรือ หน่วยงานส่วนกลาง เป็นต้น)

องค์ประกอบของการดำเนินงานดังกล่าว สอดคล้องกับ งานวิชาการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ที่ได้ดำเนินการศึกษาความสำเร็จในการการ สร้างความเข้มแข็งของชุมชน โดยระบุความหมายของการ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนจะเกิดขึ้นได้เมื่อประชาชนใน ชุมชนต่างๆ ของเมือง หรือชนบท ได้รวมตัวกันเป็นองค์กร ชุมชนในรูปแบบต่างๆ เช่น กลุ่ม ชมรม สหกรณ์ องค์กรชาวบ้าน เครือข่ายและอื่นๆ ที่มีความหมายแสดงถึง การร่วมมือ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของชุมชน ต้องมีจิตสำนึกของการพึ่งตนเอง ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วม รับผิดชอบและมีความเอื้ออาทรต่อชุมชนอื่นๆ ด้วย โดย องค์กรชุมชนเหล่านี้จะมีการเรียนรู้ การตัดสินใจ การ ดำเนินงานพัฒนาการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาร่วมกันของคนในชุมชน ตลอดจนความรัก สามัคคี เอื้อเพื่อ

ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ซึ่งจะนำไปสู่ การเปลี่ยนแปลง หรือ การ พัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ต่างๆ ภายในชุมชนในทางที่ดีขึ้นและมีผลกระทบไปสู่ชุมชน ภายนอกตามมา การดำเนินงานขององค์กรชุมชนในแต่ละ ชุมชนจะมีความเข้มแข็งมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับ การมี อุดมการณ์ร่วมกันของสมาชิกในชุมชน การมีเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน การมีผลประโยชน์ร่วมกันและมีการ กระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และสมาชิกในองค์กร ชุมชนนั้น ๆ มีความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมและ กิจกรรมการดำเนินงานขององค์กรชุมชนมีความเหมาะสม สอดคล้องกับการเข้าใจปัญหาและความต้องการของสมาชิก ช่วยส่งเสริมหรือสร้างความขัดแย้งในชุมชน และงบประมาณ ดำเนินงาน การดำเนินกิจกรรมใด ๆ ขององค์กรชุมชนต้อง ระดมเงินจากภายในและภายนอกชุมชน มีการประสานความ ร่วมมือกันอย่างชัดเจนจากภาคีความร่วมมือที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ภาคชุมชน ภาคท้องถิ่นและภาครัฐ ดังที่เรียกว่า “ระบบ ไตรภาคี” นั่นเอง

ระบบ “ไตรภาคี” เป็นอีกหนึ่งระบบที่มีการดำเนินการมา อย่างต่อเนื่องและเห็นผลเป็นรูปธรรมในหลายๆ บริบทและ สภาพปัญหาของประเทศ ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการ ดำเนินการและแก้ไขปัญหามากมาย ของชุมชนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและจิตใจของ คนในชุมชน ตัวอย่างเช่นการศึกษาเรื่อง “สถานการณ์และ เงื่อนไขการกระจายอำนาจด้านสุขภาพในท้องถิ่น: กรณีศึกษา จากการพัฒนานำร่องรูปแบบ กสพ. จังหวัดภูเก็ต” [1] ที่มี วัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และประเมินแนวคิด กระบวนการ และผลการปฏิบัติการนำร่องของรูปแบบกระจายอำนาจด้าน สุขภาพตามระบบ กสพ. (คณะกรรมการด้านสุขภาพระดับ พื้นที่) ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2544 พร้อมประเมินความพร้อมของบุคลากรที่เป็นไตรภาคีของ กสพ. ในระดับจังหวัด คือ สมาชิกองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และสมาชิกขององค์กร/กลุ่มภาค ประชาชนและประชาคม โดยเน้นหนักที่กลุ่ม/องค์กรภาค ประชาชน ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดและวิธีปฏิบัติการ การ กระจายอำนาจด้านสุขภาพ และการเรียนรู้ที่จะทำงานร่วมกัน เป็นทีมของสมาชิกไตรภาคี พร้อมๆ กับการพัฒนางานของ กสพ. ทำให้การดำเนินงานมีความก้าวหน้าและมีผลงานเป็นที่ ประจักษ์และได้รับการยอมรับ อย่างไรก็ตาม สำหรับการ ดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในชุมชนนั้นที่ผ่านมาจะได้มีการ นำแนวคิดการดำเนินงานในลักษณะไตรภาคีไปใช้ในการ ดำเนินการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดผ่านรูปแบบการ สร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนเช่นกัน แต่ยังไม่มีการเอื้ออาทรและ งานวิจัยที่ จะสรุปได้ว่ารูปแบบที่เป็นรูปธรรมของ “ระบบ ไตรภาคี” ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในชุมชนคืออะไร และหากจะดำเนินการให้ผลสำเร็จบังเกิดขึ้น

อย่างแท้จริงได้นั้น จะต้องมืองค์ประกอบ หรือ ปัจจัยในการดำเนินงานใดบ้าง ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่มีความจำเป็นและสำคัญในการพัฒนาสู่การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะดำเนินการศึกษา “การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี” เพื่อเป็นการศึกษารูปแบบความร่วมมือที่ดีที่สุดสามารถตอบโจทย์การทำงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ส่งเสริมให้เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์การทำงาน จากเดิมที่มุ่งส่งเสริมให้ภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายและภาครัฐ อีกเช่นกันเป็นผู้ดำเนินนโยบายต่างๆ เหล่านั้น ไปใช้ในการปฏิบัติ โดยมีชุมชนและสังคมเป็นพื้นที่สนามสำหรับการทำงานเหล่านี้ ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ที่มีส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคประชาชนและภาคสังคมเป็นผู้มีส่วนร่วมทั้งการแสดงความคิดเห็น การร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อให้การทำงานในเป้าหมายดังกล่าวนี้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่ต้องการและเกิดการร่วมรับผิดชอบกันอย่างเป็นเอกภาพต่อไป โดยผู้วิจัยหวังว่าผลงานวิจัยชิ้นนี้ อาจจะช่วยให้ภาคีทุกระดับตั้งแต่หน่วยงานภาคส่วนราชการ การเมืองและอื่นๆ ได้เล็งเห็นความสำคัญของการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยเน้นที่ชุมชนเป็นฐานปฏิบัติการ และสมควรที่จะมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคชุมชนเหล่านี้ สามารถปฏิบัติการได้ด้วยตนเองภายใต้การสนับสนุนอย่างเพียงพอและถูกต้องกับความต้องการ หรือ สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างแท้จริงมากกว่าที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันยอมทำให้เกิดการพัฒนาทิศทางและแนวทางการทำงานใหม่ๆ ที่ดีกว่าเดิม โดยได้รับผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสังเคราะห์องค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี

3. ขอบเขตการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยเรื่อง “องค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ โดยดำเนินการเลือกการศึกษาข้อมูลจากเอกสารและวรรณกรรมเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของชุมชนภายใต้ขอบเขตการร่วมมือทั้งจากองค์กรภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่อยู่ในขอบข่าย หรือ เป็นไปตาม นิยามความหมายของการทำงาน “ไตรภาคี” อันหมายถึง การร่วมมือร่วมแรงใจในการทำงาน

จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในประเด็นการทำงาน 3 ส่วน คือ ภาครัฐ ภาคประชาชนและภาคประชาคม โดยมีองค์ประกอบหลักสำคัญอย่างน้อย 2 ใน 3 ส่วนขึ้นไป โดยมีผลงานที่นำมาใช้ในการศึกษารวมทั้งสิ้น 144 เรื่อง

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจากเอกสารที่เป็นองค์ความรู้ต่างๆ ในลักษณะของ ตำรา วารสาร บทความ และรายงานการวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา ซึ่งการคัดเลือกเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้ในการสังเคราะห์เพื่อให้ได้มาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสืบค้นจากเอกสารภายใต้คำสำคัญ อย่างเช่น “การสร้างชุมชนเข้มแข็ง”, “ชุมชนเข้มแข็งกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด”, “ความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด”, “การแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยชุมชน” และ “บทเรียนการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน” ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งเป็นการศึกษา 2 ระดับ คือ (1) การศึกษาจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ และ (2) การศึกษาจากบทความ เอกสารและงานเขียนเชิงวิชาการต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยพิจารณาจากสถาบันที่เป็นผู้ดำเนินการ และวิธีการศึกษาที่มีความชัดเจนถูกต้องตามระเบียบวิธีการวิจัย โดยเอกสารภาษาไทยทั้งหมดจะเลือกโดยเฉพาะงานเขียนที่จัดทำขึ้นในช่วงปี 2545-2553 ในขณะที่เอกสารภาษาอังกฤษจะไม่มีกำหนดช่วงปีที่ดำเนินการจัดทำ แต่จะพิจารณาจากเนื้อหาที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาแต่ละส่วนซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในการศึกษาวิจัยแบบบูรณาการ

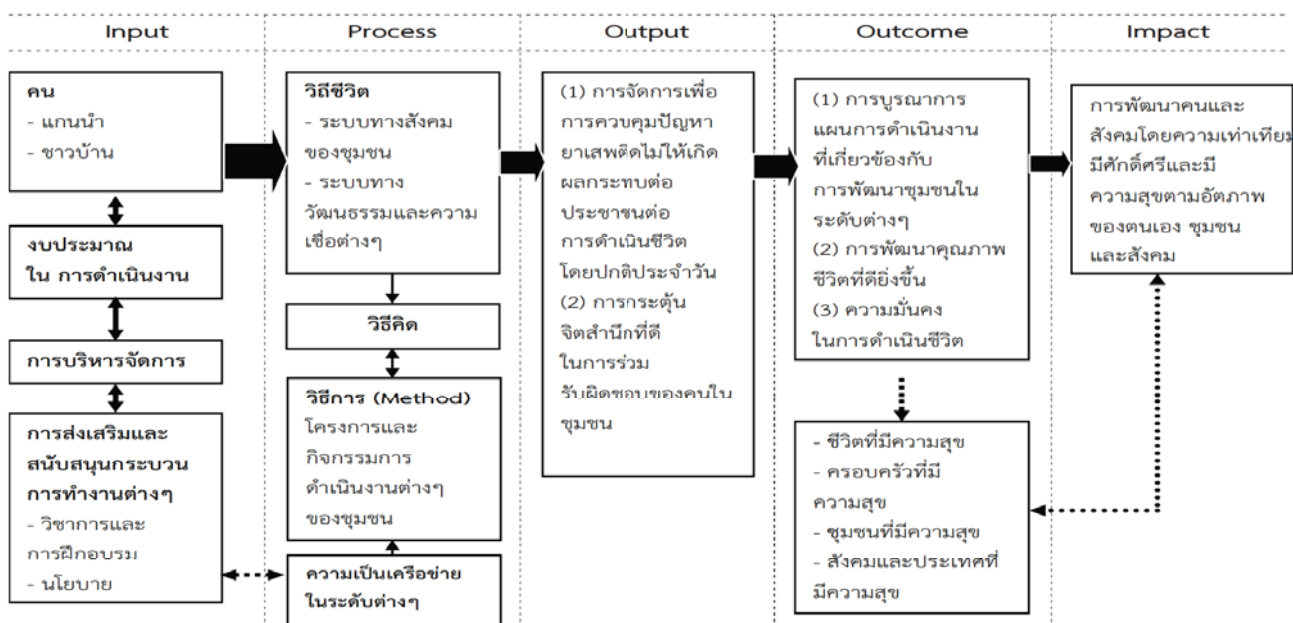
2. หลังจากนั้นผู้วิจัยจะทำหน้าที่อ่านงานเขียนและสรุปย่อผลงานที่ศึกษาทั้งหมดด้วยตนเอง และดำเนินการสังเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยพยายามเชื่อมโยงเนื้อหาที่ได้เหล่านี้ให้เป็นไปอย่างมีลำดับขั้น และเป็นระบบ (Systematic Analysis) เพื่อให้เห็นกระบวนการทำงานตั้งแต่ตอนต้น ส่วนกลางและตอนปลาย โดยมีรายละเอียดที่สำคัญของการศึกษาแบ่งออกเป็นหัวข้อ ดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน

2.2 การปรากฏตัวของ “องค์กรชุมชน” ในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

- 2.3 ฐานคติความคิดและวิธีคิดที่สำคัญในการทำงาน
- 2.4 การดำเนินงานภายใต้โครงการและกิจกรรมสำคัญต่างๆ ของชุมชน และการพัฒนารูปแบบการทำงาน
- 2.5 การบริหารจัดการชุมชน
- 2.6 เครือข่ายการพัฒนา
- 2.7 การประเมินผล
- 2.8 ข้อเสนอของปัจจัยการทำงานที่สำเร็จและข้อค้นพบต่าง ๆ ในงานวิจัย

3. สำหรับในขั้นสุดท้ายของการทำงานนั้น จะดำเนินการสรุปแนวคิดและแนวทางการปฏิบัติ เพื่อไปสู่การอธิบายรูปแบบการทำงานที่เป็นไปในลักษณะของภาคีความร่วมมือในระดับต่างๆ และการจัดทำแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานภายใต้กรอบแผนและ ยุทธศาสตร์การทำงานที่เหมาะสมต่อไป รวมถึง จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา โดยออกแบบการคิดวิเคราะห์เชิงระบบตามที่เสนอต่อไป

รูปที่ 1 กรอบการวิเคราะห์การดำเนินงานเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี

โดยในการวิเคราะห์ครั้งนี้ จะใช้มาตรฐานคำจำกัดความที่เป็นกุญแจสำคัญ (Key Words) และการอธิบายความหมายของคำเหล่านั้น ตามการวิเคราะห์เชิงระบบดังกล่าวเป็นสำคัญ โดยที่ผู้วิจัยจะเป็นผู้รวบรวมและสังเคราะห์งานทั้งหมดเข้าด้วยกัน ก่อนจะสรุปเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญที่ได้จากการวิจัย

5. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การศึกษาทบทวนเอกสารและวรรณกรรมภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในลักษณะไตรภาคี ใช้ข้อมูลในการสังเคราะห์รวมทั้งสิ้น 144 เรื่อง โดยเป็นข้อมูลประเภทต่างๆ ที่ถูกเขียน หรือ ถูกจัดทำขึ้นตั้งแต่ปี 2545-2553

สำหรับการศึกษาทบทวนเอกสารและวรรณกรรมอังกฤษเนื่องจากมีข้อจำกัดสำหรับการค้นคว้ามากกว่าภาษาไทย โดยเฉพาะความน่าเชื่อถือของเอกสารที่ยังไม่มีต้นแบบเอกสารสำหรับการอ้างอิงที่แน่นอน เพราะเนื้อหาเกือบทั้งหมดของเอกสารในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้สืบค้นจากระบบสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์จากสถาบันการศึกษาและวิชาการระดับประเทศต่างๆ ที่เป็นที่ยู้งกันในนามของหน่วยงานที่

ดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด อย่างเช่น NIDA SAMSHA และ DAP เป็นต้น ผู้วิจัย จึงไม่ได้กำหนดช่วงปีที่จะศึกษา แต่จะเน้นการอ่านแบบวิเคราะห์เนื้อหา (Screening context) เพื่อคัดเลือกเฉพาะเนื้อหาที่มีใจความสำคัญเกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาแต่ละส่วนและจะเป็นประโยชน์ต่อการทำความเข้าใจในการศึกษาวิจัยแบบบูรณาการมากขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งประเภทแหล่งข้อมูลประเภทข้อมูลและจำนวน โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ประเภทแหล่งข้อมูล ประเภทข้อมูลและจำนวนเอกสารที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

แหล่งข้อมูล	ประเภทข้อมูล	จำนวน (เรื่อง)	รวม
ในประเทศ	1. งานวิจัย	65	109
	2.บทความ/ตำราหนังสือ	26	
	3. การถอดบทเรียน	18	
ต่างประเทศ	1. งานวิจัย	25	-35-
	2.บทความ/ตำราหนังสือ	10	
	3. การถอดบทเรียน	0	

เพื่อให้เห็นภาพรวมของจากการสังเคราะห์ผลงานเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการศึกษาในเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จากการค้นคว้า มาสรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์แล้ว มานำเสนอเป็นบทสรุปขององค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องด้านต่างๆ และข้อเสนอแนะในเชิงการพัฒนา จำแนกตามประเด็นการนำเสนอ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน

ผลจากการศึกษาบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้ สรุปได้ว่าปัญหาเสพติดยังคงเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตโดยปกติของคนในชุมชนและสังคม

ในรายละเอียดของข้อมูลที่ศึกษาพบข้อมูลที่น่าสนใจว่า ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดยังเป็นไปอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าจะมีการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเข้มข้น หรือ มีมาตรการควบคุมดูแลที่รัดกุมแล้วก็ตาม ทั้งนี้ ในชุมชน หรือ ชุมชนใกล้เคียงก็ยังคงพบผู้เสพยา/ ผู้ติดยาเสพติดบ้าง แต่อยู่ในระดับที่น้อยลง และสามารถควบคุม ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อคนในชุมชนได้ ในแง่ของตัวยาเสพติด ยังพบว่า “ยาบ้า” เป็นตัวยาหลักสำคัญของปัญหายาเสพติด [2], [3] และยังมีตัวยาเสพติดประเภทอื่นๆ ใช้กันอยู่ในลักษณะคงตัว อย่างเช่น กัญชา เฮโรอีน เป็นต้น ในขณะเดียวกัน แนวโน้มของยาเสพติดประเภทยากระตุ้นประสาท อย่างเช่น Club Drug มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นเด็กและเยาวชน [4] และกลุ่มผู้ใช้แรงงานเป็นกลุ่มเป้าหมายสำคัญของผู้ค้ายาเสพติด โดยกลุ่มเด็กและเยาวชนเป็นกลุ่มที่น่าเป็นห่วงสูงสุด เนื่องจากมีแนวโน้มของอายุที่เริ่มใช้ลดน้อยลงเรื่อยๆ โดยปัจจุบันโครงสร้างอายุ อยู่ที่ 7 ปี ทั้งนี้ โดยมีสาเหตุการเข้าไปใช้ยาเสพติดที่ค่อนข้างจะหลากหลายและมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายประการ เช่น ความเชื่อ การคบเพื่อน การเลี้ยงดูของครอบครัว การประกอบอาชีพ [5], [6]

ข้อมูลที่ค้นพบจากการเปรียบเทียบลักษณะการแพร่ระบาดของยาเสพติดที่ปรากฏในเอกสารและวรรณกรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นในสังคมไทยและต่างประเทศ นั้น พบว่าลักษณะการแพร่ระบาดของยาเสพติดไม่มีความแตกต่างกัน โดยทั้ง 2 แหล่ง เห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของสังคมและของคนทุกคนในชุมชน เช่น ประเทศไทยกำหนดยุทธศาสตร์การควบคุมพื้นที่เป็นกลยุทธ์หลักกลยุทธ์หนึ่งในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในขณะที่ต่างประเทศก็มีการเปลี่ยนแปลงแนวคิดการสื่อสารที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนเป็นผู้มีบทบาทและความสำคัญต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากกว่าการกำหนดจากส่วนกลาง หรือสังคมโดยรวม เป็นต้น [7], [8] ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นนั้น จะต้องอาศัยการสร้างความร่วมมือร่วมใจในการ

แก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อไม่ให้ปัญหายาเสพติดส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตโดยปกติของคนในสังคม/ชุมชน ผ่านกลไกการสนับสนุนและความร่วมมือต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากภาคีองค์กรเครือข่ายต่างๆ

2. การปรากฏตัวของ “องค์กรชุมชน” ในงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

ผลจากการศึกษาพบว่าโดยส่วนใหญ่ชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จะเป็นชุมชนที่ล้วนแล้วแต่ประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดมาก่อนจนทำให้คนในชุมชนกลุ่มต่างๆ (ทั้งที่เป็นผู้นำทางการ ไม่เป็นทางการและชาวบ้าน) จึงมีความมุ่งมั่นในการแก้ไขปัญหายาเสพติด ดังนั้น ความสำเร็จจึงเกิดได้ค่อนข้างจะง่ายกว่าชุมชนที่มีปัญหายาเสพติดเบาบาง หรือ ไม่ประสบปัญหายาเสพติดเลย แต่ต้องร่วมมือในฐานที่มีการจัดตั้ง/สั่งการให้ดำเนินการ ทั้งนี้ โดยพบรูปแบบของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้เป็น 3 รูปแบบ ได้แก่ องค์กรชุมชนในเขตเมือง [9] องค์กรชุมชนกึ่งเมืองกึ่งชนบท [10] และองค์กรชุมชนในเขตชนบท [11]

การศึกษาครั้งนี้ ยังพบอีกว่าชุมชนมีการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากในช่วงแรกของการจัดตั้งนั้น ส่วนใหญ่จะดำเนินการในเรื่องกิจกรรมการป้องกันเบื้องต้นเป็นหลัก แต่ถ้าชุมชนนั้นๆ ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนความรู้และแนวทางการปฏิบัติที่ดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว จะทำให้ชุมชนสามารถพัฒนารูปแบบ การดำเนินงาน ชัดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้มากขึ้น ในขณะเดียวกันการพัฒนาที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบนั้น ได้นำไปสู่การวางระบบและรูปแบบการบริหารจัดการที่ทำให้เกิดความสะดวกในการทำงานมากขึ้น เช่น การจัดองค์ประกอบของคณะกรรมการในชุมชน และการทำงานเครือข่าย เป็นต้น ซึ่งชุมชนที่สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในส่วนนี้ได้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ดีในการดำเนินงานอย่างน้อยช่วงระยะเวลาหนึ่ง การพัฒนาในขั้นสุดท้ายขององค์กรชุมชนที่ดำเนินการด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด จะเห็นถึงพัฒนาการในระดับก้าวหน้า โดยชุมชนต่างๆ สามารถพัฒนาและเชื่อมโยงการทำงานเข้าสู่ระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้ผ่านกระบวนการ หรือ รูปแบบการทำงานที่แตกต่างกัน แต่มีเป้าหมายการพัฒนาเช่นเดียวกัน อย่างเช่น มีการนำแนวคิดแผนชุมชน/แผนชุมชนพึ่งตนเอง มาปรับใช้ การกำหนดแผนปฏิบัติการในระยะยาวผ่านกระบวนการวิจัยปฏิบัติการ พัฒนามาตามหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมถึง การพัฒนางานยาเสพติดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าไปผสมผสานกับกิจกรรม หรือ กลุ่มการพัฒนาที่มีอยู่ในชุมชนได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งทำให้ชุมชนที่มีกระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบนี้

เป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการทำงานและสามารถพัฒนาเป็น “ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน”

สำหรับการเกิดขึ้นของ “องค์กรชุมชน” ในวรรณกรรมและงานวิจัยต่างประเทศนั้น จะเห็นว่าข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ส่วนใหญ่จะเป็นผลการวิจัยปฏิบัติการที่นำไปสู่การกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการทำงานต่างๆ ของชุมชน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจากการเข้าไปส่งเสริมของสถาบันวิชาการในแต่ละพื้นที่ที่มีการทำงานในเรื่องนี้ร่วมกันกับชุมชนในพื้นที่ ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่องนี้ มีนัยสำคัญสำหรับการพัฒนางานอย่างมาก เนื่องจากเป็นกระบวนการทำงานที่อาศัยความรู้ในทางวิชาการที่มีการทดสอบข้อมูลที่เป็นระบบ แนนอนจนสามารถนำไปสู่การขยายผลได้ ดังจะเห็นได้จากการทำงานของชุมชนภายใต้โครงการ ATOD เป็นต้น [12] และยังมีโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดอีกเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ภายหลังจากการดำเนินการสำเร็จแล้ว สถาบันวิชาการต่างๆ จะเป็นผู้จัดทำคู่มือแนวทางการทำงานเพื่อใช้ในการเผยแพร่และขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่อื่นๆ อีกด้วย

ประเด็นสำคัญในงานวิจัยอีกส่วนหนึ่ง นั่นก็คือ วัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน จะสามารถบริหารจัดการอย่างเป็นระบบได้อย่างไร มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำรูปแบบและวิธีคิดที่คำนึงถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมเข้ามาเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดกิจกรรมของชุมชน ซึ่งอีกหนึ่งเรื่องที่จะให้ความสำคัญทั้งในการพัฒนาเป็นความรู้และการปฏิบัติงานของชุมชน ทั้งนี้ โดยผ่านกระบวนการ “พัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ” นั่นเอง

3. ฐานคติความคิดและรูปแบบการปฏิบัติงานที่สำคัญในชุมชน

งานวิจัยเรื่องนี้พบว่า “ฐานคติความคิดและรูปแบบการปฏิบัติงานที่สำคัญในชุมชน” เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันและทั้งในบริบทการทำงานในประเทศและต่างประเทศไม่มีความแตกต่างกัน [13] กล่าวคือ มีความคิดที่เป็นไปในลักษณะดังนี้ “ชาวบ้านสามารถแก้ไขปัญหาเสพติดได้โดยภาครัฐต้องสนับสนุนให้ ความช่วยเหลือ” หรือ “ชุมชน ป้องกันและปราบปราม โดยการมีส่วนร่วม การช่วยเหลือ เชื่อมโยงการแก้ไขปัญหาทั้งระบบในชุมชน มีวิธีการทำงานร่วมกันภายในชุมชนบนฐานความเชื่อมั่นและสร้างคุณค่าให้คนภายในชุมชน” หรือ “คนในชุมชนต้องร่วมกันดูแลชุมชนตนเอง บนฐานคิดและนำไปสู่การสร้างชุมชนเข้มแข็ง”

ชุมชนที่มีชุดความคิดดังกล่าวข้างต้น จะมีรูปแบบการทำงานที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นอย่างมาก โดยมีให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมทุกระดับ ตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมกำหนดแผนและแนวทางการพัฒนา ตลอดจนร่วมดำเนินการ และร่วมติดตามประเมินผลการทำงาน ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานที่นำไปสู่การสร้าง

เข้าใจเกี่ยวกับ “บริบทชุมชน” “ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงาน” และ “ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการดำเนินงาน” ในขณะที่ชุมชนที่มีฐานคิดที่แตกต่างกันไป จะเป็นชุมชนที่ดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดโดยกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่งเท่านั้น และไม่สามารถบ่งบอกความสำเร็จในระยะยาวได้

สำหรับการกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่สำคัญตามแนวคิดหลักการข้างต้น พบว่าชุมชนมีการดำเนินการที่สำคัญที่นำไปสู่การบูรณาการงานทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการป้องกัน การปราบปรามและการแก้ไขปัญหาเสพติด เข้าร่วมกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตต่างๆ จึงเกิดกระบวนการทำงานที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายทุกระดับ ทั้งนี้ ดังสะท้อนภาพที่เป็นรูปธรรมจากแนวคิดที่ว่า “ชุมชนมองว่าปัญหาเสพติดเป็นปัญหาสังคมที่เชื่อมโยงกับปัญหาอื่นๆ อีกมากมาย” “ผู้เสพยาและผู้ค้าเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน” และ “ไม่ใช่แค่หน่วยงานรัฐเท่านั้นที่มีศักยภาพในการแก้ไขปัญหา แต่ชุมชนมีฐานทรัพยากร ความรู้ และมีวัฒนธรรมของตนเองที่จะเอามาใช้ปลุกพลังขึ้นมาใช้แก้ไขปัญหาของตนเอง”

กระบวนการทำงานที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดการทำงานของภาคประชาชน จึงเป็นอีกหนึ่งเรื่องที่งานวิจัยได้บ่งบอกว่า จะช่วยให้การทำงานของภาคประชาชนประสบความสำเร็จได้ เพราะปัญหาที่เกิดขึ้นและเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนางาน คือ ข้อจำกัดของระบบสนับสนุนในปัจจุบัน ที่ยังไม่สามารถสนับสนุนการทำงานของภาคประชาชนได้อย่างเต็มที่ ขณะเดียวกันยังมีบางส่วนที่ขัดต่อหลักการทำงานทำให้การทำงานไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังนั้น จึงมีความน่าเชื่อถืออย่างสูงเกี่ยวกับการทำงานของชุมชนกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดว่า “ชุมชนสามารถดำเนินการได้” “ชุมชนเป็นเจ้าภาพในเชิงพื้นที่ที่ต้องบูรณาการการทำงานอย่างเป็นระบบ และภาครัฐเป็นกลไกในการหนุนเสริมกระบวนการทำงาน” จึงเป็นแนวคิดและยุทธศาสตร์สำคัญในการทำงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

4. การดำเนินงานภายใต้โครงการและกิจกรรมสำคัญต่างๆ ของชุมชน และการสนับสนุนและพัฒนารูปแบบการทำงาน

ผลจากการศึกษา พบว่า มีกิจกรรมเป็นจำนวนมากที่ถูกนำมาใช้ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของชุมชน ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม สิ่งสำคัญของการดำเนินงาน คือ ความสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นของชุมชนกับกิจกรรมที่ชุมชนจะต้องดำเนินการ ชุมชนต่างๆ ก่อนจะมีการจัดกิจกรรมใดก็ตาม สมควรพิจารณากระบวนการพิจารณา ก่อนดำเนินการจัดกิจกรรมในชุมชน [14] เพื่อเป็นการกำหนดทางแก้ไขปัญหามาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่แท้จริงของพื้นที่ โดยนำแนวทางการดำเนินการ/ขั้นตอนการทำงาน/วิธีการทำงาน มาพิจารณาปรับใช้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสาร ได้ระบุว่า สื่อที่สามารถเข้าถึงและมีอิทธิพลต่อทัศนคติและพฤติกรรมของประชาชนในเรื่องยาเสพติดได้ในระดับสูง คือ “สื่อมวลชน” โดยที่สื่อโทรทัศน์ นับว่าเป็น สื่อที่ได้รับความสนใจจากประชาชนในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารสูงสุด ซึ่งพบว่า สื่อมวลชนจึงเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้แก่ประชาชนได้มากกว่าสื่อบุคคล [15]

5. การบริหารจัดการชุมชน

ข้อค้นพบสำคัญที่ทำให้ชุมชนสามารถกำหนดกระบวนการพัฒนาให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ตลอดจนสามารถบูรณาการร่วมกับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านต่างๆ ได้อย่างเป็นเอกภาพ นั่นก็คือ การบริหารจัดการแบบแบบองค์รวม [16] ที่ถูกออกแบบมาเพื่อเป็นการเชื่อมโยงการทำงานทั้งหมดของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ประสานสอดคล้องกันผ่านระบบการจัดการของชาวบ้าน อาทิ การระดมความร่วมมือของคนในชุมชนจัดเป็นเวทีประชาคม/องค์กรชุมชน การประสานงาน การสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่หลากหลายระหว่างผู้นำชุมชนและชาวบ้านทั้งในและนอกชุมชน [17]

ทั้งนี้ จะพบว่าวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้จากเอกสารในประเทศและต่างประเทศ ไม่แตกต่างกันในทางเป้าหมาย แต่วิธีการมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด จะสังเกตได้จากรูปแบบการทำงานในต่างประเทศที่มีมากมาย [18] ได้แก่ SARA Model, Weed & Seed Approach, Strategic Approach to Community Safety Initiative, Project Safe Neighborhood เป็นต้น แต่ในประเทศไทยจะมีแนวทางการทำงานที่มีความสำคัญอย่างมากต่อการแก้ไขปัญหาของชุมชน คือ การใช้มาตรการทางสังคมและมาตรการของชุมชนที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการทำงานแบบสันติวิธี และอาศัยความร่วมมือในการทำงานและสนับสนุนการทำงานผ่านกลไกเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกชุมชน

ทั้งนี้ หากมีการรวบรวมองค์ความรู้ของชาวบ้านในท้องถิ่นซึ่งได้มาจากประสบการณ์และความเฉลียวฉลาดของชาวบ้านที่มีการนำมาบูรณาการไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเป็นสุขหรือป้องกันหรือแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้ [19]

6. เครือข่ายการพัฒนา

ผลการศึกษาพบว่าการพัฒนาแบบความร่วมมือ หรือ กลไกการจัดการที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน นั้น จำเป็นที่จะต้องนำแนวทางการพัฒนาไปสู่ความเป็นเครือข่ายภายในระดับหมู่บ้าน/ชุมชน (โดยพิจารณาเลือกรูปแบบเครือข่ายที่เหมาะสม) มาใช้ในการ

ดำเนินงาน โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกชุมชนเพื่อเข้าสู่การทำงานร่วมเป็นเครือข่าย ได้แก่

1. ศักยภาพของชุมชนทั้งในด้านพื้นที่ คนในชุมชน คณะกรรมการชุมชน องค์กรชุมชน และหน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง

2. กระบวนการของชุมชนที่ดำเนินการไปตามที่ชุมชนที่เป็นแม่แบบการทำงานได้ดำเนินการไว้ในระยะต้น โดยมีขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ การศึกษาชุมชนและสภาพการณ์ภายในชุมชน การค้นหาผู้นำกลุ่มที่สำคัญ การเสริมสร้างความตระหนักในการรวมกลุ่มและเครือข่าย การพัฒนากิจกรรมและระดับความสัมพันธ์ การพัฒนาระบบข้อมูลข่าวสาร การส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเครือข่ายฯ และการสรุปบทเรียนและการขยายกระบวนการเครือข่ายฯ

สำหรับหลักเกณฑ์ย่อยๆ ที่จะสามารถนำมาใช้ในการกำหนดการเข้าร่วมของชุมชนของเครือข่าย มีข้อสังเกตไว้ คือ เรื่องของการมีพันธะสัญญาที่หนักแน่นระหว่างกัน เรื่องของการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา เรื่องของการรักษาพันธกรณีระยะยาว เรื่องของการเสริมพลังการทำงานและภาวะผู้นำ [20]

ทั้งนี้ ในงานวิจัยต่างประเทศ ผู้วิจัยยังไม่สามารถค้นหาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงได้ แต่มีการบันทึกถึงแนวทางการเชื่อมโยงเครือข่ายไว้เป็นจำนวนมาก และการเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ นั้น ดำเนินการบนฐานของการพัฒนาทั้งระบบ

7. การประเมินผล

การศึกษาและทบทวนเอกสารการวิจัยและวรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลการทำงานของภาคประชาชน/ชุมชนโดยรวมทั้งหมด (ทั้งในระดับชุมชน ระดับเครือข่ายชุมชน และระดับเครือข่ายรวม) พบลักษณะสำคัญที่มีผลต่อความสำเร็จของการปฏิบัติงานของชุมชนอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะพบว่ามีปัจจัยบางอย่างที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะอย่างของชุมชนในแต่ละภูมิภาค เช่น เรื่องของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่มีบทบาทอย่างมากต่อการกำหนดความสำเร็จ/ไม่สำเร็จของชุมชน [20]

สำหรับการประเมินความพึงพอใจของประชาชนส่วนใหญ่ในงานวิจัยที่พบจะเป็นการประเมินผลใน 2 ประเด็นใหญ่ๆ คือ

1) ความพึงพอใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล อาทิ ประชาชนมีความพึงพอใจต่อนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลและให้มีการดำเนินนโยบายดังกล่าวต่อไป [21] 2) ความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง โดยส่วนใหญ่พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการฯ และกระบวนการประชุมประชาคม โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหายาเสพติด [22] ในขั้นตอนต่างๆ เนื่องจากประชาชนเห็นว่ายาเสพติดเป็นภัยต่อสังคมที่จะต้องขจัดให้สิ้นไปจาก

หมู่บ้าน/ชุมชน ดังนั้น ผลของการดำเนินโครงการฯ จึงทำให้ชุมชนเข้าใจปัญหาสาเหตุและบทบาทขององค์กรในชุมชนมากขึ้น มีการดำเนินการและแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุที่ชัดเจนและยั่งยืนต่อไป

ในงานวิจัยเรื่องนี้ มีการประเมินผลการดำเนินงานทั้งในระดับชุมชนหนึ่งๆ ระดับตำบล ระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและระดับภูมิภาค จนถึงภาพรวมทั่วประเทศ ข้อค้นพบสำคัญที่สอดคล้องกับประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอมาตั้งแต่ข้อ 1-6 นั่นก็คือ ผลสำเร็จในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยภาคประชาชน มีความเป็นจริง ไม่ใช่เพียงการกล่าวอ้างและไม่สามารถหาหลักฐานทางวิชาการมาตรวจวัดและประเมินได้ ในทางตรงกันข้ามกลับพบว่ามีเป็นจำนวนมากที่ไปถึงประสิทธิภาพการทำงานของภาคประชาชน

8. ข้อสรุปของปัจจัยการทำงานที่สำเร็จและข้อค้นพบต่างๆ ในงานวิจัย

ปัจจัยการทำงานที่สำเร็จและข้อค้นพบต่างๆ ในงานวิจัยส่วนใหญ่จะมีหลักการในภาพรวมที่ไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะเป็นเรื่องของ “คน ระบบการบริหารจัดการและการสนับสนุนและหลักการทำงาน” [23] ซึ่งในส่วนนี้ ทั้งงานวิจัยการถอดบทเรียนและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ให้ข้อมูลไว้เพียงพอและเป็นเรื่องที่จะต้องมีการจัดการความรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประสิทธิภาพต่อไป

6. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ด้านองค์ความรู้ ควรมีการศึกษาลวัตรการเปลี่ยนแปลงของตัวยาเสพติดและพฤติกรรมของคนที่ใช้ยาเสพติดที่เกิดขึ้นในชุมชนว่าเป็นเพราะเหตุและปัจจัยอะไรที่ทำให้พฤติกรรมของคนในชุมชนเปลี่ยนแปลงไปใช้ยาเสพติดแทนที่จะหยุด/ลด/เลิกพฤติกรรมนั้นๆ และมีการพัฒนาระบบข้อมูลที่แสดงถึงการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่อย่างเป็นระบบ เช่น ตัวยาอะไรระบาดด้วยวิธีไหน และมีการไล่ยิงไปได้อย่างไร

2. ด้านการปฏิบัติงานชุมชน ควรมีการศึกษาแนวคิดการทำงานต่างๆ ของผู้นำชุมชนที่มีหลักคิดและแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อนำไปสู่การสร้างหลักสูตรการพัฒนาแกนนำชุมชนและผู้ปฏิบัติงานที่จะเข้ามาช่วยทำงานในเรื่องยาเสพติด

3. ด้านการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวข้อง ควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงความคิดระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐและภาคประชาชนเพื่อให้เกิดความสมดุลและพัฒนาไปสู่ความร่วมมือร่วมใจต่อไปอนาคต รวมถึงพัฒนาระบบสนับสนุนที่สอดคล้องกับแนวคิดการทำงานของภาคประชาชนมากกว่าการใช้ระบบสนับสนุนที่ใช้กรอบแนวคิดการทำงานของภาครัฐ

4. ด้านนโยบายภาครัฐ ควรกำหนดให้มียุทธศาสตร์ภาคประชาชน อยู่ในนโยบายชาติ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์นั้นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนสนับสนุนการทำวิจัยเรื่องนี้ซึ่งประกอบด้วย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ที่ได้กรุณาพิจารณาสนับสนุนโครงการวิจัย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (ป.ป.ส.) และ มูลนิธิภูมิพลังชุมชนไทยที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำวิจัยเรื่องนี้ รวมทั้งขอขอบคุณผู้ร่วมวิจัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือจนงานวิจัยในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- [1] ประสิทธิ์ ลิระพันธ์. 2548. สถานการณ์และเงื่อนไขการกระจายอำนาจด้านสุขภาพในท้องถิ่น : กรณีศึกษาจากการพัฒนานำร่องรูปแบบ กสพ. จังหวัดภูเก็ต. นนทบุรี : สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข.
- [2] สุนทร ประดิษฐ์แทน. 2546. ความสำเร็จในการใช้มาตรการแก้ไขปัญหายาเสพติดของหน่วยงานภาครัฐภายใต้การมีส่วนร่วมและสนับสนุนของชุมชน: ศึกษาเฉพาะกรณีตำบลคอแหลม อำเภอ Buon Chrik จังหวัดอุบลราชธานี. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- [3] สิทธิณัฐ ประพุทธินิติสาร วาไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย และจันทร์ศิริ วาหงส์. 2547. การถอดบทเรียนความสำเร็จของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรและยั่งยืน. รายงานการวิจัยศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- [4] ไพฑูรย์ อินทร์มณี. 2545. บทบาทของพหุภาคีที่ส่งผลต่อการเกิดองค์กรชุมชน เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (ยาบ้า) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- [5] บุญชัย วงศ์เต๊ะ. 2545. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [6] อุบล หมดธรรม. 2545. กลไกทางสังคมที่มีศักยภาพในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- [7] National Anti Drugs Agency. 2009. **Community-Based Drug Prevention Education The Malaysian Experience.** Ministry of Home Affair: Malaysia.
- [8] Victorian Government Department of Human Services. 2008. **Resource Guide for planning Effective Community Drug Prevention.** Department of Human Service.
- [9] สันติ ยำสัน. 2546. **วิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติดขององค์กรชุมชนคลองเตย.** ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะพัฒนสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- [10] คมสัน ศรีจิว. 2548. **การศึกษาเปรียบเทียบชุมชนเข้มแข็งกับการปลอดยาเสพติดระหว่างตำบลคลองเตยเคียนกับตำบลลำเภาล้อม อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- [11] ประมวล ศรีทอง. 2547. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดศึกษากรณีกิ่งอำเภอดอนจาน จังหวัดกาฬสินธุ์.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [12] A Community Health Improvement Initiative to Health Disparities. 1999. **Roadmap for Alcohol, Tobacco and other Drug Prevention A Guide to Community Action.** Healthy Community San Mateo Country Board of Supervisors.
- [13] Joselp F. D.,et al.1997. Community Readiness and Prevention Programs. **Journal of the Community Development Society**, 28(1), p. 65-83.
- [14] สิทธิรัฐ ประพูนิตินสาร รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย และจันทร์ศิริ วาหงส์. 2547. **การถอดบทเรียนความสำเร็จของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรและยั่งยืน.** รายงานการวิจัยศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [15] พรพิมล รัตนพงศ์. 2546. **การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ทัศนคติ และพฤติกรรมในการป้องกันและต่อต้านยาเสพติดของประชาชน ในเขตอำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขา นิเทศศาสตรพัฒนากา ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- [16] สวิง ต้นอุด และวรลักษณ์ ไชยทัพ. 2546. **มิใช่คนอื่น.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด.
- [17] จักรกฤษณ์ พิญาพวงษ์ และคณะ. 2545. **รูปแบบการป้องกันและเฝ้าระวังการใช้สารเสพติดในชุมชน โดยความร่วมมือของผู้นำชุมชน กรณีตำบลบ้านเลี้ยว อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์.** กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- [18] John P. Kretzman and John L. Mcknight. 1993. **Building Community from the Inside7 Out: A Path Toward Finding and Mobilizing a Comumunity's Asset.** ACTA : N.P. Publications
- [19] ภัคพงศ์ ปวงสุข นวรัตน์ พัวพันธ์ จิฆัมพร โนนทราย และไพฑูรย์ ทองสุข. 2554. **การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นทางการเกษตรของชาวบ้าน: กรณีศึกษาหมู่บ้านสนาม ตำบลสระคู อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด.** **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม** ,10,(1), น.13.
- [20] ฐิยาพร กันตารณวัฒน์. 2555. **กระบวนการสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดของชุมชนในเขตภาคกลาง.**ปริญญาโทวิทยาศาสตรดุขฎิบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- [21] พงศ์วิชญ์ ท่อแก้ว. 2547. **ความคิดเห็นของประชาชนในชุมชนหลังวัดปทุมวนาราม เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร ต่อนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา รัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- [22] สาธิชา แสงจันทร์. 2546. **การประเมินผลโครงการประชาคมหมู่บ้านด้านยาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน”: ศึกษากรณี อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา.** วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [23] บัณฑร อ่อนดำ และคณะ. 2539. **รูปแบบการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับพื้นที่โดยเน้นบทบาทของชุมชนและระบบกลไกของรัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนที่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน: ศึกษากรณีกรุงเทพฯ และภาคกลาง.**กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด.

Administrator Opinions on Rajamangala University of Technology Council ความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

Pakorn Lawakul¹, Phadungchai Papat² and Panpet Chinintorn³

ปกรณ์ ลวกุล¹ ผดุงชัย ภูพัฒน์² และปานเพชร ชินินทร³

¹Student Department of Industrial Education,

Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

²Lecturer Department of Industrial Education,

Faculty of Industrial Education, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

³Assistant Professor, Faculty of Engineering, Rajamangala University Of Technology Thanyaburi

pakornla@gmail.com, pdc_250@yahoo.com and pchininthorn@hotmail.com

Abstract

The objectives of this dissertation are to explore the of management staff's opinions towards roles and functions of the University Council of Rajamangala University of Technology classified by management position, for a total amount of 274 persons, composed of University Council members, faculty senate and civil officers, and management staff with ranks of Vice Associate Dean or above. The tools used to conduct the research are 5 level rating scale questionnaires with a reliability value of 0.920. The statistics used in this study are percentage, mean, standard deviation, One-way ANOVA with LSD multiple comparison.

The research results reveal that:

1. The management's overall opinions towards the roles and functions of the University Council of Rajamangala University of Technology are at a high level. Considering areas individually, the area with highest average is Policy Planning and Regulation Issuance, followed by Execution and Approval Consideration, and by the lowest average one, Supervision, Monitoring and Assessment.

2. Management members with different status have no different opinions towards the roles and functions of the University Council of Rajamangala University of Technology.

Keywords : Roles and functions, University Council, management, opinions.

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารต่อบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล จำแนกตามสถานภาพของผู้บริหาร ประกอบด้วย กรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการ และผู้บริหาร ตั้งแต่ระดับรองคณบดีขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 274 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.920 สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการวางแผนนโยบาย และการออกระเบียบข้อบังคับ รองลงมา คือ ด้านการพิจารณาดำเนินการ และการพิจารณาให้ความเห็นชอบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำกับ ติดตามและประเมินผล

2. ผู้บริหารที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาท หน้าที่ สภามหาวิทยาลัย ผู้บริหาร ความคิดเห็น

1. Introduction

The 15-Year long-Term Higher Education Framework II (B.E 2551 – 2565) has placed importance on governance and management being crucial factors that pose a direct impact on university and higher education institute development. The topmost organization of higher education institutes - the University Council - is therefore an organization that plays an important role in and is responsible for the progressive growth of the institutes and their good productivity based on their missions [1] both scholarly, in research, social academic services, and arts and cultural maintenance. [2] The University Council members, as members of the organization, have critical roles in driving the university encompassing policy planning and regulation issuance; supervision, monitoring and assessment; execution and approval consideration, and university operations support. Based on the Council's roles, its use of functional authority is currently inefficient due to 1) non-governance of its structure; 2) its operations being performed as functional routines rather than supervising, monitoring, and defining policies; 3) the Thai social culture honoring respects and favors; 4) some of its members' lack of understanding on their roles and functions and higher educational tasks; 5) a lack of complete and clear information for managerial, decision-making, and active operating purposes; and 6) its status as a group of persons with meeting-based operations and thereby a need to have supporting units as a mechanism to implement their tasks [3]. The University Council's effective operations involve several issues as follows: 1) its member size; 2) member element; 3) recruitment and acknowledgement process; 4) culture and form of meeting; 5) administration and strategic agendas; 6) members' roles 7) required sub-committees 8) relationship between Council members and the Rector; 9) linkage between the University Council and

external parties; and 10) duties of the University Council Secretariat [4].

With the background and importance of the problems mentioned above the researchers are intrigued in studying the roles and functions of the University Council of Rajamangala Universities of Technology, as a newly-formed university that introduces contextual interest in several different dimensions of all of its 9 campuses, e.g. quantitative dimension where their numbers of subordinate units differ; geographical dimension where their locations are both centrally and regionally based; and managerial dimension where subordinate units are given different roles based however on the same University council provisions. Our study and comparison of the level of opinions towards roles and functions was conducted with 3 groups of personnel, namely 1) members of the University Council; 2) the faculty senate and civil officers; and 3) the management. The results of this study would contribute information on the opinions of different groups of people towards the roles and functions of Rajamangala University of Technology's University Council.

2. Research Objectives

1) To study management opinions towards the roles and functions the University Council of Rajamangala University of Technology.

2) To compare the management opinions towards the roles and functions of the University Council of Rajamangala University of Technology classified by their status.

3. CONCEPTUAL FRAMEWORK

The researchers have studied and formulated a research conceptual framework based upon the University Council's roles and functions under the Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005) [5] as follows:

1. Policy Planning and Regulation Issuance
2. Supervision, Monitoring and Assessment
3. Execution and Approval Consideration
4. University Operations Support

4. RESEARCH METHODOLOGY

4.1 Population and Sample Groups

Research population is the management made up of University Council members from all 9 campuses, with each campus contributing 30 individuals totaling 270; faculty senate and public officer members from all 9 campuses, with each contributing 20 individuals totaling 180; and managerial persons at the rank of Vice Associate Dean or above from all 9 campuses, altogether 118 units with 4 individuals from each [6], totaling 472, with a grand total of 922.

Sample groups are the management made up of University Council members from all 9 campuses; faculty senate and public officer members from all 9 campuses; and managerial persons at the rank of Vice Associate Dean or above from all 9 campuses, altogether 118 units randomly selected by using Stratified Random Sampling method, with sample group size determined using Yamane [7][8] at 95% reliability and standard deviation of 0.04, finally obtaining sample groups of 374 persons.

4.2 Studied Variables

1. Independent variables, which include management status classified into 3 groups as follows:

- 1.1 University Council members;
- 1.2 Faculty Senate and Civil Officers
- 1.3 Management at the rank of Vice Associate

Dean or above.

2. Dependent variables, which include management opinions towards the roles and functions of Rajamangala University of Technology's University Council.

5. RESEARCH TOOLS

5.1 The tools used in the research are the questionnaires asking about opinions towards the roles and functions of Rajamangala University of Technology's University Council, divided into 2 parts as follows:

Part 1: General conditions of respondents in checklist form.

Part 2: Levels of roles and functions of Rajamangala University of Technology's University Council rated by using a 5-point rating scale with 0.92 reliability.

5.2 Data Collection

In this research, data was collected through disseminating of questionnaires by registered mail (with an attached, stamped envelope for reply to the researchers) to the 9 Rajamangala University campuses, encompassing 3 groups of samples and 118 units. Of the total 274 copies of questionnaires sent, 221 copies were received back through mail, accounting to 80.65 percent.

6. DATA ANALYSIS RESULTS

Table 1: Quantities and Percentages of Sample Groups Classified by Status

Status	Quantity	Percentage
Administration Status		
University Council Member	56	24.20
Faculty Senate and Public Officer	46	18.60
Management Staff	119	57.20
Gender		
Male	178	80.60
Female	43	19.40
Age		
Above 40	209	94.70
30-40	10	4.20
Less than 30	2	1.10
Education Qualification		
Doctoral degree	20	9.00
Master's degree	190	86.00
Bachelor's degree	11	5.00
Academic Rank		
Professor	1	0.40
Associate Professor	11	4.90
Assistant Professor	119	56.40
Lecturer	72	30.30
Supervisory Management Staff	18	8.00
Total	221	100.00

According to the sample group quantities and percentages classified by status in Table 1, it was found that the most quantity of the sample group is management staff ranking at or above Vice Associate Dean for 119 persons (57.20 percent,) followed by the University Council member of 56 persons (24.20 percent) and the faculty senate and civil officers of 46 persons (18.60 percent). The samples are male more than female, male counted at 178 persons (80.60 percent) and female at 43 persons (19.40 percent).

The samples are mostly more than 40 years old at 209 persons (94.70 percent), followed by ages between 30-40 at 10 persons (4.20 percent), and less than 30 years old at 2 persons (1.10 percent). In terms of educational qualification, the highest is master's degree for 190 persons (86.00 percent), followed by doctoral degree for 20 persons (9.00 percent), and then bachelor's degree for 10 persons (5.00 percent). When it comes to academic ranks, the highest is assistant professor at 56.40%, followed by lecturer at 30.30 percent.

Table 2 Averages ($\bar{X}$) and Standard Deviation (S.D.) for Overall Opinions of the Management Staff towards Roles and Functions of Rajamangala University of Technology Council

Roles and Functions of Rajamangala University of Technology Council	$\bar{X}$	S.D.	Level of Satisfaction
1. Policy Planning and Regulation Issuance	4.04	0.70	High
2. Supervision, Monitoring and Sssessment	3.73	0.80	High
3. Execution and Approval Consideration	4.02	0.68	High
4. University Operations Promotion and Support	3.77	0.78	High
Total	3.89	0.66	High

It was found from Table 2 that the overall opinions of the management staff on the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council are at a high level. Considering areas individually, it was found that all areas are at high levels, with Policy Planning and Regulation Issuance being the highest, followed by Execution and Approval Consideration.

Table 3 Comparison of Overall Opinions of University Council Members, Faculty Senate and Civil Officers, and the Management Staff on the Roles and Functions of Rajamangala University of Technology Council

Roles and Functions of Rajamangala University of Technology Council	Group						F	Prob.	Paired comparison			
	(1) University Council Member (n=56)		(2) Faculty Senate and Civil Officer (n=46)		3) Management Staff (n=119)							
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.						
1. Policy Planning and Regulation Issuance	4.26	5.75	3.80	0.99	4.03	0.61	5.75	.004*	1 > 2 1 > 3			
2. Supervision, Monitoring and Assessment	3.87	1.45	3.60	1.02	3.72	0.72	1.45	.235				
3. Execution and Approval Consideration	4.15	3.21	3.81	0.96	4.04	0.60	3.21	.042*	1 > 2			
4. University Operations Promotion and Support	3.83	.310	3.70	1.04	3.76	0.70	0.31	.734				
Total	4.03	2.624	3.73	0.929	3.89	0.57	2.62	.075				

* p ≤ .05

It was found from Table 3 that the overall opinions of the University Council members, faculty senate and civil officers, and the management staff on the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council are not significantly different in terms of

statistics. Considering areas individually, it was found that Policy Planning and Regulation Issuance has a statistically significant difference at 0.004. After LSD testing, it was found that the University Council members have higher opinions towards Policy Planning

and Regulation Issuance than those of the management staff and faculty of senate and civil officers respectively.

In the area of Execution and Approval Consideration, there is a statistically significant difference of 0.042. After LSD testing, it was found that the University Council members have higher opinions towards Execution and Approval Consideration than those of the management staff and faculty senate and civil officers respectively.

7. DISCUSSION

According to the research results concerning the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council, it can be discussed as follows:

7.1 It was found from the research that the University Council remains capable of performing its duties as required by laws with a high level of average. This is consistent with HENRI FAYOL's principles of management [9] stating that there are 5 managerial functions which nowadays have been adhered to, as follows: Planning, Organizing, Commanding, Coordinating, and controlling, which can be described as follows:

7.1.1 In the area of policy planning and regulation issuance, it was found that the University Council members' opinions are the highest level, probably due to the fact that they were assigned directly the area as prescribed in the Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005). This is consistent with Wichit Srisa-an and Chumpon Pornprapha [10] stating that the University Council is the topmost organization who establishes and supervise policies, and is responsible for governance under which policy frameworks are governed, and that the university president be responsible for management under which policies are implemented, and with Pawich Thongroj [11] stating that the role of the Higher Education Institute Council was designed and assigned to define policies and be in charge of the whole institute affairs, with the university president as a chief executive.

7.1.2 In the area of execution and approval consideration, the opinions towards it are at a high level, probably due to the fact that execution and approval consideration is a crucial process that drives the university's operations in accordance with the established policies and strategies. This is consistent with Vijarn Panich [12] who states that one of the important roles of the University Council is supporting executive operations to achieve the university's operational goals pursuant to the strategies defined.

7.1.3 In the area of supervision, monitoring and assessment and university operations promotion and support, it was found that their role levels decline correspondingly.

7.2 When it comes to the comparison of overall opinions of the University Council members, faculty senate and civil officers, and the management staff on the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council, it was found that the University Council members' opinions are at the highest level and those of faculty senate and civil officers are at the lowest level. These are consistent with the conclusion drawn by a meeting of chairmen of faculty senate of Thai universities reflecting that the faculty senate have the nature of looking at problems differently from managerial persons such that they are perceived as keeping giving oppositions. When comparing areas individually, it was found that the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council in policy planning and regulation issuance and execution and approval consideration are different in terms of opinions with significance respectively.

8. SUGGESTIONS

Based on the research results of the roles and functions of Rajamangala University of Technology Council, the researchers hereby give suggestions as follows:

8.1 The University Council of Rajamangala University of Technology should have a policy that place importance on the roles of its members under the Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005) and other enabling laws.

8.2 The University council of Rajamangala University of Technology should conduct a review of its role and function in supervision, monitoring and assessment, as the research results show that this area is at the lowest level, and supervision, monitoring and assessment would help make Council operations more efficient.

8.3 The University council of Rajamangala University of Technology should have fully the roles and functions as contained in the Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005).

8.4 A qualitative research should be conducted, specifying a number of performance indicators for University Council members in order to assess potentials in various areas with efficiency and effectiveness taken into consideration.

REFERENCES

- [1] Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education. 2007. **15-Year long-Term Higher Education Framework II (B.E. 2551 – 2565)**. (Copied)
- [2] Knowledge Network Institute of Thailand. 2010. **Formation of University Council Office**. KNIT materials for an academic seminar at Infinity 1 Room, Pullman Bangkok King Power, Bangkok. July 1. (Copied)
- [3] Chaweewan Limwattana. 2010. **The Development of a University Council Office Model for Public Universities in Thailand**. KNIT materials for an academic seminar at Infinity 1 Room, Pullman Bangkok King Power, Bangkok. July 1. (Copied)
- [4] Krairit Boonyakiat. 2010. **Well-Functioning of University Council Members**. Seminar materials for the topic of Good governance and management in Rajamangala University of Technology, Bangkok. October 19. (Copied)
- [5] Rajamangala University of Technology Act B.E. 2548 (2005). **Government Gazette**. Volume 112, Section 6 A. 24-25.
- [6] Ministerial Regulation. 2006. **Government Gazette**. Volume 123, Section 118 A. 9-35.
- [7] Phannee Leekijwattana. 2005. **Research Methodology**. Bangkok : Phaetai Printing. 94.
- [8] Daraka Sirisantisamrit. 2010. **Factors of Education Management Correlating with Desirable Characteristics of Graduates**. Journal of Industrial Education (KMITL). 9 (1). 144 -150
- [9] Sanoh Tiya. 2001. **The principles of management**. Bangkok : Thammasat University. 47
- [10] Wichit Srisa an and Chumpon Pornprapha. 2010. **Reformation of University Council and Higher Education**. Summary documentation of issues discussed in the National Academic Conference 2010 under the topic of Building Better Thailand with Higher Education, 13-15 December, 2010, Bangkok Convention Center, Central Plaza Lat Phrao, Bangkok. (Copied)
- [11] Pawich Thongroj. 2011. **University Council's Role in National Development of Higher Education**. Meeting materials for the annual academic conference of University Council members in the topic of University Council's Role in National Development of Higher Education, 7-8 February 2011, Rama Gardens Hotel, Vibhavadi-Rangsit Road, Bangkok. (Copied)

- [12] Vijarn Panich. 2011. **University Council and Role in Establishing Policies and Strategic Plans for Universities**. Summary documentation of seminar issues in the topic of University Council and Role in Establishing Policies and Strategic Plans for Universities. 17 October 2011, Century Park Hotel, Bangkok. (Copied)
- [13] Thai University Senate Newsletter. 2011. **Unique Characteristics of University Senate**. accessed 15 December 2011 from <http://www.thaifacultysenate.com>

พุทธปรัชญาการศึกษาไทย Buddhist Philosophy of Thai Education

อารยา มุสิก

Araya Musika

อาจารย์ สาขาเกษตรศาสตร์ คณะเทคโนโลยีการเกษตร

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย เป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนไทยทุกคนรวมไปถึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมในอดีตจนถึงปัจจุบันด้วยเช่นกัน ในบทความนี้จะนำเสนอพุทธปรัชญาการศึกษาไทย ที่ควรอยู่บนพื้นฐานของพุทธปรัชญา ซึ่งเป็นหลักคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยเหตุที่ว่าพุทธศาสนามีความสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทย และหล่อหลอมวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย โดยการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาคนให้สมบูรณ์นั้นควรอยู่บนพื้นฐาน 4 ด้านได้แก่ การพัฒนากาย การพัฒนาศีล การพัฒนาจิตใจ และการพัฒนาปัญญา รวมไปถึงการนำหลักอริยสัจ 4 มาใช้ในการจัดการศึกษาของไทยร่วมด้วยเพื่อให้ผู้เรียนทุกคนพร้อมที่จะเป็น คนเก่ง คนดี และมีความสุขทุกช่วงชีวิต

คำสำคัญ: ปรัชญา พุทธปรัชญา การพัฒนา การจัดการศึกษา การจัดการศึกษาไทย

Abstract

Buddhism is the national religion of Thailand. It is the mind-centered of Thai people including being crucial factors of human and social development from the past until today. The article showed relationship between Buddhist philosophy and Thailand's education which should employ Buddhist philosophy emerged from Buddha's discourse. As a matter of fact, Buddhism plays significant role in daily lives and formed Thai ways of life. Education that humanized and enhanced holistic development should be based on four doctrines; (1) physical development, (2) Sila development, (3) mental development and (4) Intellectual development. In addition, application of the Four Noble Truths integrating in a concept of Thailand's education management for all learners to be intellectual, good, and happy in the society.

Keywords : Philosophy, Buddhist Philosophy, Development, Education management, Thai education management

1. บทนำ

พระพุทธศาสนาได้เข้ามามีบทบาทต่อสังคมไทยมาช้านาน นับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จึงสามารถพูดได้เต็มคำว่าพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย เป็นหลักยึดเหนี่ยวทางจิตใจของคนไทยรวมไปถึงเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคนและสังคมในอดีต โดยพระพุทธศาสนาได้ฝังลึกแผ่ขยายลงไปแทบทุกด้านของสังคม ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมไทยทุกด้านที่มีรากฐานสำคัญอยู่ในพระพุทธศาสนา มีแบบแผนและครุฑรองตามหลักการของพระพุทธศาสนา ได้รับการยึดถือเป็นแนวปฏิบัติมาตรฐานสำหรับความประพฤติ การปฏิบัติหน้าที่ และการดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยทุกระดับ รวมไปถึงการแผ่ขยายไปด้าน

การศึกษาด้วย [1] ตามความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข [2] ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการศึกษาไทยเริ่มมาจากวัด โดยวัดเป็นศูนย์กลางการศึกษาของสังคมไทย ทั้งโดยตรงแก่ผู้เข้าไปบวชเรียนอยู่ในวัดและโดยอ้อมแก่ทุกคนในชุมชนที่อยู่แวดล้อมวัด ชุมชนทุกแห่งแม้แต่หมู่บ้านในชนบทที่ห่างไกลต่างก็มีวัดประจำเป็นศูนย์รวมจิตใจและเป็นศูนย์กลางกิจกรรมของชุมชน กิจกรรมส่วนใหญ่มีส่วนประกอบด้านพระพุทธศาสนาเข้ามารวมเป็นพิธีการ เพื่อเน้นย้ำ

ความสำคัญและเสริมคุณค่าทางจิตใจ รวมไปถึงกิจกรรม ส่วนตัวของบุคคลในชีวิตประจำวัน โดยพระพุทธศาสนาเข้า สอดแทรกเป็นส่วนนำสำหรับการเตือนสติ กระตุ้นให้จิตเกิด กุศล เพื่อความเป็นสิริมงคล ตลอดจนเหตุการณ์ทั้งหลายใน ช่วงเวลาและวัยต่าง ๆ ของชีวิตเช่นการเกิด การแต่งงาน และการตาย ด้วยกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา ซึ่งจะกล่าว ได้ว่าชีวิตของคนไทยผูกพัน อิงอาศัยกันกับพระพุทธศาสนา มา โดยตลอด ตั้งแต่เกิดจนถึงตาย ซึ่งฝังลึกในจิตใจและวิถีชีวิต ของชาวไทย กลายเป็นเครื่องหล่อหลอมกลั่นกรองนิสัยใจคอ พื้นฐานทางจิตใจของคนไทย ให้มีลักษณะเฉพาะตน ที่ เรียกว่าเป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทย ทำให้พูดได้อย่างถูกต้อง มั่นใจว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติของประเทศไทย [3]และบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อชี้ให้เห็นถึงการจั ดการศึกษาไทย ควรอยู่บนพื้นฐานของพุทธศาสนา ซึ่งเป็นหลัก คำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยเหตุที่ว่าพุทธ ศาสนาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทย และเป็นสิ่งหล่อหลอมวิถีการดำเนินชีวิตของคนไทย โดยการ จัดการศึกษาที่เป็นการพัฒนาตนที่สมบูรณ์ควรอยู่บน 4 ด้าน ได้แก่ การพัฒนากาย การพัฒนาศีล การพัฒนาจิตใจ และการ พัฒนาปัญญา รวมไปถึงการนำหลักอริยสัจ 4 มาร่วมเป็น แนวคิดในการจัดการศึกษาของไทย เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมี คุณลักษณะที่ส่งผลมาจากการพัฒนาตนเองให้เป็นคนที่ สมบูรณ์พร้อม นั่นคือ เป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขทุกช่วง ชีวิต

2. การจัดการศึกษาไทยควรอยู่บนแนวคิดทางด้าน พุทธปรัชญา

พระธรรมปิฎก, (ประยุทธ์ ปยุตโต) [4] กล่าวถึงการจั ดการศึกษาไทยควรอยู่บนพื้นฐานของพุทธปรัชญา ซึ่งเป็นหลัก คำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ด้วยเหตุที่ว่าพุทธ ศาสนาเป็นส่วนสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของคนไทย และได้หล่อหลอมเป็นวิถีดำเนินชีวิตของคนไทย

ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนานั้น ท่านให้ดูการ พัฒนาของมนุษย์ใน 4 ด้าน ซึ่งได้แก่

ด้านที่ 1 **พัฒนากาย** ไม่ใช่หมายถึงทำให้ร่างกาย เจริญเติบโต แต่หมายถึงการพัฒนาความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ เช่น การรู้จักใช้ปัจจัย 4 เช่น กินเป็น บริโภคเป็น กินแล้วได้คุณภาพชีวิต ได้สุขภาพดี หรือถ้าไม่ รู้จักกิน กินไม่เป็นไม่รู้จักรักษาประมาณในการบริโภค ไม่รู้จัก พอดีในการกิน กินแล้วได้โทษ ใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีต่างๆ เป็น หรือไม่ ดูเป็น ฟังเป็นหรือไม่อย่างไร เป็นต้น เช่น เด็กดูทีวี เป็นไหม ดูแล้วได้ประโยชน์ หรือได้โทษ ดูแล้วได้คุณภาพชีวิต ได้ความรู้ได้สติปัญญาหรือได้ความลุ่มหลง มัวเมา เสียเวลา

เสียสุขภาพ เสียการศึกษาเล่าเรียน และได้ตัวอย่างที่ไม่ดี ฟัง เป็นหรือไม่ ฟังแล้วได้ความรู้ไหม รวมไปถึงความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติอื่นๆ

ด้านที่ 2 **พัฒนาศีล** หมายถึง การพัฒนาความสัมพันธ์กับ สิ่งแวดล้อมทางสังคมกับเพื่อนมนุษย์ว่าอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ ได้ดีหรือไม่ มีพฤติกรรมทั่วไปและการประกอบอาชีพที่ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนเบียดเบียน หรือเป็นไปในทางช่วย แก่ปัญหาและสร้างสรรค์สังคมอย่างไร

ด้านที่ 3 **พัฒนาจิตใจ** คือการดูจิตใจมีคุณธรรมหรือไม่ มี เมตตากรุณาหรือไม่ มีศรัทธาหรือไม่ มีความเคารพ มีความ กตัญญูต่อบุคคลที่มีสิทธิต่อตน มีคุณธรรมต่างๆ ที่จะมาเป็น ฐานของพฤติกรรมที่เราเรียกว่าจริยธรรม ที่ทำให้เกิดความ มั่นคงและความสอดคล้องในระบบชีวิตทางจริยธรรม รวมทั้ง การที่จิตใจมีความสุข หรือมีความสุขทุกข์ มีความขุ่นมัว เศร้า หมอง มีความกระวนกระวาย ถ้าพัฒนาในทางที่ดีก็ต้องมี จิตใจที่เบิกบาน ผ่องใส สงบ มีความสุข ถ้าคนยังไม่มี ความสุขแต่ยังมีความสุขมาก ก็ถือว่าขาดการพัฒนา

ด้านที่ 4 **พัฒนาปัญญา** คือการมีความรู้ความเข้าใจสิ่ง ทั้งหลายถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่ เข้าถึงความจริง ของสิ่งต่างๆ มีความรับรู้โดยไม่มีอคติ สามารถพิจารณา วินิจฉัยปัญหาต่างๆ อย่างไม่เอนเอียง สามารถนำความรู้ ความคิดมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและในการสร้างสรรค์ ต่างๆ รวมทั้งในการบริหารจัดการดำเนินการต่างๆ ตลอดจน ทำจิตใจของตนให้เป็นอิสระเหนือการกระทบกระทั่งของ สิ่งแวดล้อมได้หรือไม่ เป็นต้น

โดยการจัดการศึกษาที่เป็นการพัฒนาตนที่สมบูรณ์ทั้ง 4 ด้านนี้ ให้เป็นบัณฑิต หรือเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ จะต้อง มีหลักการและแนวความคิดในการวางมาตรฐานว่าจะพัฒนา ให้เป็นอย่างไร จึงจะถือว่ามีความสมบูรณ์

3. การใช้แนวความคิดทางพุทธปรัชญามาใช้ในแนวทางการจัดการศึกษาไทย

วิเชียร ชาบุตธนุตริก [5] ได้กล่าวถึงพุทธปรัชญาคือ พระธรรมคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่เน้นให้ การศึกษาเพื่อให้เข้าใจความจริง เข้าใจความหมายของชีวิต ทั้งการดำรงชีวิตให้สอดคล้องสัมพันธ์กับความจริง เป็น หลักธรรมและคำอธิบายหลักธรรมในศาสนาพุทธ ที่เรียกว่า พุทธธรรม พุทธพจน์ พระธรรมวินัย ซึ่งพระพุทธเจ้าได้ทรง บัญญัติหรือตรัสสอนไว้ ซึ่งพุทธปรัชญา ได้นำหลักเหตุและผล ไปวิเคราะห์และอธิบายความจริง ตามความเป็นไปของสิ่ง ทั้งหลายในโลก โดยได้ชี้แนะให้ทราบว่อะไรคือความเป็นเลิศ หรือความดีที่พึงปรารถนาในชีวิต และจะศึกษาปฏิบัติให้เป็น ผลได้อย่างไร

แนวความคิดทางพุทธปรัชญาในการจัดการศึกษาไทย ได้แก่ หลักอริยสัจ 4 เนื่องจากเป็นคำสอนที่ถือได้ว่าเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา อันได้แก่ [6]

1. **ทุกข์** รู้ปัญหา รู้ทุกข์ การนำมาใช้ในการจัดการศึกษาตามแนวพุทธศาสนาคือต้องทำให้ผู้เรียน พิจารณาเหตุการณ์ต่างๆ เพื่อกำหนดปัญหาให้ถูกต้องและเหมาะสม เกิดการเรียนรู้และ ได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ตามศักยภาพและธรรมชาติของตัวเองด้วยตนเอง

2. **สมุทัย** รู้สาเหตุของปัญหา การนำมาใช้ในการจัดการศึกษาตามแนวพุทธศาสนาคือทุกสิ่งที่ยังเรียนรู้ต้องยึดหยุ่นได้ตามความพร้อมหรือแรงจูงใจทุกเวลาและทุกสถานการณ์

3. **นิโรธ** รู้การแก้ปัญหา การนำมาใช้ในการจัดการศึกษาตามแนวพุทธศาสนาคือ ต้องสามารถบูรณาการทุกสิ่งรอบตัวให้เกิดการเรียนรู้ในชีวิตจริง

4. **มรรค** รู้วิธีการแก้ปัญหา การนำมาใช้ในการจัดการศึกษาตามแนวพุทธศาสนาคือ ต้องทำให้ผู้เรียนเชื่อมั่นตนเอง มีวินัยในตัวเอง

4. การจัดการศึกษาตามแนวพุทธปรัชญา

การจัดการศึกษาตามแนวพุทธ ควรพิจารณาในการนำแนวคิด หรือหลักการทั้งที่เป็นทฤษฎี และการประพฤติปฏิบัติตามแนวทางของพระพุทธศาสนา มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการศึกษาของไทย เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยสามารถที่จะนำไปใช้ในขั้นตอนกระบวนการเรียนการสอน ดังปรากฏตามตารางแผนภูมิการจัดการศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนาของ ญัฐวิทย์ พรหมศร [7] ดังนี้

ตารางที่ 1 แผนภูมิการจัดการศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา

กระบวนการจัดการศึกษา	พุทธศาสนา	การศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา
1. ความหมายของการศึกษา (Meaning of Education)	การพัฒนาชีวิตเพื่อฝึกจิตใจ ให้มี "...สติ และปัญญา..." มากยิ่งขึ้น	การฝึกฝนพัฒนาจิตใจ ความคิดให้มีศักยภาพ และสมรรถภาพในการดำรงชีวิต
2. เป้าหมายสูงสุดทางการศึกษา (Aims of Education)	นิพพาน ชีวิตที่พ้นทุกข์หมดปัญหาไม่เวียนว่ายตายเกิดอีกต่อไป	เพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และชีวิตไปใช้ในการดำเนินชีวิต ให้มีความสุข ลดปัญหาชีวิตให้น้อยลง

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดการศึกษา	พุทธศาสนา	การศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา
3. แนวนโยบายพื้นฐานการศึกษา (Education policy)	ไตรสิกขา ฝึกจิตตั้งใจจดจ่อสิ่งที่ เป็นโทษ (ศีล) ฝึกจิตให้ตั้งมั่น, สงบ	โดยการพัฒนา : 1. ความรู้ (Cognitive Domain) 2. จริยธรรม (Affective Domain) 3. ศักยภาพ และ 4. สมรรถภาพของผู้เรียน
4. หลักการ (Method of Education)	เป็นการฝึกสติ-ปัญญา พิจารณาชีวิตตามหลัก ไตรลักษณ์ 3 (อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา) และหลัก อริยสัจ 4 1. ทุกข์ รู้ปัญหาทุกข์ 2. สมุทัย รู้สาเหตุของ ปัญหา 3. นิโรธ รู้การ แก้ปัญหาของปัญหา 4. มรรค รู้วิธีการ แก้ปัญหา	1. การทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และได้พัฒนานตนเอง อย่างเต็มที่ตามศักยภาพและ ธรรมชาติของตัวเองด้วย ตนเอง 2. ทุกสิ่งที่ยังเรียนรู้ต้องยึดหยุ่น ได้ตามความพร้อมหรือ แรงจูงใจทุกเวลาและทุก สถานการณ์ 3. ผู้เรียนสามารถบูรณา การทุกสิ่งรอบตัวให้เกิดการ เรียนรู้ในชีวิตจริงได้ 4. โดยการทำให้ผู้เรียนเชื่อมั่น ในตนเองและ มีวินัยในตัวเอง
5. หลักสูตร (Curriculum)	คันถธุระ และวิปัสสนา ธุระ	1. มีเป้าหมาย / ตัวชี้วัดที่ แสดงถึงการพัฒนาคุณภาพ ชีวิต ทั้งความรู้ ทักษะ สมรรถนะ และศักยภาพ ให้กับผู้เรียนอย่างชัดเจน 2. เน้นให้ผู้เรียนรักหาหรือ พัฒนาสิ่งที่มีคุณค่าของ สังคมไทย/ท้องถิ่นตนเองและ รู้เท่าทันสังคมโลก 3. การบูรณาการ สร้างองค์ ความรู้ผลิตผลงาน/นวัตกรรม พัฒนาทักษะการคิด ทักษะ ชีวิต ทักษะกระบวนการ เรียนรู้/การทำงาน 4. การพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้มีสติปัญญา ความรู้ และความสามารถ และการ เข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับตนเอง โลกของสังคม และอยู่ในสังคมอย่างมี ความสุขในปัจจุบันและ อนาคต

ตารางที่ 1(ต่อ)

กระบวนการจัดการศึกษา	พุทธศาสนา	การศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา
5. หลักสูตร (Curriculum)	คันถธุระ และวิปัสสนาธุระ	5. การพัฒนาแรงขับและคุณสมบัติทางจิตใจของผู้เรียน ได้แก่ อารมณ์ เจตคติ คุณธรรม ศีลธรรม และจริยธรรม 6. การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีจิตสำนึกทั้งในทางกาย ทางวาจา และทางใจ (การคิด) 7. เน้นให้ผู้เรียนรักษาหรือพัฒนาสิ่งที่มีคุณค่าของสังคมไทย/ท้องถิ่นตนเอง และรู้เท่าทันสังคมโลก 8. เน้นการบูรณาการ, สร้างองค์ความรู้, ผลิตรายงาน/นวัตกรรม, พัฒนาทักษะการคิด, ทักษะชีวิต, ทักษะกระบวนการเรียนรู้/การทำงาน
6. แนวการจัดการศึกษา	จัดตามความแตกต่าง 1. ตามวาสนา บารมี 2. ตามวิบากกรรม 3. ตามจริต 6 4. ตามบุคคล 4	โดยการจัดตามความแตกต่างดังนี้ 1. การจัดตามความสนใจ ความถนัด และความพร้อมของผู้เรียน 2. การพัฒนาผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาและไตรสิกขา - ขั้นพื้นฐาน (อายุ 7-12) เน้นศีล/ความรู้พื้นฐาน/ทักษะชีวิตพื้นฐาน - ขั้นมัธยม (อายุ 13-18) เน้นสมาธิ / ใฝ่รู้ / กระบวนการเรียนรู้/ทักษะอาชีพพื้นฐาน - ขั้นอุดมศึกษา (อายุ 19-22) เน้นปัญญา / กระบวนการคิด/วิจัย/ทักษะอาชีพ
7. วิธีการเรียนการสอน	ยึดหลักปฏิบัติตามอริยสัจสี่ และมรรคแปด	1. ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข 2. ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยวิธีการแก้ปัญหาและการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทั้งวิธีการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดการศึกษา	พุทธศาสนา	การศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา
7. วิธีการเรียนการสอน	ยึดหลักปฏิบัติตามอริยสัจสี่ และมรรคแปด	เรียนเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม 3. คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน 4. จัดสภาพภายในห้องเรียนและบริเวณสถานศึกษา และสภาพแวดล้อมภายนอกให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ส่งเสริมการมีวินัยในตนเองและการมีสมาธิของผู้เรียนแต่ละคนและส่งเสริมการเป็นคนดีในหมู่คณะ รู้จักแบ่งปัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมซึ่งส่งผลต่อการเป็นพลเมืองดีของชาติ รู้จักเสียสละ แบ่งปันการให้ และการมีส่วนร่วมในสังคมประชาธิปไตย 5. การให้ผู้เรียนฟังคำสอน คำอธิบาย เนื้อหาความรู้จากการสาธิต จำลอง หรือเหตุการณ์สภาพชีวิตจริง 6. การพาผู้เรียนไปทัศนศึกษาในสถานการณ์จริง 7. การทำกิจกรรม ฝึกปฏิบัติ ทดลองด้วยตนเองตามทักษะกระบวนการเรียนรู้/การคิด/การทำงานในรูปแบบโครงงาน หรือรูปแบบใดก็ได้ที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน 8. การสนทนา ได้ตอบซักถาม วิเคราะห์ วิจารณ์ สรุปโดยใช้แนวคิดผนวกเข้ากับกระบวนการ 9. การให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการแก้ปัญหาโดยใช้กระบวนการอริยสัจ 4 หรือกระบวนการ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กระบวนการจัดการศึกษา	พุทธศาสนา	การศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา
7.วิธีการเรียนการสอน	ยึดหลักปฏิบัติตามอริยสัจสี่ และมรรคแปด	แก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์เข้าร่วมด้วย
8.การวัดผลประเมินผล	วัดผล จากสภาพจิตตามสังโยชน์ 10 ประเมินผล ด้วยตนเองว่าจิตใจมีกิเลส อวิชชา ตัณหา ทุกข์ เบาบางหรือไม่	วัดผล จากผลงาน/ผลผลิตตามเป้าหมาย/ตัวชี้วัด ด้วยเครื่องมือที่มีเกณฑ์ หรือระดับคุณภาพตามสภาพจริงเชิงประจักษ์ ประเมินผล เพื่อจำแนกเปรียบเทียบ จัดตำแหน่ง จัดลำดับ เพื่อนำไปวิจัยหาสาเหตุ วิธีการปรับปรุง พัฒนา

แนวคิดหรือหลักการทางพุทธศาสนาที่นำมาประยุกต์ใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การจัดการศึกษาไทยเป็นไปตามแนวพุทธศาสนาดังปรากฏในตารางข้างต้น ทำให้เห็นได้ว่าทุกกระบวนการที่เราต้องการจัดให้ผู้เรียนได้ศึกษา สามารถนำหลักการแนวคิดทางพุทธศาสนา มาประยุกต์ให้เห็นขั้นตอนหรือแนวทางในการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนผู้สอนสามารถให้ความรู้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีกระบวนการขั้นตอนที่ชัดเจน

5. หลักการสำคัญ/ แนวคิดของการนำพุทธปรัชญามาใช้ในการจัดการศึกษา

จากแนวคิดและหลักการสำคัญของพุทธปรัชญาในการนำมาใช้ในการจัดการศึกษาของไทยสรุปได้ว่า

1. พุทธปรัชญา ให้ผู้เรียนเกิดความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical Thinking) ความสามารถที่จะวิเคราะห์แยกแยะข้อมูล ข่าวสาร ปัญหา และสถานการณ์ต่างๆ รอบตัวได้
2. พุทธปรัชญา ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถคิดเป็น รับผิดชอบและมีสมรรถภาพทั้งปวง อันเป็นเครื่องมือในการดับทุกข์หรือแก้ปัญหา
3. พุทธปรัชญา ให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) ความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ ก่อให้เกิดความสามารถในการประกอบอาชีพได้ รู้ตนเป็นที่พึ่งตนเอง
4. พุทธปรัชญา ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ตระหนักรู้ในตน (Self Awareness) สามารถในการค้นหา และเข้าใจจุดดีจุดด้อยของตนเอง และความแตกต่างจากบุคคลอื่น

5. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิดรู้จักใช้เหตุผลเพื่อที่จะได้นำการรู้ไปคิดแก้ปัญหาในชีวิต

6. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึก และเห็นอกเห็นใจบุคคลที่แตกต่างจากเรา

7. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) ความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่างๆ ของตน โดยไม่มุ่งสนใจแต่เรื่องความโก้เก๋ รูปร่างหน้าตา เสน่ห์หรือความสามารถทางเพศ

8. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ

9. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และมีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญหรือเสื่อมของสังคม

10. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการสร้างสัมพันธภาพและการสื่อสาร (Interpersonal Relationship and Communication) ความสามารถในการใช้คำพูด และภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตน และรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย

11. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาสังคมได้ คือ มีความรู้ความเข้าใจและใช้ปัญญาเกี่ยวกับเกณฑ์ของสังคม มีความร่วมมือกัน ตลอดจนเคารพนับถือและให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยสอนให้เข้าใจในสารานีธรรม 6 อปฺริหานิยธรรม 7 และสัปปุริสธรรม 7

12. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา (Decision Making and Problem Solving) ความสามารถในการรับรู้ปัญหา สาเหตุหาทางเลือกวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของทางเลือกประเมินทางเลือก ตัดสินใจเลือก และลงมือแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสม

13. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียน เกิดการจัดการกับอารมณ์และความเครียด (Coping with Emotion and Stress) ความสามารถในการประเมินและรู้เท่าทันอารมณ์หรือความเครียด ว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของคนเลือกใช้วิธีการจัดการกับอารมณ์หรือความเครียดและมีวิธีการป้องกันการเกิดอารมณ์หรือความเครียดที่เหมาะสม

14. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนได้รู้ได้เรียนด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

15. พุทธปรัชญา มุ่งให้ผู้เรียนเกิดความงอกงามในชั้น 5 (รูป เวทนา สัญญา สังขาร และวิญญาณ)

16. พุทธปรัชญา เป็นการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้สากล

6. บทสรุป

พระพุทธศาสนา ซึ่งถือว่าเป็นรากฐานเดิมของสังคมไทย และได้ฝังลึกแผ่ขยายลงไปแทบทุกด้านของสังคม เช่น ด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมือง ด้านวัฒนธรรม และด้านการศึกษา เป็นต้น พระพุทธศาสนามีบทบาทสำคัญยิ่งในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยมีหลักพุทธธรรมอันสามารถประยุกต์เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เพื่อเป็นแนวทางการชี้แนะคุณค่าความดีงาม นำสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์แก่สังคมให้เกิดความสงบสุขร่วมกัน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสังคมไทยเหมาะกับการจัดการศึกษาตามแนวพุทธปรัชญาเป็นอย่างยิ่ง เพราะประเทศไทยเป็นสังคมเมืองพุทธ จึงสมควรจะพิจารณาแนวคิดทางด้านพุทธปรัชญาไปสอดแทรกไว้ในหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขพร้อมด้วยการมีคุณสมบัติตามหลักพุทธปรัชญา ซึ่งนับได้ว่าพุทธปรัชญาเป็นศาสตร์แห่งการศึกษาที่เหมาะสมกับสังคมไทยเป็นอย่างยิ่ง

เอกสารอ้างอิง

- [1] พระเทพเวที, (ประยุทธ์ ปยุตโต). (ม.ป.ป.). **เทคนิคการสอนของพระพุทธเจ้า**, กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นท์กรุ๊ป.
- [2] อภิชาตนันท์ อนันันัน, ภัคพงศ์ ปวงสุขและ ปิ่นมณี ขวัญเมือง. 2554. การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต3. **วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม**. 11(1), น. 29 - 39.
- [3] พระเทพเวที, (ประยุทธ์ ปยุตโต). (ม.ป.ป.). **ความสำคัญของพระพุทธศาสนาประจำชาติ**. กรุงเทพฯ : ฝ่ายเผยแผ่พระพุทธศาสนา กองศาสนศึกษา กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.
- [4] พระธรรมปิฎก, (ประยุทธ์ ปยุตโต). 2550. **รวมบทความทางวิชาการ พระพุทธศาสนาและปรัชญา**. กรุงเทพฯ : งาน 50 ปี อุดมศึกษา มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- [5] วิเชียร ขาบุตรบุญทริก. (ม.ป.ป.). **พุทธศาสตร์**. กรุงเทพฯ : โอ. เอส.พริ้นติ้ง เฮาส์.
- [6] สาโรช บัวศรี. 2553. **รำลึกคุณูปการ**. กรุงเทพฯ : สันติศิริการพิมพ์.
- [7] ณัฐวิทย์ พรหมศร. 2555. **การจัดการศึกษาไทยตามแนวพุทธศาสนา 1**. ค้นเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2555, จาก <http://www.gotoknow.org/blogs/posts/492342>

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาบทความในวารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม

รศ.ดร.กัลยาณี จิตต์การุณย์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รศ.ดร.คำรณ สิริธนกุล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
รศ.ดร.นิรัช สุดสังข์	มหาวิทยาลัยนเรศวร
รศ.ดร.ประสงค์ ตันพิชัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.ดร.ปรัชญนันท์ นิลสุข	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์	ข้าราชการบำนาญ
รศ.ดร.รวีวรรณ ชินะตระกูล	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รศ.นพคุณ นิศามณี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
รศ.บรรจบ อรชร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
รศ.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
รศ.สถาพร ดีบุญมี ณ ชุมแพ	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
รศ.สุมาลี ชัยเจริญ	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ขจรศักดิ์ ศิริมัย	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ผศ.ดร.ทิวดี มณีโชติ	มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ผศ.ดร.ปริยาภรณ์ ตั้งคุณานันต์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.ไพฑูรย์ พิมพ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.ไพโรจน์ สิริยากร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ผศ.ดร.เลิศลักษณ์ กลิ่นหอม	ข้าราชการบำนาญ
ผศ.ดร.อภิศักดิ์ สีนุรักษ์	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ผศ.ดร.อมรา รัตตากร	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
ผศ.ครุपर्ณ ละเอียดอ่อน	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ผศ.สุชิน อางหาญ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ดร.กฤตกร กัลยารัตน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
ดร.เกรียงไกรยศ พันธุ์ไทย	การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
ดร.ชาญชัย วงศ์สิริสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
ดร.ณรงค์ พิมพ์สาร	ข้าราชการบำนาญ
ดร.ทองศักดิ์ ไสวจิตสตากุล	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ดร.ธนิษฐ์ รัตนโอฬาร	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ดร.นฤมล รอดเนียม	สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชุมพร
ดร.ประยุทธ อินแบน	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์
ดร.พยัคฆ์ วุฒิมรงค์	บริษัทผลิตภัณฑ์และวัสดุก่อสร้าง จำกัด ในเครือซีเมนต์ไทย
ดร.ภัทรวรรณ จีระพัฒน์ธนธร	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ดร.รัฐไท พรเจริญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
ดร.ราชันย์ บุญธิมา	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ดร.ศราวุธ อินทรเทศ	สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ใบสมัครเป็นสมาชิกวารสารศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว).....

สถานภาพ

☐ บุคคลภายใน

☐ บุคลากรภายใน (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) สจล. สาขาวิชา.....

☐ นักศึกษาภายใน (คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม) สจล.

ระดับ ✧ป.โท ✧ป.เอก คณะ.....หลักสูตร.....

☐ บุคคลภายนอก

☐ บุคลากรภายนอก หน่วยงาน.....

☐ นักศึกษาภายนอก

ระดับ ✧ป.โท ✧ป.เอก คณะ.....สถาบัน.....

มีความประสงค์ขอสมัครสมาชิกวารสารศาสตร์อุตสาหกรรม (Journal of Industrial Education) และยินดีสนับสนุนค่าสมัครสมาชิกจำนวน 2,000 บาท (ค่าสมัครสมาชิก รายปี ปีละ 2,000 บาท) ได้รับวารสาร 3 เล่ม

สถานที่ติดต่อทางไปรษณีย์และส่งวารสาร () บ้าน () ที่ทำงาน กรณีส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ☐ ธรรมดา ☐ ลงทะเบียน(ต้องลงนามรับ) ที่อยู่.....

โทรศัพท์.....E-mail address.....

ชื่อ.....

(.....) เขียนตัวบรรจง

...../...../.....

การชำระเงิน

☐ ชำระเป็นเงินสด ที่งานการเงินและบัญชี

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

โปรดส่งใบสมัครที่ คุณจันทน์ ทรัพย์แสนดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

โทรศัพท์ : 0 2329 8000 ต่อ 3720 โทรสาร. 0 2329 8435

เว็บไซต์ : <http://www.inded.kmitl.ac.th/journal/>

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/JIE>

อีเมล : journal@kmitl.ac.th

สมาชิกทุกท่านต้องสมัครทางระบบ <http://www.inded.kmitl.ac.th/journal>

(เพื่อสมาชิกได้ทราบถึงสถานะบทความของตัวเอง)

สมาชิกวารสารศาสตร์อุตสาหกรรม

สมาชิกเลขที่

(IDF...../.....)

(IDS...../.....)

(WLD...../.....)

เริ่มเป็นสมาชิกตั้งแต่

...../...../.....

ปีที่.....เล่มที่.....ปี.....

ใบเสร็จรับเงินเล่มที่ /เลขที่.....

ลงวันที่.....

ลงชื่อ.....

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

บทความภาษาไทยให้ใช้ ตัวอักษรชนิด TH SarabunPSK ทั้งข้อความภาษาไทยและภาษาอังกฤษ (ไม่เกิน 8 หน้า)

ตั้งค่าน้ำกระดาษ

- บน 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ล่าง 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ซ้าย 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ขวา 0.8 นิ้ว หรือ 2.03 ซม.

ตั้งค่าคอลัมน์

คอลัมน์ที่ 1	ความกว้าง	ระยะห่าง
1	3.1 นิ้ว	0.27 นิ้ว

ชื่อภาษาไทย (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวหนา)

ชื่อภาษาอังกฤษ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวหนา)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14

ชื่อผู้เขียน¹ ผู้เขียนร่วม² ผู้เขียนร่วม³ (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา

ชื่อผู้เขียน¹, ผู้เขียนร่วม² and ผู้เขียนร่วม³ (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา

¹ นักศึกษา/ตำแหน่งทางวิชาการ ชื่อย่อหลักสูตร..... (สาขา)..... คณะ.....

สถาบัน.....

² ตำแหน่งทางวิชาการ..... สาขาวิชา..... คณะ.....

สถาบัน.....

³ ตำแหน่งทางวิชาการ..... สาขาวิชา..... คณะ.....

สถาบัน.....

ที่อยู่.....

Email: (3 ท่านใส่ติดกันด้วยเครื่องหมาย.)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 16 ตัวปกติ

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เคาะ 5 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

คำสำคัญ: ประมาณ 5 คำ (ระหว่างคำเคาะวรรค 2 ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เคาะ 5 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Keywords: ประมาณ 5 คำ (ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างคำ ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

การตั้งค่าคอลัมน์

1. บทนำ (ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา)

เคาะ 1 (เคาะ 5 ตัวอักษร)..... (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(เคาะ 5 ตัวอักษร)..... (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3. รูปแบบการจัดการตารางและรูปภาพ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

3.1 ตาราง (คำบรรยาย รายละเอียดในตาราง ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวหนา)

(หัวข้อในตารางตัวหนา) (ให้สร้างตารางในคอลัมน์เท่านั้น) (ตารางแบบเปิด)

ตารางที่ 1 (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3.2 รูปภาพ (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

รูปที่ 1 ให้ใช้คำว่ารูปที่, คำบรรยายได้ภาพใช้ขนาด 12 ตัวปกติ

จัดกึ่งกลางคอลัมน์

4. หัวข้อใหญ่ ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา

4.1 หัวข้อย่อย (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

(เคาะ 6 ตัวอักษร)..... (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

4.2 หัวข้อย่อย (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

(เคาะ 6 ตัวอักษร)..... (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

(ระหว่างหัวข้อไม่ต้องเว้นวรรค)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

กิตติกรรมประกาศ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(เคาะ 5 ตัวอักษร)..... (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

เอกสารอ้างอิง (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

[1] (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

[2]

[3]

[4]

[5] เคาะวรรค 5 ตัวอักษร

[6]

[7]

(แบบ วคอ.1)

หมายเลข IdN.....

แบบฟอร์มนำส่งบทความวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.

๑. ชื่อ-สกุลเจ้าของบทความ หรือผู้แทนส่งบทความ.....

สถานะผู้ส่งบทความ	ชื่อเต็มของหลักสูตร (เฉพาะข้อ ๔.๒ และ ข้อ ๔.๔)	คณะ....สถานที่ศึกษา/สถานที่ทำงาน
☐ บุคคลภายใน		
☐ ๑.๑ บุคลากรภายใน สจล.		
☐ ๑.๒ นักศึกษาระดับ ☐ ป.โท ☐ ป.เอก		
☐ บุคคลภายนอก		
☐ ๑.๓ บุคลากรภายนอก		
☐ ๑.๔ นักศึกษาระดับ ☐ ป.โท ☐ ป.เอก		

๒. ประเภทบทความ ☐ บทความวิจัย ☐ บทความวิชาการ

๓. ชื่อบทความ

☐ ภาษาไทย.....
☐ ภาษาอังกฤษ.....๔. สถานที่ติดต่อเจ้าของบทความหรือผู้แทนส่งบทความ (กรุณากรอกให้ชัดเจน) กรณีส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ☐ ธรรมดา ☐ ลงทะเบียน(ต้องลงนามรับ)

๕. ลายมือชื่อและลายเซ็นของเจ้าของบทความร่วมในการยินยอมนำส่งบทความ

(กรุณาลงลายมือชื่อและลายเซ็นให้ครบทุกท่าน กรณีเป็นนักศึกษาให้หมายเหตุด้วยว่าท่านใดเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา (ชื่อผู้เขียนบทความกรอกลำดับที่ ๑))

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย ตัวบรรจง)	ลายเซ็น	โทรศัพท์	ชื่อย่อหน่วยงาน	E-mail
๑.				
๒.				
๓.				

๖. การรับรองความถูกต้องของบทความ

(บทความในส่วนภาษาอังกฤษ)

(บทความในส่วนภาษาไทย)

รับรองโดยผู้เชี่ยวชาญภาษาอังกฤษ หรือเจ้าของภาษาแล้วเท่านั้น ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา ทั้งนี้ได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน (ไม่ใช่อาจารย์ที่ปรึกษา) (ลงนาม).....(ผู้รับรองบทความภาษาอังกฤษ) (ชื่อ-สกุล).....(เขียนตัวบรรจงให้ชัดเจน) (ตำแหน่ง/อาชีพ)..... (ว/ด/ป)...../...../.....(เบอร์โทร).....	ผู้เขียนบทความได้ตรวจสอบความถูกต้องการเขียนภาษาไทยแล้วดังนี้ ☐ การสะกดคำตามหลักภาษาไทย ☐ การเขียนอ้างอิงถูกต้อง (ตามแบบฟอร์มการเขียนของวารสารครุศาสตร์) ข้าพเจ้าขอรับรองว่าได้ตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ได้ลงนามไว้เป็นหลักฐาน (ลงนาม).....(ผู้เขียนบทความ) (ชื่อ-สกุล).....(เขียนตัวบรรจงให้ชัดเจน)
---	---

๗. กรณีเป็นบทความวิจัย ท่านได้รับทุนวิจัยจากหน่วยงานใด.....

๘. การรับรองบทความ

☐ ขอรับรองว่าบทความต้นฉบับนี้ยังไม่เคยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ที่ไหนมาก่อน
☐ ขอรับรองว่าบทความต้นฉบับนี้เคยได้รับการเผยแพร่และตีพิมพ์ที่อื่นแล้วคิดเป็น
ข้อสิ่งตีพิมพ์.....ปีที่.....ฉบับที่.....เล่มที่.....เดือน.....ปี.....

๙. แบบฟอร์มนำส่งฉบับนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารและได้ส่งบทความตามรายการต่อไปนี้ครบถ้วนแล้ว

☐ บทความฉบับสมบูรณ์ ส่งเข้าทางระบบ เว็บไซต์ : <http://www.indec.kmitl.ac.th/journal/> (ต้องสมัครเป็นสมาชิกวารสารก่อน)
☐ ของเปล่าขนาดเอ ๔ แบบขยายข้าง แสตมป์ราคา ๕ บาท (จำนวน ๖ ชุด)

ขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....เจ้าของบทความหรือผู้แทนส่งบทความ (เขียนตัวบรรจง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หมายเหตุ ในกรณีที่ลายมือชื่อและลายเซ็นของเจ้าของบทความร่วมไม่ครบทุกท่าน และการลงนามเอกสารของผู้เชี่ยวชาญทั้งภาษาอังกฤษและหลักภาษาไทยไม่ถูกต้อง
ทางกองบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. จะไม่รับพิจารณาบทความ และจัดส่งต้นฉบับคืนแก่เจ้าของบทความ

ตั้งค่านำกระดาษ

- บน 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ล่าง 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ซ้าย 1 นิ้ว หรือ 2.54 ซม.
- ขวา 0.8 นิ้ว หรือ 2.03 ซม.
- ระยะระหว่างคอลัมน์
0.3 นิ้ว หรือ 1.25 ซม.

ชื่อภาษาอังกฤษ (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวหนา)

ชื่อภาษาไทย (ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 ตัวหนา)

ชื่อผู้เขียน¹ ผู้เขียนร่วม² ผู้เขียนร่วม³ (ภาษาไทย) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา

ชื่อผู้เขียน¹, ผู้เขียนร่วม² and ผู้เขียนร่วม³ (ภาษาอังกฤษ) ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา

¹Student degree/Academic Position Major.....

Faculty.....Institute/University/.....

Addresses.....

²Academic Positions..... Major.....

Faculty.....Institute.....

Addresses.....

Email: (3 ท่านใส่ติดกันคั่นด้วยเครื่องหมาย,ตัวสุดท้ายใช้ and)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 16 ตัวปกติ

Abstract (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

Keywords: ประมาณ 5 คำ (ให้ใช้เครื่องหมายจุลภาคคั่นระหว่างคำ ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

บทคัดย่อ (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

เว้น 6 ตัวอักษรทุกย่อหน้า (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

คำสำคัญ: ประมาณ 5 คำ (ระหว่างคำเคาะวรรค 2 ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

ระยะห่างระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว หรือ 1.25 ซม.

1. INTRODUCTION (ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา)

เคาะ 1 (ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

2. OBJECTIVE (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3. TABLE AND FIGURE (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

3.1 TABLE (คำบรรยาย รายละเอียดในตาราง ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวหนา)

(หัวข้อในตารางตัวหนา) (ให้สร้างตารางในคอลัมน์เท่านั้น) (ตารางแบบเปิด)

Table 1 (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 12 ตัวปกติ).....

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

3.2 FIGURE (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

Figure1. ให้ใช้คำว่า Figure.. คำบรรยายได้ภาพใช้ขนาด 12 ตัวปกติ

จัดกึ่งกลางคอลัมน์

4. หัวข้อใหญ่ ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา

4.1 HEADING (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวอักษร)

4.1 SUBHEADING (ขนาดตัวอักษร 14 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 6 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

(ระหว่างหัวข้อไม่ต้องเว้นวรรค)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

ACKNOWLEDGEMENT (ขนาดตัวอักษร 16 ตัวหนา)

(ย่อหน้า เว้น 5 ตัวอักษร).....(เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ)

เว้น 1 บรรทัด ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ

REFERENCES (ขนาดอักษร 16 ตัวหนา)

[1] (เนื้อหา ขนาดตัวอักษร 14 ตัวปกติ).....

[2]

[3]

[4]

[5]

[6]

[7]

เคาะวรรค 5 ตัวอักษร

คำแนะนำการเขียนบทความวารสารศาสตร์อุตสาหกรรม
คณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

การผลิตวารสารศาสตร์อุตสาหกรรม

1. กำหนดการจัดพิมพ์

งานบริการวิชาการแก่สังคม ได้จัดพิมพ์วารสารศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. ออกเผยแพร่จำนวน 3 ฉบับต่อปี โดยมีกำหนดการจัดพิมพ์ดังนี้

- ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม – เมษายน
- ฉบับที่ 2 ประจำเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม
- ฉบับที่ 3 ประจำเดือน กันยายน – ธันวาคม

2. ขอบเขต

- รับบทความวิชาการและบทความวิจัยทุกแขนงวิชา

3. บุคคลที่ส่งบทความ

- อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักวิจัย หรือนักศึกษา ของหน่วยงานภายในคณะกรรมการอุตสาหกรรม และภายใน สถาบันฯ รวมทั้งบุคคลที่สนใจทั่วไป

4. วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ความรู้ความก้าวหน้าของผลงานด้านวิชาการและการวิจัยแก่ผู้สนใจทั่วไป
- เพื่อเป็นสื่อกลางรายงานข่าวสารที่เป็นประโยชน์และมีคุณค่าที่เกี่ยวข้องกับผลงานด้านวิชาการและการวิจัย
- เพื่อแลกเปลี่ยนแนวความคิด/ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับผลงานด้านวิชาการและการวิจัย

5. การเผยแพร่

- เผยแพร่ผลงานในรูปแบบของวารสาร ไปยังสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องในระดับอุดมศึกษา ทั้งภาครัฐและเอกชน พร้อมทั้งเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต

หัวข้อหลักของบทความ

ส่วนประกอบของบทความ บทความวิจัย

ส่วนที่ 1 ประกอบด้วย

- ชื่อบทความภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ควรสั้นกะทัดรัด ชี้ถึงเป้าหมายหลักของการวิจัย
- ชื่อผู้เขียนบทความ และผู้เขียนร่วมทุกท่าน ระบุชื่อและนามสกุล โดยไม่ต้องมีคำนำหน้านาม
- บทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรสั้นตรงประเด็น ครอบคลุมสาระสำคัญของการศึกษา ได้แก่วัตถุประสงค์ วิธีการ ผล และวิจารณ์ เป็นต้น จะต้องเขียนไม่เกิน 300 – 400 คำ
- คำสำคัญ (Keywords) ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความอย่างน้อย 5 คำ
- ผู้เขียน ผู้เขียนร่วม มีทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

ส่วนที่ 2 เนื้อหาประกอบด้วย

- บทนำ (Introduction) เป็นส่วนของความสำคัญและมูลเหตุที่นำไปสู่การวิจัย
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives)
- สมมุติฐานการวิจัย (Hypothesis) (ถ้ามี)
- ขอบเขตของการวิจัย
- วิธีดำเนินการวิจัย
- ผลการวิจัย (Results) บอกผลที่พบอย่างชัดเจนสมบูรณ์และมีรายละเอียดครบถ้วน
- สรุปและอภิปรายผล (Discussion)
- กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement) ถ้ามี

ส่วนที่ 3 ประกอบด้วย

- เอกสารอ้างอิง (References) ต้องใช้ตามแบบที่วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล. กำหนดอย่างเคร่งครัด และเขียนเอกสารอ้างอิง เฉพาะเอกสารที่นำมาอ้างอิงในเนื้อหาเท่านั้น (มีวิธีการเขียนเอกสารอ้างอิงจากเว็บไซต์) <http://www.inded.kmitl.ac.th/journal/>

การเตรียมต้นฉบับวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

1. การเตรียมต้นฉบับ

ให้พิมพ์ผลงานทางวิชาการด้วยกระดาษ เอ 4 พิมพ์หน้าเดียว จำนวน 4- 8 หน้า โดยจัดพิมพ์ด้วย Microsoft Word for Windows 2007 โดยใช้ชนิดและขนาดของตัวอักษรตามที่กำหนด เพื่อให้การดำเนินการจัดพิมพ์บทความเป็นไปอย่างเรียบร้อยรวดเร็ว และถูกต้องจึงจำเป็นต้องให้ผู้เขียนบทความปฏิบัติตามรายละเอียดที่กำหนดให้อย่างเคร่งครัด

2. รูปแบบการพิมพ์บทความ

2.1 บทความภาษาไทย และบทความภาษาอังกฤษ

การตั้งค่าหน้ากระดาษ

- กระดาษ ขนาด A4
- จำนวนหน้า 6-8 หน้า เท่านั้น
- รูปแบบตัวอักษร แบบตัวอักษรใช้ Th SarabunPSK เท่านั้น
- ระยะขอบ ขอบบน 1 นิ้ว , ขอบล่าง 1 นิ้ว ,ขอบซ้าย 1 นิ้ว ,ขอบขวา 0.8 นิ้ว , ระหว่างคอลัมน์ 0.3 นิ้ว
- หมายเลขหน้า ตำแหน่งด้านล่าง

2.2 ชื่อเรื่อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ขนาด 16 ตัวหนา ชื่อภาษาอังกฤษเฉพาะตัวขึ้นต้นให้พิมพ์เป็นตัวพิมพ์ใหญ่

2.3 ชื่อผู้เขียนและผู้เขียนบทความร่วม (ต้องมีครบทุกคน) ตำแหน่งทางวิชาการ หน่วยงานต้นสังกัด

2.4 ในกรณีผู้เขียนบทความเป็นนักศึกษา ให้ระบุสถานภาพเป็นนักศึกษา

2.5 ส่วนของบทคัดย่อและส่วนของเนื้อหา

- ส่วนบทคัดย่อ (Abstract) ใช้ตัวอักษรขนาด 16 ตัวหนา จัดกึ่งกลางหน้ากระดาษ คำว่า Abstract เฉพาะตัวอักษรนำ A ให้ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ และเนื้อความใช้ตัวอักษรขนาด 14 ตัวปกติ จัดพิมพ์เป็น 1 คอลัมน์
- ส่วนของเนื้อหาให้จัดพิมพ์เป็น 2 คอลัมน์ หัวข้อใหญ่ใช้ตัวอักษร 16 ตัวหนา หัวข้อย่อยขนาดอักษร 14 ตัวหนา จัดชิดซ้ายคอลัมน์ เนื้อความใช้ตัวอักษรขนาด 14 ตัวปกติ โดยให้บรรทัดแรกของทุกย่อหน้าเคาะ 5 ครั้ง

2.6 คำสำคัญ (Keywords):

- ให้พิมพ์ต่อจากส่วนของบทคัดย่อก่อนขึ้นส่วนของเนื้อหา ควรเลือกคำสำคัญที่เกี่ยวข้องกับบทความ ไม่น้อยกว่า 5 คำ ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวปกติ

2.7 รูปภาพและตาราง

- กรณีตารางชื่อตารางให้อยู่ด้านบนเหนือหัวตารางและชิดขอบซ้าย หัวตารางให้จัดชิดซ้ายของคอลัมน์
- กรณีรูปภาพ คำบรรยายรูปภาพให้อยู่ใต้รูปภาพ และจัดกึ่งกลางคอลัมน์ ใช้ตัวอักษรขนาด 12 ตัวปกติ คำว่า รูปที่ ใช้ตัวอักษรหนา

2.8 ส่วนสรุปและอภิปรายผล

- จัดชิดซ้ายคอลัมน์ เนื้อความใช้ตัวอักษรขนาด 14 ตัวปกติ โดยให้บรรทัดแรกของทุกย่อหน้าเยื้อง 5 ตัวอักษร

2.9 กิตติกรรมประกาศ

- ไม่ต้องใส่หมายเลขกำกับหน้าหัวข้อใช้ตัวอักษรขนาดเดียวกัน

2.10 การเขียนเอกสารอ้างอิง

- เอกสารอ้างอิงประกอบด้วย ชื่อผู้เขียน ชื่อบทความ ชื่อเอกสารที่ตีพิมพ์ ผู้พิมพ์ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ ฉบับที่พิมพ์ และเลขหน้าของบทความ หรือเป็นไปตามรูปแบบของชนิดการอ้างอิง เช่น อ้างจากหนังสือหรือ อ้างจากวารสาร โดยให้อักษรตัวแรกเยื้องตรงกันทุกบรรทัด
- การอ้างอิงเอกสาร (Citations) การเขียนอ้างอิงที่ใช้ในวารสารเล่มนี้เป็นการอ้างอิงแบบตัวเลขให้ผู้เขียนใช้รูปแบบการเขียนระบบเดียวกันทั้งฉบับ ทั้งนี้ผู้เขียนบทความต้องรับผิดชอบความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การเรียงลำดับรายการอ้างอิง เอกสารและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่ใช้มีวิธีการดังนี้

1. ใส่ตัวเลขกำกับไว้ท้ายข้อความหรือชื่อบุคคลที่อ้างอิง ให้หมายเลขของอารบิก ภายในวงเล็บใหญ่ โดยเรียงตามลำดับตัวเลขที่อ้างอิง [1],[2],[3] [4]..ไปจนจบบทโดยไม่ต้องเรียงตามตัวอักษร ไม่ต้องแยกภาษาและประเภทของเอกสาร
2. ในกรณีที่มีการอ้างอิงซ้ำให้ใช้ตัวเลขเดิมที่เคยใช้อ้างมาก่อนแล้ว
3. แหล่งที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดนั้นจะไปปรากฏอยู่ในรายการอ้างอิงท้ายบทความ

การส่งต้นฉบับบทความเพื่อพิจารณาลงวารสาร

1. การส่งต้นฉบับบทความ

การส่งต้นฉบับบทความ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาบทความ และการดำเนินการจัดพิมพ์วารสารเป็นไปอย่างเรียบร้อย รวดเร็ว และถูกต้อง จึงจำเป็นต้องให้ผู้เขียนบทความปฏิบัติตามข้อกำหนดอย่างเคร่งครัดดังนี้

1.1 กรอกรูปแบบฟอร์มนำส่งบทความให้ครบถ้วน และลงนามดังนี้

- ชื่อแรกเป็นชื่อผู้เขียน
- ชื่อที่ชื่อ 2 และ 3 เป็นชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา / ควบคุมวิทยานิพนธ์ (ฉบับจริง)

1.2 ช่องจดหมายขนาด A 4 แบบขยายข้าง จำนวน 6 ช่อง และแนตมบ์ดวงละ 5 บาท จำนวน 6 ดวง

1.3 ส่งต้นฉบับบทความ 2 แบบ

- แบบที่ 1 แบบฉบับสมบูรณ์ 1 ชุด มีรายละเอียดครบตามแบบฟอร์มวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม
- แบบที่ 2 แบบไม่มีชื่อผู้เขียน และผู้ควบคุม จำนวน 3 ชุด (ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา)
- ต้นฉบับที่จัดส่งมาให้ทั้ง 4 ชุด ต้องมีความชัดเจนทั้งเนื้อหาและรูปภาพประกอบบทความ

1.4 จัดส่งต้นฉบับทางเว็บไซต์วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

- สมัครสมาชิกวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม เข้าสู่ระบบโดยพิมพ์ URL ที่ <http://www.ided.kmitl.ac.th/journal>
- ผู้ดูแลระบบปลดล็อกให้กับสมาชิกที่ชำระเงินเรียบร้อยแล้ว
- ผู้สมัครจึงสามารถส่งบทความเข้าระบบได้

1.5 บทความที่ตีพิมพ์ต้องไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ที่ไหนมาก่อน

1.6 ต้นฉบับบทความที่ส่งมาให้ เจ้าของบทความหรือผู้เขียนบทความตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกดรูปแบบการจัดพิมพ์บทความให้ถูกต้องตามที่กำหนด

1.7 หลังจากส่งบทความแล้ว จะดำเนินการตามขั้นตอนของวารสารผู้ส่งสามารถติดตามผลการดำเนินงานได้ทางเว็บไซต์หรือติดต่อเจ้าหน้าที่หลังส่งบทความแล้ว 15 วันขึ้นไป

* ต้นฉบับบทความที่ส่งให้ผู้ประเมินบทความพิจารณาจะต้องเป็นบทความที่จัดรูปแบบได้ถูกต้องตามที่กำหนดเท่านั้น หากบทความที่ส่งมาไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด จะจัดส่งคืนให้เจ้าของบทความกลับไปแก้ไขให้ถูกต้อง

* ถ้าในกรณีที่ผู้เขียนไม่สมัครสมาชิกทางเว็บไซต์และส่งบทความทางระบบ กองบรรณาธิการจะไม่ดำเนินการใด ๆ บทความของท่าน

ส่ง คุณจันทน์ ทรัพย์แสนดี ส่วนสนับสนุนวิชาการ งานบริการวิชาการแก่สังคม

(บทความวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม สจล.)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เลขที่ 1 ซอยฉลองกรุง 1 แขวงลาดกระบัง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

หรือติดต่อสอบถามโดยตรงที่

คุณจันทน์ ทรัพย์แสนดี ผู้ช่วยบรรณาธิการวารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม

โทรศัพท์ มือถือ 08 6349 6020 (เวลาราชการเท่านั้น)

โทรศัพท์ 0 2329 8000 ต่อ 3720

โทรสาร 0 2329 8435

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

ISSN 1685 - 3954

Faculty of Industrial Education

KING MONSIEUR'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

<http://www.inded.kmitl.ac.th/journal/>

<http://www.tci-thaijo.org/index.php/JIE>

วารสารศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION ISSN 1685 - 3954 ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม 2556